

Стратегія розвитку Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади Одеської області

2024 рік

За підтримки уряду Великої Британії (UK International Development) в рамках проєкту «Регіональне відновлення». Імплементатори проєкту — Abt Britain та KPMG в Україні

Зміст

Глосарій	3
Вступ.....	4
Розділ 1. Аналітична частина	4
1.1 Історичний розвиток громади	4
1.2 Загальна характеристика та географічне розташування громади	6
1.3 Природно-ресурсний потенціал та стан навколишнього середовища.....	11
1.4 Демографічна характеристика громади	16
1.5 Характеристика наявної інфраструктури громади.....	21
1.6 Містобудівна документація громади.....	33
1.7 Економічний розвиток громади	34
1.8 Фінансовий стан та бюджет громади	34
1.9 Органи управління громадою, самоорганізації населення та громадських об'єднань	39
1.10 Соціальний захист та громадська безпека.....	40
1.11 Реалізація Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні	42
1.12 Результати опитування заінтересованих сторін.....	43
Розділ 2. SWOT-аналіз громади	65
Розділ 3. Стратегічне бачення розвитку та стратегічні, оперативні цілі і завдання стратегії розвитку громади до 2027 р.....	73
3.1. Бачення розвитку громади	73
3.2. Матриця цілей та завдань	73
3.3. Узгодження основних положень стратегії розвитку з іншими стратегічними документами області та держави.....	86
Розділ 4. Сценарії розвитку громади до 2027 року.....	90
Розділ 5. Проведення моніторингу, оцінювання реалізації стратегії та управління процесом	102
Додаток 1. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку	110
Додаток 2. Перелік потенційних індикаторів для оцінки результативності розвитку громади	117

Глосарій

АЗПСМ	Амбулаторія загальної практики сімейної медицини
АТ	Акціонерне товариство
АТО	Антитерористична операція на сході України
БУВР	Басейнове управління водних ресурсів
ВПО	Вимушено переміщені особи
ГО	Громадська організація
ДЗ ДСС	Державний заклад Дитячий спеціалізований (спеціальний) санаторій
ДНЗ	Дошкільний навчальний заклад
ДП	Державне підприємство
ЗДО	Заклад дошкільної освіти
ЗЗСО	Заклад загальної середньої освіти
КЗ	Комунальний заклад
КНП	Комунальне некомерційне підприємство
КП	Комунальне підприємство
КУ	Комунальна установа
НСЗУ	Національна служба здоров'я України
ОКСМС	Відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту сільської ради
ОМС	Орган місцевого самоврядування
ООС	Операція об'єднаних сил
ОСГ	Особисте селянське господарство
ПВР	План відновлення та розвитку
ПДФО	Податок на доходи фізичних осіб
ПКД	Проектно-кошторисна документація
ПМД	Первинна медична допомога
ТГ	Територіальна громада
ТОВ	Товариство з обмеженою відповідальністю
ТПВ	Тверді побутові відходи
ФАП	Фельдшерсько-акушерський пункт
ФОП	Фізична особа-підприємець
ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг

Вступ

Стратегія розвитку Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади є документом стратегічного планування місцевого рівня, що визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади, розробляється на період реалізації Державної стратегії регіонального розвитку та відповідної регіональної стратегії розвитку.

Стратегія розвитку територіальної громади покликана об'єднати зусилля усіх зацікавлених сторін – місцевих мешканців/-ок, бізнесових структур, влади, громадських активістів/-ок, задля забезпечення місцевого економічного та соціального поступу через використання стратегічних переваг громади.

Стратегія розвитку Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади до 2027 року розроблена відповідно до законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», а також з врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Стратегія розвитку також враховує територіально-орієнтований та безпековий підходи з урахуванням змін та впливу, завданого збройною агресією проти України:

- територіально-орієнтований підхід передбачав планування розвитку територіальної громади на основі детального вивчення та аналізу можливостей та обмежень для різних населених пунктів на території територіальної громади, підготовку та реалізацію заходів та проєктів, які матимуть максимальний позитивний вплив на розвиток громади і не призведуть до погіршення економічної, бюджетної, соціальної, екологічної, демографічної, безпекової та інших сфер в окремих населених пунктах та територіях територіальної громади;
- безпековий підхід передбачав планування розвитку територіальної громади на основі вивчення та аналізу можливого впливу на ситуацію у громаді та її розвиток загроз з боку РФ та Республіки Білорусь, стихійних лих, кліматичних змін і техногенних катастроф та їх врахування при подальшому розвитку громади.

Стратегія розроблена з врахуванням питань гендерної рівності, соціальної інклюзії, клімату та впливу на навколишнє середовище в рамках подальшого розвитку громади до 2027 року. Окрему увагу було приділено Національній стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні.

Для організації процесу стратегічного планування і розробки Стратегії розвитку Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади було створено Робочу групу. Також до процесу формування бачення і визначення пріоритетів розвитку громади були долучені представники/-ці органів місцевого самоврядування, бізнес та представники/-ці громадянського суспільства шляхом проведення опитування.

Розділ 1. Аналітична частина

1.1 Історичний розвиток громади

Кароліно-Бугазька сільська територіальна громада створена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 720-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Одеської області» шляхом об'єднання Кароліно-Бугазької сільської ради і Затоківської селищної ради. Адміністративно Кароліно-Бугазьку територіальну громаду віднесено до Білгород-Дністровського району Одеської області.

Назва села Кароліно-Бугаз походить від турецького Boğaz — протока. Татарське селище Бугаз (Буаз) відоме з 1770-х років. Вперше позначено на картах 1774 року. Під час російсько-турецької війни (1787—1791) було знищене. Після 1792 року територія сучасного села увійшла в межі земельної дачі А. М. Грибовського (7 500 десятин), яку 1802 року викупив подільський граф Ігнацій Сцибор-Мархоцький. Селище Бугаз було знову заселене на початку 1820-х років сином Ігнація — Каролем Сцибор-Мархоцьким, на честь якого отримало свою другу назву — Каролін. Вперше селище Каролін згадано в заповіті Ігнація Сцибор-Мархоцького від 14 грудня 1822 року. З другої половини 1820-х років хутором володіла молодша сестра Кароля — Емілія графиня Сцибор-Мархоцька (в шлюбі Інгістова). З цього часу і до 1918 року Кароліно (Бугаз), хутір Терновий (Інгістова, Медзиховського) і село Грибівка (Андріанівка) належали родині Інгістових.

Історія Затоки розпочинається до походів князя Олега на Царгород, звідки походить назва Царгородського гирла і Царгородського маяка, спорудженого в 1857р. Ще з давніх часів (VI ст. до н.е.) існував морський шлях між грецьким містом Візантія, яке знаходиться на європейському березі протоки Босфор і містом Тир, розташованому на західному березі Дністровського лиману (тепер це місто Білгород – Дністровський). У 324-330 р.р. н.е. на місці міста Візантія римським імператором Костянтином I було засновано нову столицю Римської імперії - Константинополь.

У середньовічних руських текстах це місто називалося «Царгород». «Царгород» був значним торговим економічним та культурним центром, містом з добре розвиненим морським флотом. Звідси стає зрозумілим і походження назви маяка – «Дністровсько-Цареградський», який вказував мореплавцям шлях з Дністра до Царгорода.

Поселення Затока засноване в 1827 році, завдяки встановленню на Цареградському гирлі навігаційного знаку (маяку). У 1850 році дирекцією Чорноморських маяків було прийнято рішення: Дністровсько-Цареградському знаку з 21 вересня 1851 присвоїти статус маяка на чолі з лоцмейстером і командою матросів з 6 чоловік. Маяк має статус пам'ятника інженерної думки. У 1877 році маяк реконструювали. Замість дерев'яної споруди збудували вежу заввишки 16 м з ліхтарними приміщеннями, в якій була встановлена лінза Френеля з газожаровою установкою.

У березні 1918 року Бессарабію було окуповано Румунією, а у квітні офіційно оголошено про входження цих земель до складу Королівства Румунія. Гирлом Дністра проліг новий державний кордон. Південна частина сучасної Затоки (Бугаз) належала Румунії.

28 червня 1940 року Бессарабія була окупована Радянським Союзом. У 1941-1944 роках ці землі під румунською окупацією. 21-22 серпня 1944 року відбулася Дністровська десантна операція, в результаті якої Затоку було звільнено від окупаційних військ.

Ідея спорудження моста через Дністровсько-Цареградське гирло між двома розірваними частинами Бугазької коси виникла ще 1827 року.

На початку Першої світової війни через Цареградське гирло проклали плавучий міст, 1916 року його замінили на понтонний, а поруч 1917 року збудували станцію «Бугаз». 1918 року, коли Королівство Румунія захопило Бессарабію, міст заблокували.

Після захоплення Бессарабії радянська влада виділила кошти на міст задля інтеграції Буджака в Одеську область у 1950-х роках.

Будівництво підйомного мосту через Цареградське гирло у Затоці розпочали 25 грудня 1953 року і вже за два роки (5 грудня 1955 року) відбулося його урочисте відкриття і проїхав перший поїзд. Відтоді мостом до Білгорода-Дністровського почали їздити потяги з Одеси. 14 листопада 1945 року село Бугаз перейменовано в Затоку.

1.2 Загальна характеристика та географічне розташування громади

Кароліно-Бугазька сільська територіальна громада - Причорноморський курорт Одеської області та ворота української Бесарабії (також відомої як Буджак).

Кароліно-Бугазька сільська територіальна громада Білгород-Дністровського району Одеської області утворена у 2020 році, шляхом об'єднання Кароліно-Бугазької сільської та Затоківської селищної рад за рішенням Уряду.

Громада включає два населених пункти: село Кароліно-Бугаз і селище Затока. Перші вибори до ОМС територіальної громади відбулися 25.10.2020 року.

Площа громади становить 22,8 км².

Населення до повномасштабного вторгнення росії в Україну складало 4 700 осіб. Станом на 01.01.2024 населення громади складає 4 031 осіб, з яких 1060 чоловіків та 2971 жінок. Щільність населення 211,83 осіб/км².

Станом на серпень 2024 року чисельність населення громади складає 4 095 осіб.

Громада має специфічне географічне розташування: частина території населених пунктів розташована на вузькій піщаній Будацькій косі, що відмежовує Чорне море від Будацького лиману, та на дещо довшій Кароліно-Бугазькій косі між Чорним морем і Дністровським лиманом.

За територіальним устроєм Кароліно-Бугазька селищна територіальна громада входить до Білгород-Дністровського району Одеської області.

Адміністративно-територіальним центром громади є село Кароліно-Бугаз, яке розташоване за 53 км від Одеси автошляхом регіонального значення Н33 (50 хв автомобілем) або автошляхом місцевого значення Т1647 (49 км або 53 хв автомобілем).

Рисунок 1: Географічне розташування Кароліно-Бугазької громади на мапі України

Джерело: власні напрацювання

Через громаду проходить автомобільний шлях регіонального значення Н33 (колишня Р70) територією Білгород-Дністровського та Одеського районів через Монаші – Білгород - Дністровський - Овідіополь - Одесу. Загальна протяжність - 97,2 км.

Відстань від Кароліно-Бугаз до районного центру (м. Білгород-Дністровський) складає 33 км автомобільним шляхом регіонального значення Н33, та до 30 км залізницею. З селища Затока цим шляхом до районного центру (Білгорода-Дністровського) – 20 км та 18 км залізницею.

Відстань до морських портів: 20 км до Білгород-Дністровського порту класу «ріка-море», 35 км до морського порту Чорноморськ. Відстань до аеропорту в м. Одеса - 60 км.

Загальна протяжність доріг місцевого значення становить 22 км. Відстань між населеними пунктами громади складає 12 км - 20 хв руху легковим автомобілем, рухаючись автомобільно-залізничним вертикально-підйомним мостом, що розташований в селищі Затока. Міст було відкрито у 1955 році. Цим мостом у напрямку м. Білгород-Дністровського курсували вантажні та пасажирські поїзди з м. Одеси. Станом на 2021 рік конструкція мосту вважалася зношеною та розводилась двічі на день по 40 хв з розрахованих п'яти разів на добу.

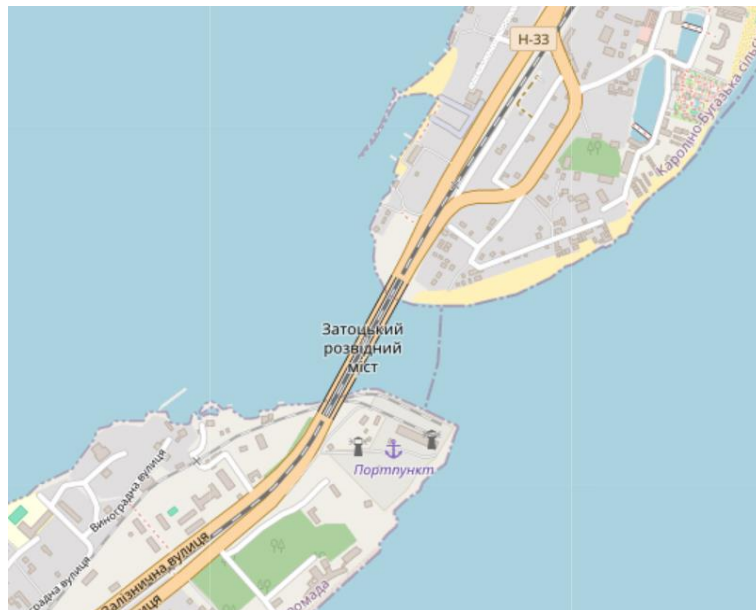
Станом на 2024-й рік цей міст закрито через значне пошкодження, внаслідок численних ракетних атак протягом квітня-липня 2022 року з боку військ російської федерації.

Фото 1: Автомобільно-залізничний вертикально-підйомний міст на території селища Затока до повномасштабного вторгнення

Джерело: <https://vikna.tv/video/ukrayina/raketnyj-udar-po-odeshyni-zrujnovano-strategichnyj-mist/>

Рисунок 2: Автомобільно-залізничний вертикально-підйомний міст на території селища Затока, на мапі

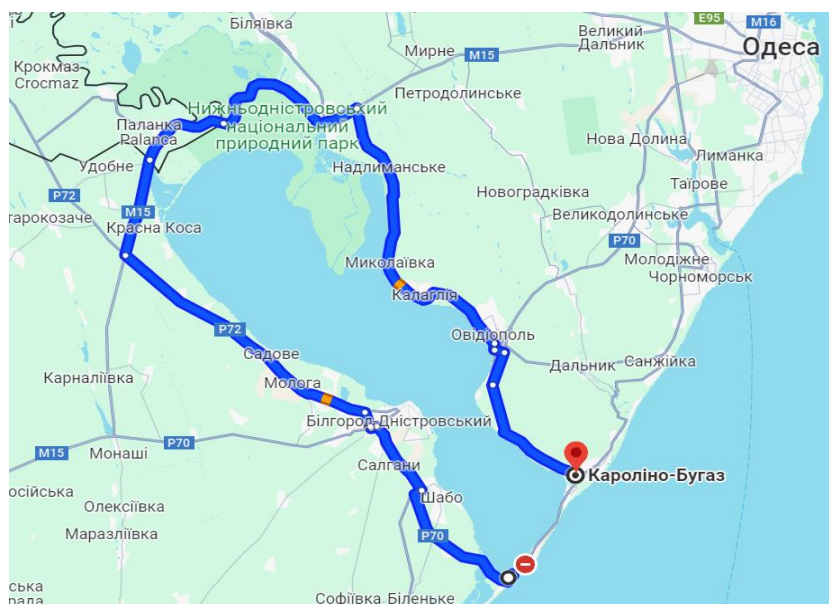

Джерело: <https://akkermanika.org/wiki>

Слід враховувати, що цей міст через Дністровський лиман є стратегічною транспортною артерією, яка пов'язує Одесу з румунським кордоном. А також це чи не єдине автомобільне та залізничне сполучення з трьома районами Одеської області – Ізмаїльським, Болградським та Білгород-Дністровським.

Внаслідок закриття мосту відстань між населеними пунктами з літа 2022 року складає близько 117 км з перетином кордону сусідньої держави – Молдова. Відтак вигідний транспортно-логістичний напрям з обласним центром зберігся тільки в адміністративного центру громади. В свою чергу селище Затока логістично вимушено орієнтоване тільки на районний центр - м. Білгород-Дністровський.

Рисунок 3: Маршрут автомобілем між населеними пунктами громади з кінця квітня 2022 року (117 км і 2 год в один бік)

Джерело: Google Maps.

У 2021 році було представлено концепцію побудови автомобільного мосту з мостовим переходом та високовольтною лінією через Дністровський лиман (так званий Аккерманський міст) західніше від акваторії Білгород-Дністровського порту. Влітку 2023 року регіональна влада Одещини повернулася до цього концепту, визначивши будівництво мосту через Дністровський лиман серед пріоритетів розвитку Одеської області на 2024-2025 рр., що дозволить вирішити найголовнішу транспортну проблему південної Бессарабії. Поряд з цим серед фахівців/-чинь побутує думка, що варто налаштувати поромну автомобільну переправу в районі Білгород-Дністровський порт - Овідіополь. Зважаючи на те, що міст в Кароліно-Бугазській громаді потребує тривалого відновлення або й взагалі може не підлягати ремонту, майбутній розвиток громади як єдиної спільноти є під загрозою.

Кароліно-Бугазська сільська територіальна громада межує з Дальницькою та Шабівською сільськими територіальними громадами.

Таблиця 1: Порівняльні показники громади і громад-сусідів станом на 01.01.2024р

Показники	Кароліно-Бугазька	Шабівська	Дальницька
Територія, км2	22,8	58,09	214
Населення, мешканців/-ок	4 095	15 517	11 792
Власні надходження громади на 1 мешканця/-ку, грн	12 149	10 835	13 076
Капітальні видатки громади у перерахунку на 1 мешканця/-ку, грн	2 602	2 000	2 700
Рівень дотаційності громади,%	7	12	15

Джерело: ОМС

З огляду на невелику площу громади та велику щільність мешканців/-ок а також яскраво виражену туристично-рекреаційну спеціалізацію, Кароліно-Бугазька громада вигідно вирізняється на фоні сусідніх громад навіть попри виклики, пов'язані з повномасштабним вторгненням росії в Україну. Навколишні громади, Шабівська та Дальницька, мають переважуючу сільськогосподарську спеціалізацію (вирощування, переробка, виноградарство, тваринництво, сироваріння). Для цих сусідніх громад Кароліно-Бугазька громада в туристичний сезон виступала ключовим локальним ринком збуту сільськогосподарської продукції особистих селянських господарств та дрібних

фермерів. Також на літній період в Кароліно-Бугазьку громаду приїжджали сезонні працівники/-ці з навколишніх громад.

Громада належить до території зі значним оздоровчо-рекреаційним, туристичним потенціалом, відзначається щільною приватною забудовою. На території громади є курорти міжнародного та державного значення.

До повномасштабного вторгнення росії в Україну Кароліно-Бугазька громада розвивалась як привабливий Причорноморський курорт Одеської області. Туристичний сезон тривав з травня по вересень включно, функціонували численні готельні комплекси, бази відпочинку, пансіонати, санаторії.

Громада має вихід як до Чорного моря так, і до Дністровського лиману. Пляжна протяжність складає десятки км, а в ширину подекуди до 100 м. Однак з 16.06.2022 року розпорядженням Кароліно-Бугазького сільського голови заборонене перебування осіб на пляжах, у межах прибережної захисної смуги Чорного моря на території Кароліно-Бугазької сільської ради. Від 17.05.2024 року розпорядженням Кароліно-Бугазького сільського голови №42 обмежено доступ осіб до ділянок пляжних зон вздовж прибережної берегозахисної смуги узбережжя Чорного моря у межах Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади згідно з умовами правового режиму воєнного стану.

Найбільшу небезпеку для мешканців/-ок та об'єктів інфраструктури на території громади становлять ракетні обстріли з тактичної авіації, берегових комплексів і російських військових кораблів. А також вибухонебезпечні об'єкти на пляжах громади і в морі поблизу берега. Станом на серпень 2024 року через необережне ставлення до загрози на територіях пляжів громади загинуло 6 людей.

Маркером поступового відновлення громади стало зростання кількості відпочивальників у місцевих готельних комплексах та базах відпочинку, за умов користування інфраструктурою і басейнами виключно на території цих комплексів. Найбільше це відчутно в с. Кароліно-Бугаз, адже цьому сприяє близькість м. Одеси і наявність вільних автомобільних шляхів Н33 та Т1647 і діючого залізничного сполучення зі ст. Кароліно-Бугаз - Одеса-Головна (щоденно дві електрички №6342/6341 та 6348/6347 та у зворотному напрямку <https://swrailway.gov.ua/timetable/eltrain/?sid=1297>, загальна тривалість руху в один бік 1 год 42 хв).

Договори міжмуніципального співробітництва

Кароліно-Бугазька громада немає досвіду міжмуніципального співробітництва. Мешканці/-ки громади отримують деякі послуги в сусідніх Білгород-Дністровській та Дальницькій громадах. Зокрема соціальні та адміністративні послуги, позашкільну освіту, однак без укладання відповідних договорів про співробітництво територіальних громад та компенсації витрат за рахунок коштів місцевого бюджету громади.

Договори міжнародного співробітництва

Наприкінці 2021 року ОМС громади зініціювали роботу з розробки Стратегії розвитку громади на період до 2027 року за підтримки Програми U-LEAD з Європою. Проте процес був зупинений через повномасштабне вторгнення росії в Україну. На початку літа 2024 року було розпочато співпрацю в рамках проєкту «Регіональне відновлення» з розроблення Стратегії розвитку до 2027 року.

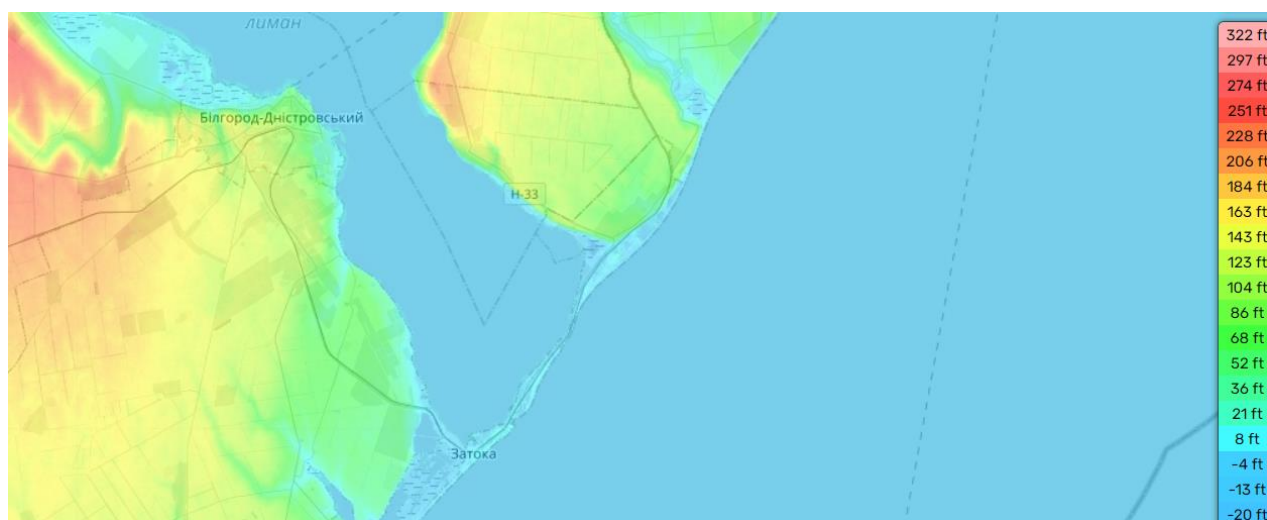
Було розпочато роботу із запровадження електронного документообігу у виконавчих органах ОМС. В рамках швейцарсько-української програми «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP), що реалізується Фондом Східна Європа у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України розроблено та запущено сайт громади <https://karolino-bugazka-gromada.gov.ua/>. Щоправда сайт потребує змістовного наповнення.

В рамках проєкту «Планування відновлення в громадах», фахівцями/-чинями Кароліно-Бугазької ради та за експертної підтримки Abt Britain і KPMG в Україні, яка стала можливою завдяки підтримці Уряду Великої Британії (UK International Development), було розроблено План відновлення та розвитку громади.

1.3 Природно-ресурсний потенціал та стан навколишнього середовища

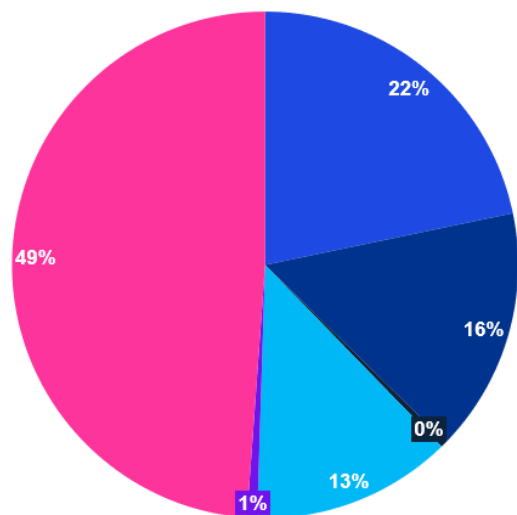
Географічно громада розташовується частково на материковій частині, а частково на піщаній косі: Будацькій та Кароліно-Бугазькій, що пролягають між Чорним морем, Будацьким і Дністровським лиманами. Клімат помірно-континентальний, м'який.

Рисунок 4: Особливості рельєфу території громади

Джерело: (topographic-map.com)

Рисунок 5: Структура земель громади станом на серпень 2024 року

- Сільськогосподарських земель
- Земель житлової та громадської забудови
- Земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та ін
- Земель рекреаційного призначення
- Земель водного фонду
- Інших (не сформовані земельні ділянки всіх категорій)

Джерело: ОМС

Ґрунти

Рисуюнок 6: Ґрунти Кароліно-Бугазької громади

Чорноземи південні на лесових породах

- Чорноземи південні малогумусні
- Чорноземи південні слабогумусовані міцелярно-карбонатні

Джерело: <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#x>

Водні ресурси

Відповідно до листа БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю від 28.04.2023 № 08-20/02-555 за даними інвентаризації водних об'єктів, проведеної у 2021 році на території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади розташовано два водних об'єкти:

- Штучно створена водойма на місці урочища «Дідове болото» (ставок) площею 36,58 га знаходиться в прибережно-захисній смузі Дністровського лиману селища Затока, земельна ділянка не сформована.
- Затоківське озеро № 1 площею 3,2 га, розміщене з боку Чорного моря на території Лиманського району, селище Затока, земельна ділянка не сформована.

На території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади розташовані штучні водойми:

- В Сонячному районі селища Затока знаходяться три штучно створені озера:
 - між б/в «Дорожник» і б/в «Блік» орієнтовною площею 0,94 га;
 - між б/в «Рось» орієнтовною площею 0,43 га;
 - біля б/в «Озерки» орієнтовною площею 0,69 га.
- В Лиманському районі селища Затока:
 - біля готельного комплексу «Променад» орієнтовною площею 0,83 га;
 - біля б/в «Електрон», б/в «Ковчег», б/в «Наталі» орієнтовною площею 1,08 га;
 - в районі садових і дачних кооперативів «Лагуна» і «Комунстрой -1» орієнтовною площею 3,41 га;
 - 4.в районі садових і дачних кооперативів «Лагуна» і «Комунбуд» орієнтовною площею 0,79 га;
 - штучна водойма орієнтовною площею 5,41 га розташована на території двох населених пунктів: с. Кароліно-Бугаз, с-ще Затока (відповідно 2,27 га і 3,2 га) з сторони Чорного моря.
- В селі Кароліно-Бугаз:
 - озеро (прибережні замкнуті водойми) площею 4,9881 га розташоване на земельній ділянці з кадастровим номером 5123781500:02:002:2515, місцезрешування: Одеська область, Білгород-Дністровський район, с. Кароліно-Бугаз, вул. Кароліни Собаньської, 6-А.

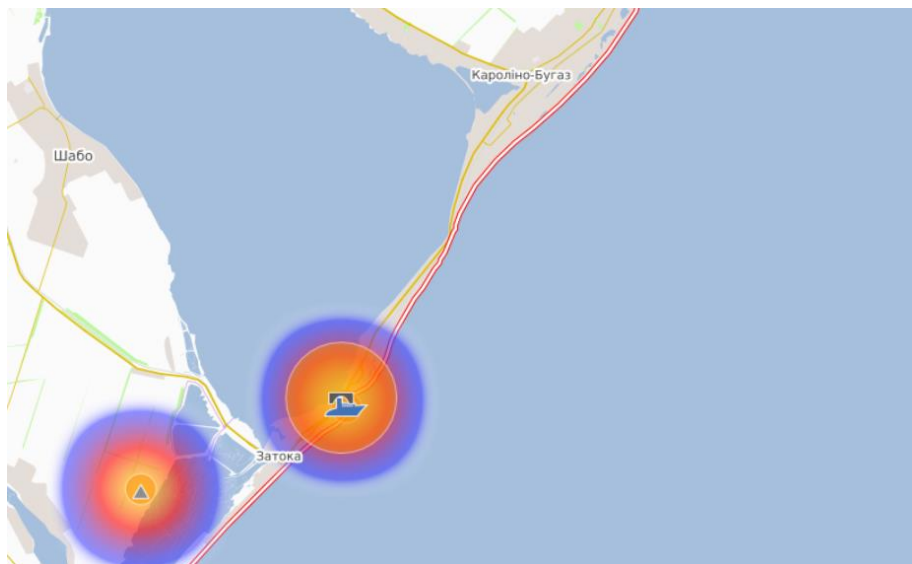
Водна гладь Дністровського лиману в селі Кароліно-Бугаз становить 366,7 га, водна гладь Дністровського лиману в селищі Затока становить 200,3 га, з північно-західної сторони селище омивається водами напівсолоних Шаболадського і Будацького лиману.

Село Кароліно-Бугаз і селище Затока омивається з південно-східної сторони водами Чорного моря, загальною протяжністю прибережної смуги 17 кілометрів.

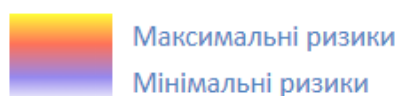
Екологічна ситуація

До 24.02.2022 року громада традиційно приймала значні потоки туристів/-ок. Внаслідок цього мало місце значне навантаження на місцеві свердловини прісної води та накопичення зростаючих об'ємів твердих побутових відходів. Окрім цього зростає попит на землі під забудову. Тобто громада зазнавала доволі значного техногенного впливу.

Рисунок 7: Вплив бойових дій на довкілля громади

Екологічні ризики

Джерело: Мапа. Екологічні наслідки та ризики бойових дій в Україні <https://ecodozor.org/>

За типом потенційного впливу найбільшої екологічної шкоди зазнали водні об'єкти та територія селища Затока, через зростання кількості будівельних відходів від руйнувань пошкоджень соціальної та житлової інфраструктури.

Вивезення твердих побутових відходів станом на серпень 2024 здійснюється силами КП «Бугаз» на 1 полігон ТПВ. Роздільне збирання ТПВ не запроваджене.

Адаптація громади до зміни клімату

Загрози екологічній безпеці України, а відповідно і громади, виникають під впливом негативних кліматичних змін у вигляді глобального потепління, а також через значний рівень забруднення атмосферного повітря, водних ресурсів, земельних ресурсів, недосконалої системи державного нагляду (контролю) та недостатньої ефективності моніторингу стану навколишнього природного середовища.

Російське повномасштабне вторгнення в Україну завдало катастрофічної шкоди навколишньому середовищу, та в подальшому вплине на адаптацію громади до зміни клімату. Ведення бойових дій поглиблює кліматичну кризу, викликаючи значні викиди вуглекислого газу та інших парникових газів в атмосферу. Також критичним є забруднення сільськогосподарських та лісових земель, водних ресурсів, внаслідок ведення бойових дій, в т.ч. мінування територій.

Відповідно до Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року очікується, що до 2040 року кліматичні зміни призведуть до підвищення середньої річної температури в Україні у межах 0,8—1,1° С (1,5—2° С за альтернативним прогнозом) та посилення перерозподілу опадів протягом року в межах $\pm 20\%$ із їхнім збільшенням у холодний період і зменшенням у теплий. Глобальне потепління підвищує ризики виникнення лісових пожеж, наслідками яких є втрата екосистем та біорізноманіття і шкода життю та здоров'ю мешканців навколишніх населених пунктів.

Як наслідок, населенню міст і селищ загрожує дефіцит води та зменшення опадів, пересихання річок, зниження рівня ґрунтових вод, почастищення екстремальних погодних явищ.

Найбільш вразливою галуззю економіки до змін клімату є сільське господарство, оскільки функціонування землеробства і тваринництва, урожайність сільськогосподарських культур залежить, значною мірою, від агрокліматичних умов території, насамперед, від її вологозабезпечення. З продовженням тенденції до зміни клімату ситуація в аграрному секторі буде погіршуватися. За науковими прогнозами, підвищення середньорічної температури на 1оС спричиняє скорочення обсягу виробництва аграрної продукції на 10 %, а прогнозоване підвищення середньорічної температури на 1–2 оС у найближчому майбутньому вплине на виробництво, в першу чергу, зернових культур.

Тож вже зараз варто ставити завдання з адаптації до кліматичних змін та розробляти відповідні заходи та кроки щодо зниження вразливості природних і людських систем до фактичних або очікуваних наслідків зміни клімату.

Заходи, які буде впроваджувати громада для того, щоб мінімізувати наслідки зміни клімату, мають бути розроблені та викладені в Плані дій зі сталого розвитку енергії та клімату (ПДСЕРК).

Для допомоги європейським містам в правильній організації процесу розробки ПДСЕРК, у 2013 за підтримки Європейської комісії був розроблений Adaptation Support Tool (Інструмент підтримки адаптації) – інструмент, який описує всі кроки що має зробити громада. Представлений Інструмент складається з шести етапів. Спочатку необхідно провести підготовчі роботи, вивчити вихідні позиції та зібрати дані, на основі яких буде здійснюватися наступний етап оцінки ризиків і вразливості. Далі, спираючись на результати оцінки, спеціалісти проводять ідентифікацію та вибір адаптаційних заходів, які допомагають втілювати кліматичні проекти. Після цього громади мають впровадити адаптаційні заходи та організувати подальший моніторинг з оцінкою дієвості впроваджених проектів.

Оскільки процес адаптації громади до зміни клімату є безперервним, то ці кроки мають циклічно повторюватися з обов'язковим аналізом ефективності втілення попередніх. Циклічність цього процесу має бути обов'язково відображена в Плані з адаптації до зміни клімату громади, разом із окремо визначеними віхами для моніторингу ефективності впровадження заходів.

Приклад потенційних заходів, які можуть бути впроваджені громадою:

- **управління водними ресурсами:** розробка стратегій для ефективного управління водними ресурсами, включаючи дренажні системи та зелені покриття, які дозволяють воді просочуватися в землю;
- **природоорієнтовані рішення:** впровадження проектів, таких як створення дощових садків і зеленої інфраструктури, які допомагають утримувати вологу і зменшують теплове навантаження;
- **використання відновлюваних джерел енергії:** сонячні панелі та теплові насоси, а також розвиток зеленої інфраструктури, наприклад, озеленення міських територій для зменшення впливу теплових островів;

тренінги для мешканців/-ок: проведення тренінгів спрямованих на підвищення рівня екологічної свідомості громадян/-ок (зокрема, підняття питань використання альтернативних джерел енергії, теплових насосів, необхідність заключення договорів на централізоване вивезення ТПВ та ін.).

Екологічні програми, що діють у громаді:

Станом на серпень 2024 діє Програма охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки на території Кароліно-Бугазької сільської ради на 2021-2023 роки, яка продовжена до 2025 року.

Згідно з програмним забезпеченням «Феодал»:

Таблиця 2: Площа земель громади за категоріями

Категорії земель	Площа, га
Загальна площа земель, всього	2 288,6
Землі сільськогосподарського призначення	497,0874
Землі житлової забудови	323,3569
Землі громадської забудови (школа, церква, багатоквартир. буд.)	32,6889
Землі природно-заповідного фонду	-
Землі оздоровчого призначення	37,13658
Землі рекреаційного призначення	292,3665
Землі історико-культурного призначення	-
Землі лісгосподарського призначення	-
Землі водного фонду	15,9443
Землі промисловості	-
Землі транспорту та зв'язку	6,25
Землі енергетики	1,3489
Землі запасу	9,7888
Землі резервного фонду	-
Землі загального користування, вулиці, провулки	0,015
Не сформовані земельні ділянки всіх категорій	1 072,62
Площа земельних часток (паїв)	96,5546
Площа земельних ділянок під ОСГ	87,7462
Кількість земельних часток (паїв)	23
Кількість земельних ділянок під ОСГ	142

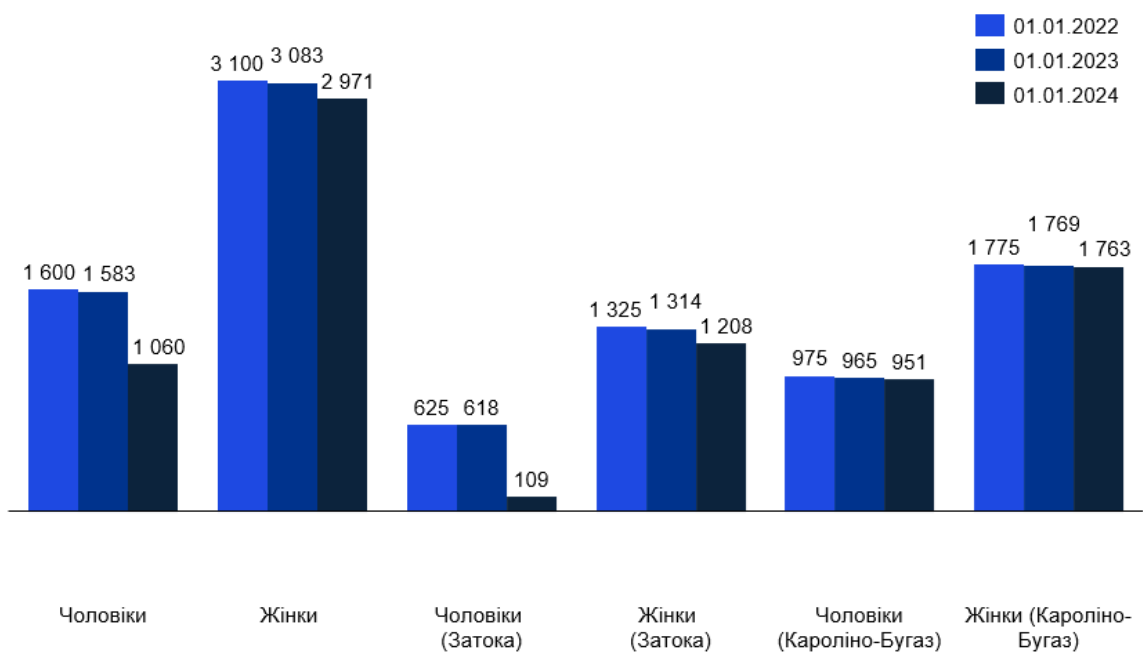
Джерело: ОМС

1.4 Демографічна характеристика громади

До складу Кароліно-Бугазької ТГ входить 2 населених пункти: село Кароліно-Бугаз та селище Затока.

Станом на початок 2024 року населення громади становило 4 095 мешканців/-ок, з яких 2 714 осіб проживало в адміністративному центрі - с. Кароліно-Бугаз, та 1 381 осіб - в селі Затока. Жінок в громаді суттєво більше, ніж чоловіків.

Рисунок 8: Чисельність населення громади у розрізі статей, осіб

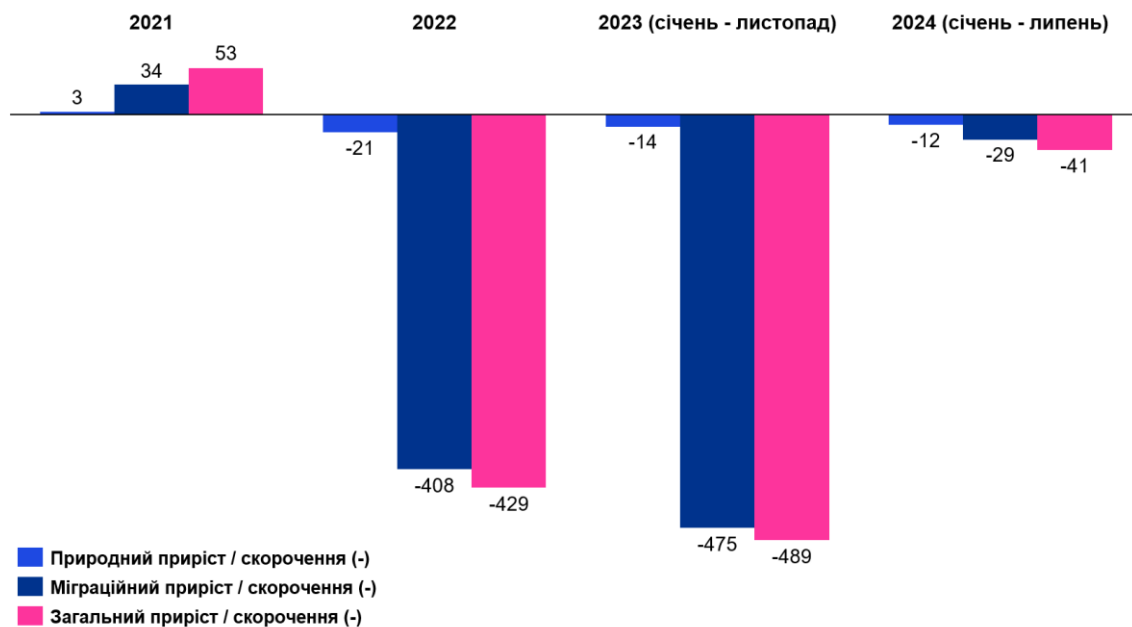
Джерело: ОМС

Таблиця 3: Природний і міграційний рух населення, осіб

Показники	2021	2022	2023 (січень - листопад)	2024 (січень - липень)
Народжені	25	18	22	11
Померлі	22	39	36	23
Природний приріст/скорочення(-)	3	-21	-14	-12
Прибулі	42	245	128	26
Вибулі	8	653	603	55
Міграційний приріст/скорочення(-)	34	-408	-475	-29
Загальний приріст/скорочення(-)	53	-429	-489	-41

Джерело: ОМС

Рисунок 9: Природний і міграційний приріст населення в громаді, осіб

Джерело: ОМС

Загалом демографічна ситуація до повномасштабного вторгнення мала дуже незначну позитивну тенденцію. Відтак при незначному збільшенні позитивного природного приросту більше зростало позитивне сальдо міграції.

Проте вже впродовж 2022 року з громади виїхало 653 мешканців/-ок, де переважали жінки з дітьми. Поряд з цим, до громади протягом 2022 року приїхали 245 осіб.

Подібне можна було спостерігати і у 2023 році: з громади виїхало 603 мешканців/-ок, а прибули 128 осіб. За перші 7 місяців 2024 року з громади виїхало 55 осіб, а прибули 26 осіб, що свідчить про збереження негативного сальдо.

Причиною такої міграції були ракетні обстріли росією узбережжя Чорного моря громади протягом квітня-липня 2022 року. Проте восени 2023 року місцеві мешканці/-ки відзначили тенденцію до повернення населення в тому числі і з-за кордону, пояснюючи це значно дорожчим рівнем життя, ніж у громаді та вичерпанням накопичених ресурсів. За оцінкою членів робочої групи та посадовців/-иць ОМС, з початку повномасштабного вторгнення та до серпня 2024 року з громади виїхало близько 30% мешканців/-ок та вже близько 10% повернулись (порівнюючи з довоєнним показником населення в 4 700 осіб).

Таблиця 4: Статеві-вікова структура населення та діти дошкільного і шкільного віку, осіб

Показник	Стать	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024
Кількість дітей дошкільного віку (0-5 років)	чол.	61	64	45
	жін.	96	98	87
У молодшому за працездатний (0-14 років) вік	чол.	215	213	105
	жін.	256	261	187
Кількість дітей шкільного віку (6-18 років)	чол.	199	187	164
	жін.	234	238	218
У працездатному (15-59)	чол.	998	995	975

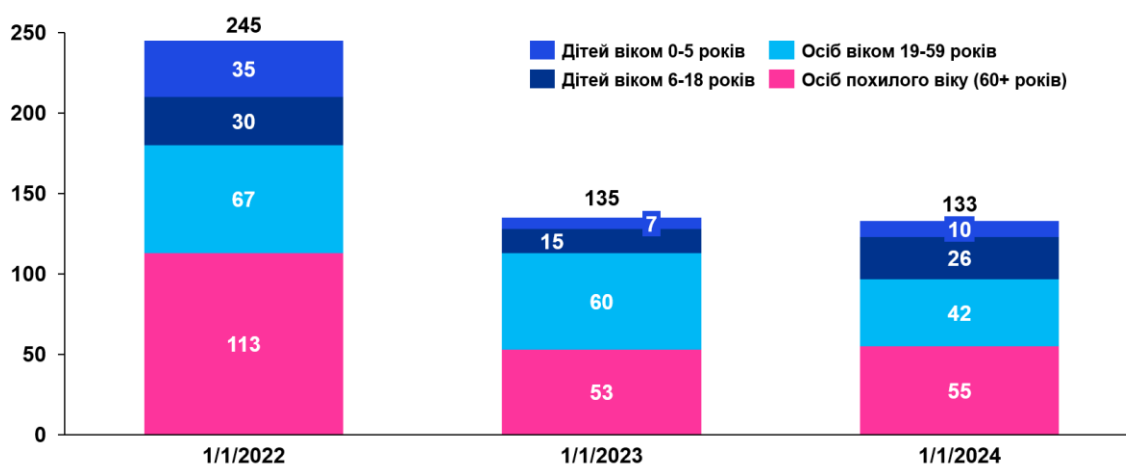
років) віці	жін.	1 286	1 290	1 246
У старшому за працездатний вік (60+)	чол.	630	627	635
	жін.	710	715	711

Джерело: ОМС

Внутрішньо переміщені особи

Кількість внутрішньо переміщених осіб у громаді у 2024 році майже не змінилася, порівняно із 2023 роком. Серед зареєстрованих ВПО в громаді домінуюча більшість це жінки. В розрізі вікових категорій у Кароліно-Бугазькій громаді залишились проживати значною мірою жінки похилого віку та жінки працездатного віку.

Рисунок 10: Кількість ВПО, в т.ч. дітей, осіб

Джерело: ОМС

Таблиця 5: Кількість ВПО в розрізі статей

ВПО, зареєстровані у громаді	Жінки			Чоловіки		
	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024
Загальна чисельність	200	98	100	45	37	33
Дітей віком 0-5 років	35	5	7	0	2	3
Дітей віком 6-18 років	23	10	15	7	5	11
Людей похилого віку (60+ років)	95	42	44	18	11	11

Джерело: ОМС

Дані про рух мешканців/-ок у зв'язку з війною свідчать, що громада втратила близько 13% населення з початку повномасштабного вторгнення станом на серпень 2024 року.

Громада не зазнала значного притоку вимушених переселенців/-ок. Як правило ВПО - це члени сімей чи знайомі місцевих мешканців/-ок громади.

Дані вказують на те, що кількість населення громади зменшується, проте не радикально. У випадку покращення безпекової ситуації в Україні та вирішення ряду інфраструктурних питань (особливо поновлення транспортного сполучення між населеними пунктами громади) та відновлення внутрішнього туризму, громада має шанси не лише відновити, а й наростити чисельність населення.

Прогнозування чисельності населення

Експрес прогнозування чисельності населення громади за **оптимістичним прогнозом** базується на припущенні, що після перемоги, відновлення безпечних умов життя та інфраструктури, громада відновиться до довоєнного показника (4 700 осіб станом на 01.01.2022 року) та кількість мешканців/-ок громади збільшуватиметься приблизно на до 50 осіб щороку (зважаючи на показник загального приросту у довоєнному 2021 році). При цьому з громади може виїхати певна частина ВПО, повертаючись додому.

За **песимістичним прогнозом** припускається погіршення безпекової ситуації в Україні, внаслідок чого частина мешканців/-ок, що повернулись до громади у 2022-2023 році, знову виїдуть. Громаду може покинути частина ВПО, водночас можуть приїхати переселенці з інших громад, де рівень безпеки буде суттєво нижчим (частота обстрілів/атак чи поширення бойових дій). В такому випадку загальний міграційне скорочення протягом наступних 12 місяців може зберегти тенденцію 2023 року та становити близько -500 осіб. В результаті кількість населення складе близько 3 600 осіб.

Зайнятість. Оцінка трудового потенціалу

Таблиця 6: Найбільші роботодавці в громаді та чисельність працівників/-ць

Підприємство, організація, установа	Вид економічної діяльності (основний)	01.01.2022	01.01.2023	01.08.2024
Відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Кароліно-Бугазької сільської ради	Регулювання у сферах охорони здоров'я, освіти, культури та інших соціальних сферах, крім обов'язкового соціального страхування	178	157	128
Кароліно-Бугазька сільська рада	Державне управління	55	55	41
Комунальне підприємство «Бугаз»	Забір, очищення та постачання води	102	84	68

Джерело: ОМС

Найбільшими роботодавцями протягом 2022-2024 років є бюджетні заклади та підприємства, в яких кількість працівників/-ць несуттєво зменшилася.

Рисунок 11: Загальні тенденції зайнятості, осіб

Джерело: ОМС

Протягом 2023 року за даними ОМС зайнятість в громаді знизилась на 20% порівняно з 2022 роком.

1.5 Характеристика наявної інфраструктури громади

Вплив збройної агресії рф на стан та функціонування інфраструктури громади

Активних бойових дій на території та в населених пунктах Кароліно-Бугазької громади не було. Руйнування та пошкодження ряду об'єктів на території громади є наслідком ракетних обстрілів квітня-липня 2022 року.

Зруйновані та пошкоджені об'єкти житлової інфраструктури можна поділити на дві категорії:

- Об'єкт житлової інфраструктури туристичного призначення - База відпочинку (фото 2-4). Форма власності приватна.

Фото 2: Руйнування Бази відпочинку в селищі Затока

Джерело: ОМС

Фото 3: Руйнування Бази відпочинку в селищі Затока

Джерело: ОМС

Фото 4: Руйнування Бази відпочинку в селищі Затока

Джерело: ОМС

Фото 5: Руїни приватного житлового будинку 1

Джерело: ОМС

Фото 6: Руїни приватного житлового будинку 2

Джерело: ОМС

Фото 7: Руїни приватного житлового будинку 3

Джерело: ОМС

Фото 8: Місце удару ракети на підвір'ї зруйнованого приватного житлового будинку 3

Джерело: ОМС

В липні 2024 року внаслідок збройної агресії росії зруйнований об'єкт приватної власності на території с. Кароліно-Бугаз - база відпочинку «Чорне море».

Фото 9: Об'єкт туристичної інфраструктури- База відпочинку (приватна)

Джерело: ОМС

Відомості про ступінь руйнування/пошкодження приватних житлових будинків підлягають внесенню до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій після формування відповідних актів місцевою комісією.

Серед об'єктів критичної інфраструктури (водопостачання/-відведення, газо-/електро-/теплопостачання, зв'язок) пошкодження чи руйнування відсутні.

Транспортна інфраструктура (автодороги місцевого, обласного і державного значення, залізниця)

Пошкоджено автомобільно-залізничний вертикально-підйомний міст від села Кароліно-Бугаз до селища Затоки внаслідок численних ракетних атак на цей об'єкт протягом квітня-липня 2022 р. (щонайменше 5 разів: 26, 27.04., 2,10.05, 18.07.2022 р.) з боку військ російської федерації (фото 10).

Міст державного значення та є стратегічною транспортною артерією, яка пов'язує Одесу як з румунським кордоном так і з трьома районами Одеської області – Ізмайльським, Болградським та Білгород-Дністровським.

Фото 10: Міст після повторного ракетного удару 27.04.2022 р.

Джерело: https://cfts.org.ua/news/2022/04/27/rossiya_nanesla_povtorny_raketnyy_udar_po_mostu_cherez_dnestrovskiy_liman_69867

В результаті відстань між населеними пунктами в обидва боки з літа 2022 року складає близько 240 км з перетином кордону сусідньої держави – Молдова.

Об'єкти соціальної інфраструктури та громадського призначення

Зазнав пошкоджень ДНЗ «Золота Рибка» (с. Затока), балансоутримувач Відділ ОКМС Кароліно-Бугазької сільської ради. Це єдиний ясла-садок на території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади. Проектна потужність закладу 100 дітей.

Даний заклад дошкільної освіти не придатний до експлуатації через його пошкодження (фасад, вікна, двері, пов'язані конструкції приміщення з боку моря) внаслідок ракетної атаки у 2022 році (фото 11, 12). А також через відсутність облаштованого укриття в приміщенні дошкільного закладу.

Рисунок 12: Кароліно-Бугазький ДНЗ «Золота Рибка» на мапі селища Затока

Джерело: Власне напрацювання

Фото 11: Зовнішні пошкодження корпусу ДНЗ «Золота Рибка»

Джерело: ОМС

Фото 12: Внутрішні пошкодження корпусу ДНЗ «Золота Рибка»

Джерело: ОМС

Руйнування та пошкодження об'єктів інфраструктури не мають критичного значення для життєдіяльності громади.

Руйнування Затоцького мосту, який є єдиною транспортною артерією Кароліно-Бугазької громади і потребує тривалого відновлення або й взагалі може бути визнаний таким, що не підлягає ремонту, ставить під загрозу майбутній розвиток громади як єдиної спільноти.

Зруйновані та пошкоджені об'єкти житлової інфраструктури мають бути відновлені згідно державної програми «Відновлення у співпраці з місцевою владою, зокрема після роботи комісії від місцевої влади, яка оглядає житло і встановлює суму.

Окремим завданням є пошук джерел фінансування для виготовлення проектно-кошторисної документації відповідно до пріоритетів відновлення.

Об'єкти критичної інфраструктури

У Кароліно-Бугазькій сільській територіальній громаді функціонують комунальні підприємства КП «Бугаз» та «ВУЖКГ» Затоківської селищної ради. Станом на липень 2024 року комунальне підприємство «Бугаз» надає послуги із вивезення та захоронення твердих побутових відходів та інші послуги з благоустрою територій населених пунктів громади відповідно до статуту підприємства.

30.05.2024 року комунальне підприємство «Бугаз» було офіційно визначено критично важливим підприємством для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період. На балансі комунального підприємства «Бугаз» знаходяться об'єкти, які забезпечують постачання питної води населенню громади, централізоване водовідведення, централізоване тепlopостачання.

Станом на серпень 2024 року газопостачальною компанією в с. Кароліно-Бугаз є АТ «Одесагаз». На території громади 2 560 споживачів (домогосподарств) центральної системи водопостачання та водовідведення, решта жителів/-льок користуються водою із індивідуальних колодязів.

Частина житлових квартир селища Затока опалюються централізованим опаленням, решта житлових будинків та квартири опалюються індивідуально на території громади.

Система водопостачання та водовідведення зношена та потребує суттєвого оновлення. На території

громади функціонують численні свердловини, які забезпечують потреби приватного сектору.

Транспортна інфраструктура

На території громади розвинута транспортна інфраструктура (автобусні маршрути місцевого та районного сполучення, таксі), також через територію громади проходить колія залізничного вузла Одеса-Білгород-Дністровський підприємства АТ «Укрзалізниця».

Територією громади проходить автодорога державного значення Н-33 (Одеса-Білгород-Дністровський-Монаши).

Переважна більшість доріг на території громади побудована в 60-х-80-х роках минулого століття. Станом на серпень 2024 транспортно-експлуатаційний стан переважної більшості автомобільних доріг незадовільний, не відповідає сучасним вимогам та потребує поліпшення.

Для задоволення потреб жителів/-льок Кароліно-Бугазької громади в пасажирських перевезеннях, сформована мережа автобусних маршрутів між населеними пунктами територіальної громади. Налагоджується транспортне сполучення сіл громади з адміністративним центром. Станом на серпень 2024 головною проблемою є потреба у капітальних та поточних ремонтах дорожньої інфраструктури на всій території Кароліно-Бугазької громади.

Освіта

Мережа закладів дошкільної освіти громади складається з 2 закладів: Комунальний заклад «Затоківський заклад дошкільної освіти(ясла-садок)», «Золота Рибка» (у с. Затока; станом на серпень 2024 року не працює внаслідок руйнування). Комунальний заклад «Кароліно-Бугазький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко», який є в мережі, але будівля відсутня. Виготовлено ПКД, яке потребує корегувань та в подальшому будівництва нового дитячого садка.

Мережа закладів середньої освіти громади складається 2-х закладів загальної середньої освіти та 2-х спеціалізованих закладів інших балансоутримувачів.

В школах громади 2023/2024 навчальному році здобуває освіту 278 учнів та учениць. Розбіжність між кількістю дітей віком 6-18 років (428 осіб) пояснюється тим, що частина дітей з батьками поїхали після 24.02.2022 р., частина - не розпочинає навчання з 6-ти років, а інша частина дітей у віці 14-18 років завершують навчання в школах іншої громади.

Таблиця 7: ЗДО та ЗЗСО у громаді, осіб/місьць, 2023/2024 н.р.

Назва закладу	Адреса закладу	Балансоутримувач	Спроможність закладу	Фактична чисельність
Комунальний заклад «Затоківський заклад дошкільної освіти(ясла-садок) «Золота Рибка»	с. Затока вул. Чорноморська, буд. 1	Відділ ОКМС	100	X

Комунальний заклад «Кароліно-Бугазький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко»	с. Кароліно-Бугаз вул. Будівельників, буд.3	Відділ ОКСМС	100	
Затоківський заклад загальної середньої освіти	с. Затока вул. Заріпова, 2	Відділ ОКСМС	235	137
Кароліно-Бугазький заклад загальної середньої освіти	с. Кароліно-Бугаз вул. Чорноморська, 5	Відділ ОКСМС	275	141
Кароліно-Бугазька загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-II ступенів, ДЗ Дитячий спеціалізований (спеціальний) санаторій «Затока» МОЗ України	вул. Приморська 186	Одеська обласна рада	120	X
ДЗ Дитячий спеціалізований санаторій	вул. Приморська, 3, смт. Затока	МОЗ України	X	X

X – заклад не функціонує через пошкодження/руйнування внаслідок ракетного обстрілу з боку росії

XX – заклад не функціонує

Джерело: ОМС

Таблиця 8: Заклади дошкільної освіти (ЗДО), на початок навчального року

Показник	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Кількість закладів, одиниць	2	2	2
Завантаженість закладів	115	не функціонували	не функціонували

Джерело: ОМС

Таблиця 9: Заклади загальної середньої освіти (ЗЗСО), на початок навчального року

Показник	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Кількість закладів, одиниць	2	2	2
Кількість учнів/учениць	439	411	278
Середня наповненість класів	25	23	17
Кількість учителів/-льок	52,5	52,5	52,5

Джерело: ОМС

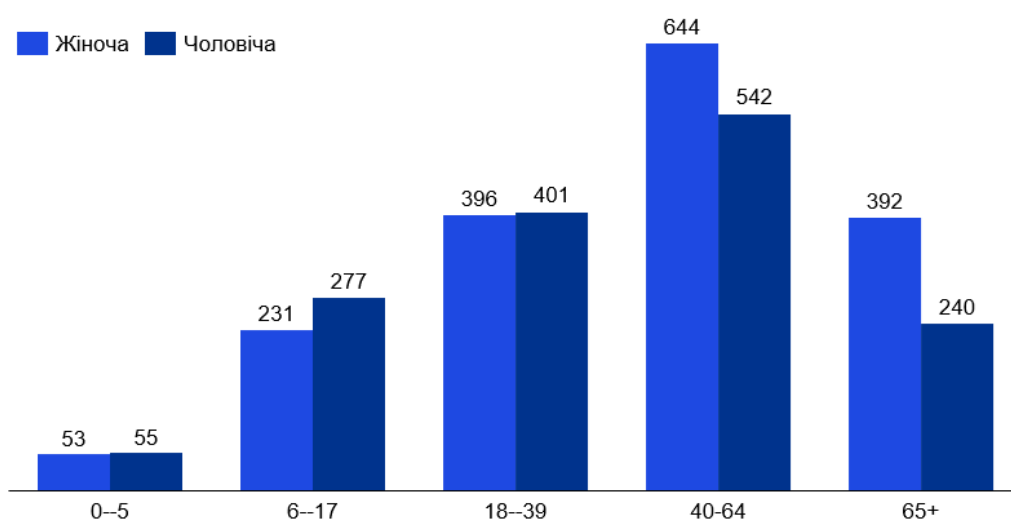
Громада має суттєві проблеми з доступністю до освіти, особливо дошкільної. В селі Кароліно-Бугаз

заклад дошкільної освіти не функціонує. Діти дошкільного віку цього населеного пункту відвідують пристосоване приміщення при одній зі шкіл. Єдиний ЗДО в селищі Затока не працює після пошкодження внаслідок ракетного обстрілу. Цей заклад потребує не лише відновлення, але й облаштування окремого укриття.

Охорона здоров'я

Послуги первинної медичної допомоги надаються 1 амбулаторією - КНП «Затоківська амбулаторія ЗПСМ». У селі Кароліно-Бугаз завершено будівництво сучасної будівлі амбулаторії сімейної медицини. Проте, станом на серпень 2024 року амбулаторія не оснащена необхідним обладнанням через відсутність сесії. Юридично амбулаторія поки що існує тільки в селищі Затока.

Рисунок 13: Статеві-віковий розподіл декларацій, укладених з лікарями/-ками ПМД у громаді станом на 15.07.2024

Джерело: НСЗУ <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats>

Приведена статеві-вікова піраміда демонструє незначну частку осіб віком 0-5 років, що є наслідком низьких показників народжуваності в громаді.

Станом на 15.07.2024 р. з 3 лікарями місцевої амбулаторії укладено 3 231 декларацій (дані НСЗУ), що становить 79% від загальної кількості мешканців/-ок громади. Меншу кількість декларацій ніж кількість населення можна пояснити лиш тим, що 21 % мешканців/-ок громади можуть мати укладені декларації з сімейними лікарями/-ками медичних закладів сусідніх громад: селище Затока в Білгород-Дністровську а село Кароліно-Бугаз в Овідіюполі. В громаді відсутні приватні надавачі послуг первинної медичної допомоги.

Таблиця 10: Заклади первинної медичної допомоги (ПМД)

Показник	01.01.2022	01.11.2023	15.07.2024
Кількість лікарських амбулаторій (АЗПСМ)	1	1	1
Кількість інших закладів ПМД (ФАП, ФП)	0	0	0
Кількість ФОП, інших приватних юридичних осіб, які надають ПМД	0	0	0
Кількість лікарів/-ок, які надають ПМД	3	3	3
Кількість мешканців/-ок громади, які уклали	3 551	3 259	3 231

Водночас згідно електронної карти НСЗУ в КНП «Затоківська амбулаторія ЗПСМ» станом на 17.12.2023 р. працює 3 лікарі/-ки сімейної медицини з сумарною кількістю укладених декларацій 4 593. Ймовірно деякі сімейні лікарі/-ки КНП можуть одночасно працювати в сусідній громаді за сумісництвом. Відповідно один з дашбордів НСЗУ показує загальну кількість декларацій безвідносно до адміністративно-територіального устрою.

Центр надання соціальних послуг

На території громади відсутні центр чи заклад надання соціальних послуг. Частина з соціальних послуг надається місцевим ЦНАП (Адреса: с. Кароліно-Бугаз, вулиця Приморська, 23). В ЦНАПІ працює 3 фахівця/-чині.

Таблиця 11: Отримувачі адресної натуральної та грошової допомоги суб'єктів, що надають соціальні послуги, осіб

Показник	31.12.2022	01.11.2023	01.08.2024
Громадяни/-ки, яких виявлено та які перебувають на обліку і потребують допомоги, осіб	579	532	543
У тому числі: похилого віку, люди з інвалідністю, хворі, що не мають рідних, які можуть забезпечити їм догляд і допомогу	353	313	314
Люди з особливими умовами безоплатного обслуговування	38	33	34
Особи, які перебувають у складній життєвій ситуації у зв'язку з безробіттям, стихійним лихом, катастрофою	0	0	0
Внутрішньо переміщені особи	135	131	133
Члени сімей учасників/-ць АТО та/або ООС	28	28	128
Ветерани/-ки, учасники/-ці бойових дій, АТО та/або ООС	25	27	72

Джерело: ОМС

Інформація щодо стану вакцинації населення від коронавірусної хвороби (COVID-19) станом на серпень 2024 року.

Таблиця 12: Показники вакцинації

	К.-сть вакцинованих осіб хоча б 1 дозою	Чисельність Населення	Частка вакцинованих осіб хоча б 1 дозою
Одеська область	931 579	1 008 000	92,4%
Кароліно-Бугазька громада	444	4 095	10,8%
Білгород-Дністровський район	25 887	50 296	51,5%

Джерело: НСЗУ

Зв'язок

За даними ОМС в Кароліно-Бугазькій громаді відсутні відділення банків, функціонує 2 банкомати і 1

термінал самообслуговування.

Поштова інфраструктура представлена 2-ма відділеннями Укрпошти та 1-м відділенням Нової Пошти.

Низький рівень покриття громади фінансовою та поштовою інфраструктурою пов'язаний із специфікою громади – сезонним характером користування споживачами фінансовими та поштовими сервісами.

Стан цифрової трансформації громади знаходиться на задовільному рівні. Обидва населені пункти мають доступ до Інтернету на базі оптоволоконних технологій. Заклади освіти по усій території громади а також ЦНАП забезпечені інтернет-покриттям.

Фізична культура і спорт

На території селища Затока в приміщенні КУ «Центр культури, дозвілля та спорту «Південна Кароліна» функціонує спортивна зала, в якій проводяться заняття на тренажерах.

Відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Кароліно-Бугазької сільської ради відповідно до графіків, організовує спортивні змагання різних рівнів із залученням до занять фізичною культурою та спортом різних верств населення. Збережена та оновлена матеріально-технічна база, зростає кількість активної молоді та ветеранів/ок фізкультурного руху у спортивній сфері, різні верстви населення громади мають доступ до отримання фізкультурно-спортивних послуг.

На території села Кароліно-Бугаз функціонують спортивні секції з футболу і баскетболу.

Культура і мистецтво

На території с. Кароліно-Бугаз створено належні умови для розвитку багатьох видів професійного та аматорського мистецтва, художньої творчості: функціонує музична школа, діють театральні дитячі гуртки. Стан матеріально-технічного забезпечення установ культури потребує оновлення. Виставкова та концертна діяльність, обдаровані діти і молодь потребують підтримки та впровадження новітніх технологічних процесів.

Основні напрямки та пріоритети розвитку культури територіальної громади визначаються сільською радою при розробці рішень з планування розвитку громади.

Залучені жителі/-льки до створення культурного життя громади.

Характеристика закладів торгівлі

На території громади станом на серпень 2024 функціонують магазини продовольчих і непродовольчих товарів, ринки, підприємства громадського харчування (кафе, їдальні, ресторани, бари), готелі, тощо.

Туристична інфраструктура

На морському березі в селі Кароліно-Бугаз розташовані бази відпочинку, готелі, вілли, гостьові будинки. Є серед них і старі бази, ще радянських часів. В останні роки узбережжя курорту забудовується новими комплексами: сучасні міні-готелі, бази відпочинку, котеджі, пансіонати зі своїми басейнами, їдальнями, кафе, дитячими майданчиками. Зняти житло недорого можна у приватному секторі та на базах відпочинку.

Відпочинок в селі Кароліно-Бугазі значно більш розмірений та спокійний, ніж у сусідній Затоці. На пляжах присутній весь комплекс морських розваг: гірки, катамарани, гідромотоцикли, парашути (станом на серпень 2024 року не функціонують через мінну небезпеку). Працює ринок, торгові точки, кілька магазинів. Частина туристичної інфраструктури не працює внаслідок зменшення попиту через безпековий фактор.

Селище Затока традиційно поділяється на чотири пляжні райони:

- Лиманський - чистий район з найширшим пляжем зі зручним пологим входом в море без глибоких зон. Тут розташований єдиний аквапарк в селищі. Обладнані безпечні пляжі і велика кількість кафе та розваг для дітей роблять Лиманський район оптимальною локацією для сімейного відпочинку;
- Центральний - район для активного молодіжного відпочинку. Тут розташована велика кількість барів, клубів і атракціонів. У центрі знаходиться великий пляжно-розважальний комплекс. Особливість району - широка алея від пляжу вглиб селища;
- Сонячний - тихий район для сімейного відпочинку. Берегова зона вузька, але комфортно обладнана. Тут багато пансіонатів, приватних котеджів і міні-готелів;
- Будацька коса - район для «дикого» відпочинку з наметами. Тут немає облагороджених пляжних зон, готелів і великих магазинів.

У Затоці представлений широкий спектр торгових, сервісних, розважальних та інших інфраструктурних об'єктів.

Найбільш розвинена ресторанна сфера - заклади різного рівня розташовані у всіх районах селища. Серед найбільш популярних: «Бон Апетит», «Роза вітрів», «Фелічіта», «Зелений бар». Також працюють місцеві ринки та мережеві маркети і класичні гастрономи: «Копійка», «Примор'я», «Таврія В».

Станом на 2024 рік частина туристичної інфраструктури не працює через зменшення попиту, яке виникло через безпековий фактор. Приймають гостей: Готель «Moncastro», Готель «Вілла Ріф», База відпочинку «Маяк», Парк-готель «Робінзон», База відпочинку «Каса-Бланка», Санаторій «Золоті піски», Готель «Аквапарк Затоки», Готель «Турист».

1.6 Містобудівна документація громади

Комплексний план просторового розвитку території громади

Станом на дату підготовки Стратегії комплексний план просторового розвитку території громади відсутній.

Генеральний план населених пунктів громади

Станом на дату підготовки Стратегії генеральний план Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади наявний.

Детальні плани територій громади

Станом на дату підготовки Стратегії детальні плани територій в стадії розроблення.

Наявні:

- Рішення Кароліно-Бугазької сільської ради від 25.11.2016 р. № 818-VII «Про внесення змін до генерального плану села Кароліно-Бугаз, поєданого з планом зонування території населеного пункту в складі генерального плану»;
- Рішення Затоківської селищної ради від 06.03.2015р за №2832 «Про затвердження проекту містобудівної документації «Внесення змін до Генерального плану смт. Затока Білгород-Дністровської міської ради Одеської області», виконаного генеральним проєктувальником – Державним підприємством Український державний науково-дослідний інститут проєктування міст «Дніпромисто «імені Ю.М. Білоконя»»;
- Рішення Кароліно-Бугазької сільської ради від 15.07.2021р за №275-VIII «Про розроблення проєкту внесення змін до генерального плану села Кароліно-Бугаз Кароліно-Бугазької сільської

ради Білгород-Дністровського району Одеської області з розширенням меж села та поєданого з планом зонування» та «Розроблення нормативної грошової оцінки земельних ділянок в межах території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади Білгород-Дністровського району Одеської області», станом на серпень 2024 документація з нормативної грошової оцінки не затверджена.

1.7 Економічний розвиток громади

Громада, з огляду на розташування на чорноморському узбережжі, має яскраво виражену оздоровчо-туристичну спрямованість, яка забезпечувала сезонну зайнятість для значної кількості місцевих мешканців/-ок.

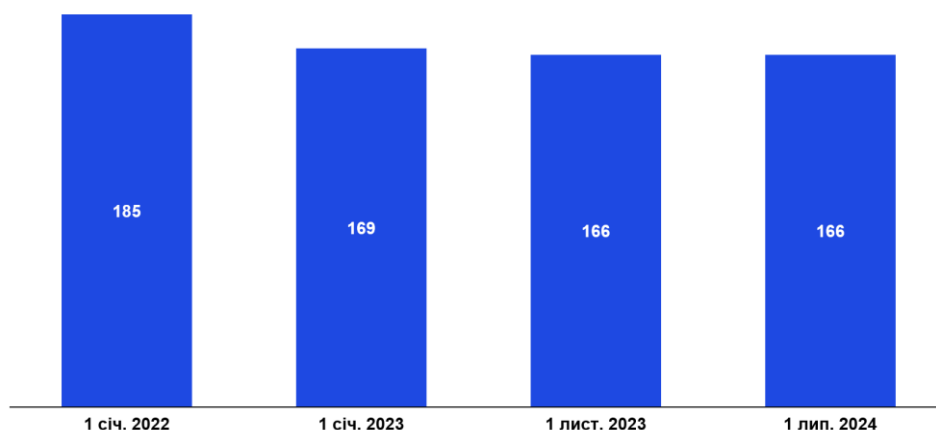
На території громади до повномасштабного вторгнення функціонувала розвинена інфраструктура та велика кількість закладів відпочинку. Готелі та пансіонати переважно нової забудови останнього десятиріччя, власниками частини з яких є інвестори/-ки з Одеси.

Також мала місце повсюдна оренда приватного сектору. Відтак, можна припускати існування значного сектору неформальної/тіньової економіки.

Все суттєвим чином змінило повномасштабне вторгнення. Система інтернет-бронювання житла Booking.com на передноворічні дні (кінець грудня 2023 р.) в с. Кароліно-Бугаз та с. Затока показувала лише 4 активні пропозиції суб'єктів господарювання за напрямом туризм, з них 2 зі статусом готель. На відміну від періоду до 24.02.2022 р., де на Google Maps було видно десятки закладів відпочинку, послуг та торгівлі в обох населених пунктах.

Станом на 1 липня 2024 р. в громаді зареєстровано 166 ФОП.

Рисунок 14: Фізичні особи-підприємці

Джерело: ОМС

Потенційні інвестиційні можливості та майданчики

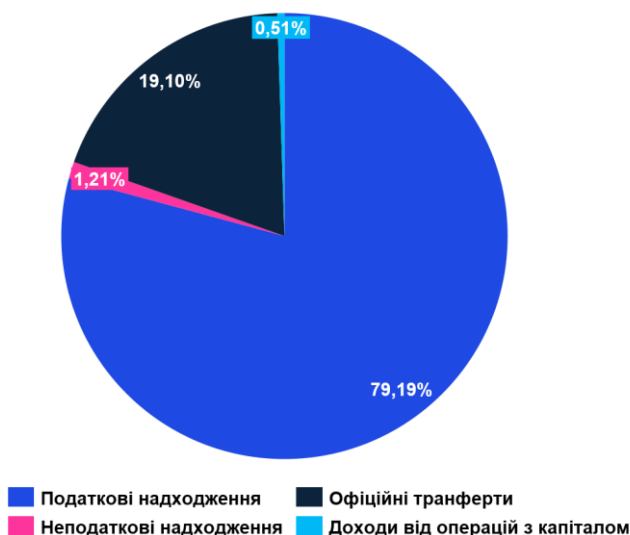
У громаді відсутні напрацьовані інвестиційний паспорт, проте створено перелік актуальних інвестиційних проєктів, в стадії розробки мапи привабливих для інвестування ділянок та об'єктів тощо.

1.8 Фінансовий стан та бюджет громади

За 12 місяців 2023 року виконання бюджету Кароліно-Бугазької громади за доходами становить 55,5%, а саме 71,49 млн грн. Виконання бюджету громади за видатками відбулося на 55,3 % та

становило 93,63 млн грн.

Рисунок 15: Структура бюджету Кароліно-Бугазької громади за 2023 р.

Джерело: openbudget.gov.ua

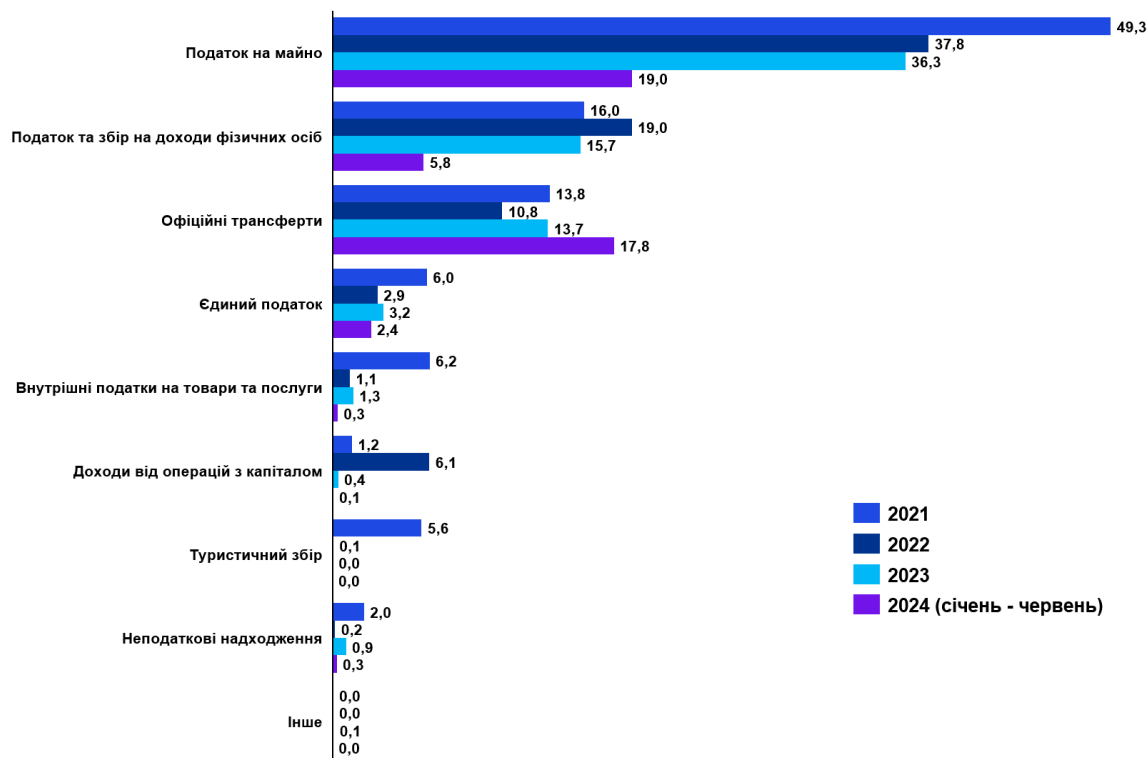
Надходження до місцевого бюджету загалом не мають позитивної стабільної тенденції.

Протягом 2021-2023 рр. спостерігається зменшення надходжень від:

- Плати за землю (у 2022 р на 20% менше, ніж у 2021 р., а у 2023 р. орієнтовно на 45% менше щодо показника 2021 р.);
- ПДФО (у 2022 р більше на 18%, ніж у 2021 р., проте у 2023 р цей показник менше на 10% щодо показника 2021 р.);
- Єдиного податку;
- Акцизного збору (у 2022 та 2023 рр. на майже 52% менше щодо показника 2021 р.).

Водночас можна спостерігати зростання надходжень до місцевого бюджету від відчуження нерухомості та землі у 2022 році та податку на нерухомість у 2023 році.

Рисунок 16: Надходження до бюджету 2021-2023 рр. та 2024 рік (січень-червень), млн грн

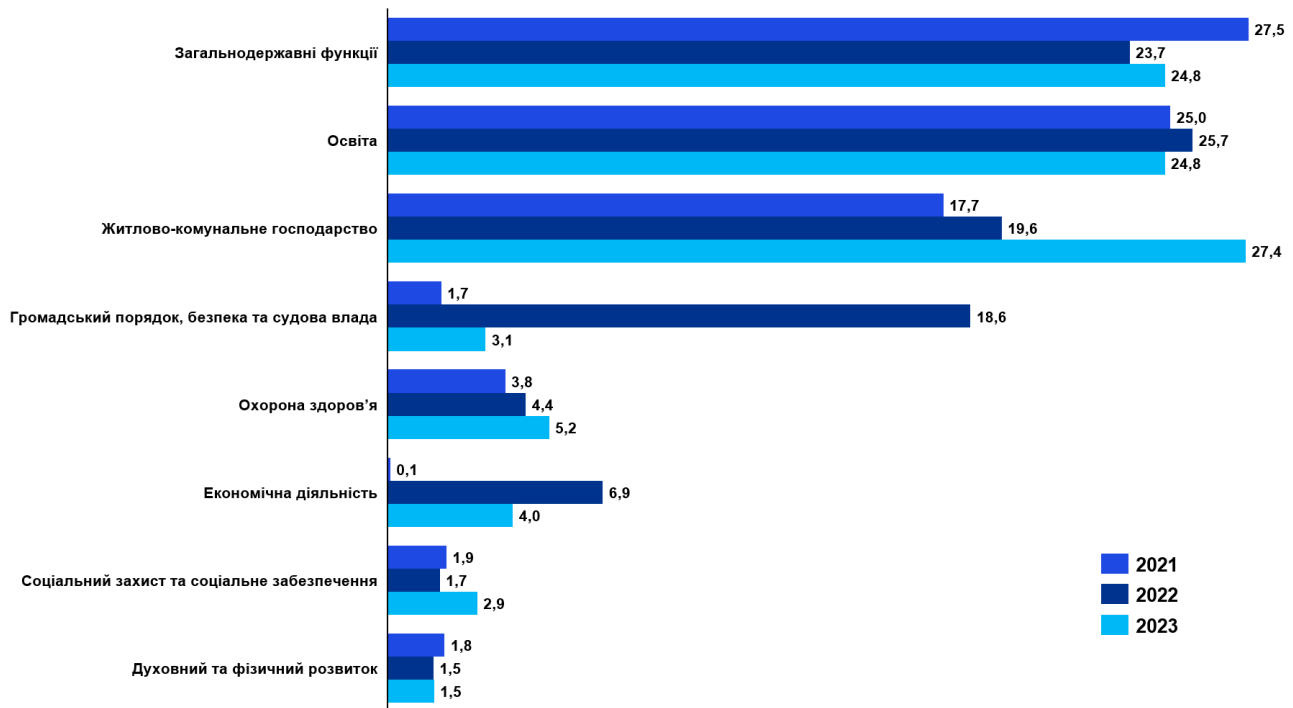
Джерело: openbudget.gov.ua

Загалом у структурі власних доходів загального фонду бюджету Кароліно-Бугазької громади 2023 року найбільшу частку займає податок на майно.

Водночас бюджетні трансферти за цей же період становлять 19% від обсягу загального бюджету громади.

З 2022 року можна спостерігати тенденцію до зниження бюджетних видатків на освіту, державне управління, значне зниження на житлово-комунальне господарство у 2023 році. Також має місце зниження видатків на охорону здоров'я та культуру і мистецтво. Традиційно за всі роки вибірки відсутні видатки з місцевого бюджету на економічну діяльність.

Рисунок 17: Бюджетні видатки у 2021-2023 рр., млн грн

Джерело: ОМС

У 2023 році видатки в структурі загального фонду місцевого бюджету на освіту та державне управління майже зрівнялись. Скоріш за все така оптимізація видатків в галузі освіти відбулась не за рахунок оптимізації системи закладів освіти громади, а головним чином через пошкодження/руйнування одного з них.

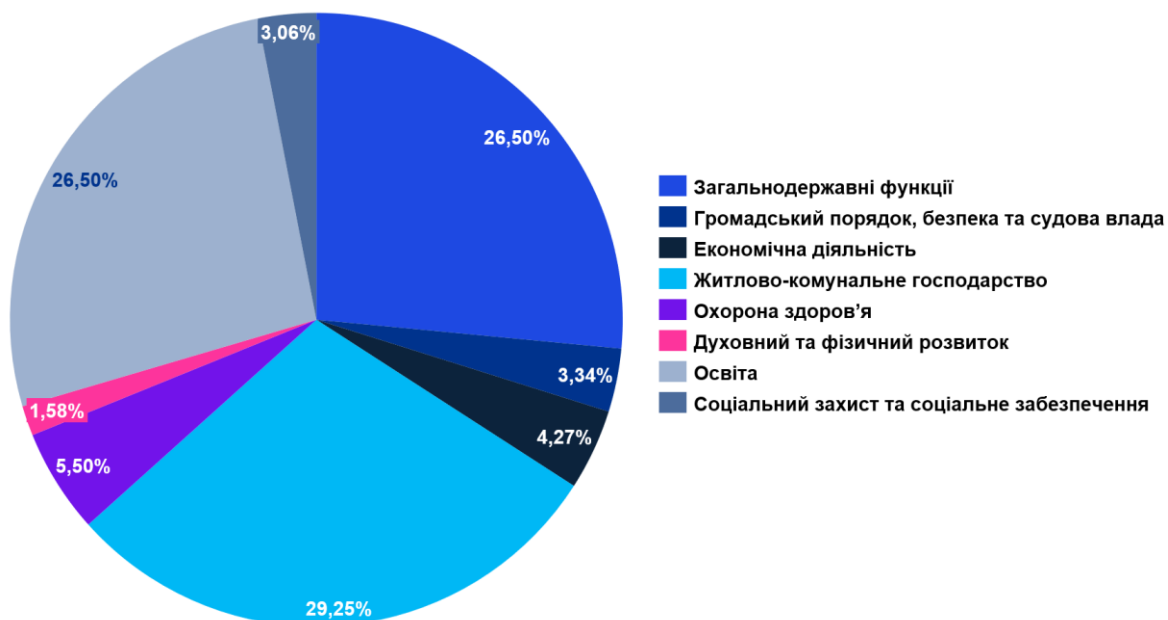
Видаткова частина сільського бюджету за січень-травень 2024 року виконана в обсязі 31 219,5 тис. грн, у тому числі по загальному фонду – 31 082,8 тис. грн, по спеціальному – 136,7 тис. грн (47,3 відсотки від планових призначень на період – 66 038,9 тис. грн).

По загальному фонду сільського бюджету за звітний період виконання видаткової частини складає 31 082,8 тис. грн, що становить 79,9 відсотки від планових призначень – 38 919,5 тис. грн.

Із загального обсягу використаних коштів сільського бюджету за січень-травень 2024 року на утримання органів місцевого самоврядування спрямовано 7 876,1 тис. грн, що становить 25,2 % до плану, установ і закладів освіти – 10 023,2 тис. грн (32,1 %), охорони здоров'я – 1 299,6 тис. грн (4,2 %), культури та мистецтва – 972,3 тис. грн (3,1 %), інші видатки – 627,5 тис. грн (2,0 %).

На захищені та першочергові статті за січень-травень 2024 рік спрямовано 18 503,9 тис. грн, що становить 59,3 відсотка від проведених за звітний період касових видатків загального фонду. На виплату заробітної плати з нарахуваннями спрямовано 16 343,5 тис. грн (52,4% від загального обсягу видатків загального фонду), на продукти харчування – 803,0 тис. грн (2,6%), оплату комунальних послуг та інших енергоносіїв – 1 357,4 тис. грн (4,3%).

Рисунок 18: Бюджетні видатки за 2023 рік

Джерело: ОМС

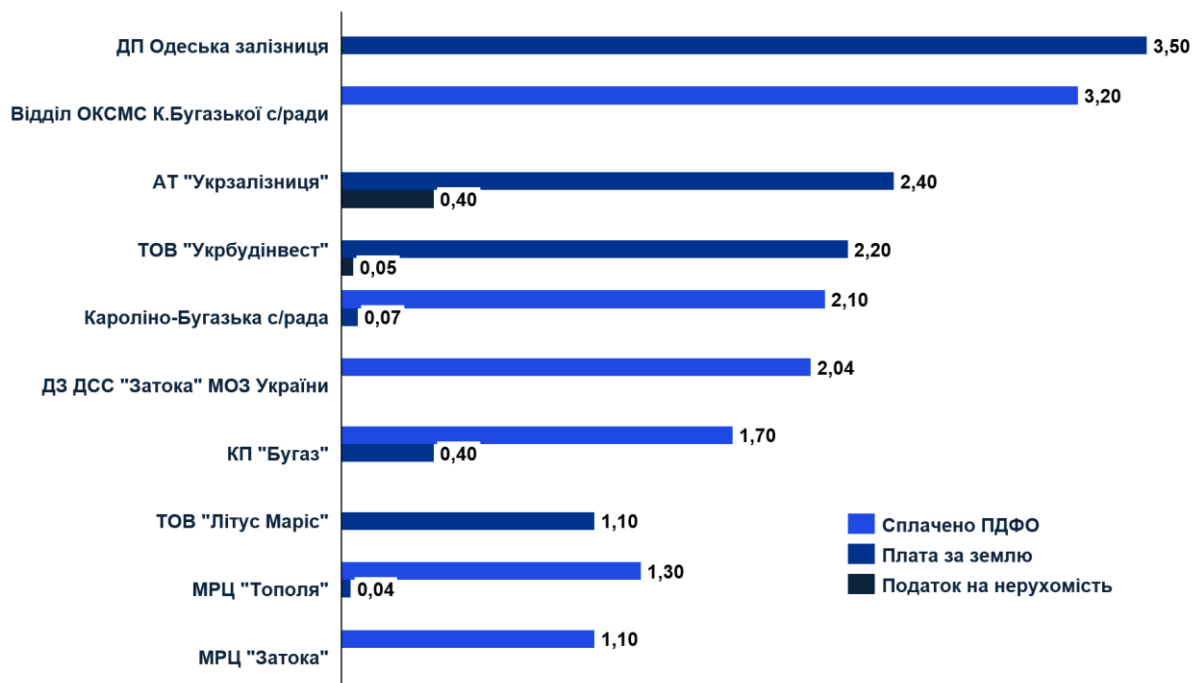
Таблиця 13: Найбільші платники податків до бюджету громади, вкл. комунальні і державні заклади, установи, організації, підприємства, млн грн у 2023 р.

Назва підприємства, установи, організації	Сплачено ПДФО	Плата за землю	Податок на нерухомість
ДП Одеська залізниця	-	3,5	-
Відділ ОКМС К.Бугазької с/ради	3,2	-	-
АТ «Укрзалізниця»	-	2,4	0,4
ТОВ «Укрбудінвест»	-	2,2	0,05
Кароліно-Бугазька с/рада	2,1	0,07	-
ДЗ ДСС «Затока» МОЗ України	2,04	-	-
КП «Бугаз»	1,7	0,4	-
ТОВ «Літус Маріс»	-	1,10	-
Медичний реабілітаційний центр «Тополя»	1,3	0,04	-
Медичний реабілітаційний центр «Затока»	1,1	-	-

зДжерело: ОМС

Згідно з даними ОМС, найбільшими платниками податків є юридичні особи державної та комунальної форми власності.

Рисунок 19: Найбільші платники податків до бюджету громади, включаючи комунальні і державні заклади, установи, організації, підприємства, млн грн у 2023 р.

Джерело: ОМС

1.9 Органи управління громадою, самоорганізації населення та громадських об'єднань

Місцеве самоврядування Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади здійснюється сільською радою у складі Голови ради та 22 депутати сільської ради.

Голова громади - Апанасенко Андрій Володимирович.

Заступник сільського голови - Поляков Максим Олександрович.

Староста смт Затока - Асауленко Віталій Вікторович.

Детальна інформація щодо діяльності сільського голови, депутатського корпусу, виконавчого комітету розміщені на офіційному сайті сільської ради karolino-bugazka-gromada.gov.ua

Додатково інформація публікується на Facebook сторінці Кароліно-Бугазька сільська рада.

Робоча група

Робочу групу Кароліно-Бугазької громади створено розпорядженням сільського голови громади Андрія Апанасенко 04.12.2023 року.

Робоча група є консультативно-дорадчим органом про виконавчому комітеті Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади.

У своїй діяльності Робоча група керується Конституцією і законами України, а також указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, актами центральних органів виконавчої влади та рішеннями Кароліно-Бугазької сільської ради.

Робоча група працює постійно, на засадах повної добровільності, самовідданості та безкорисливості.

Склад Робочої групи:

- Обертун С.М. – начальник відділу військово-облікового бюро, техногенно-екологічної безпеки

- надзвичайних ситуацій та охорони праці Кароліно-Бугазької сільської ради, голова Робочої групи;
- Поляков М.О – Заступник сільського голови, заступник голови Робочої групи;
 - Васильєв О.В. – Начальник Затоківського ВУЖКГ, секретар робочої групи;
 - Шумілкіна О.В – Головна бухгалтерка – начальниця відділу бухгалтерського обліку та та фінансів Кароліно-Бугазької сільської ради;
 - Паучак Т.О. – Директор комунального підприємства «Бугаз»;
 - Ємельянова К.В. – Начальниця відділу освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Кароліно-Бугазької сільської ради;
 - Горбаченко М.Р. – Фахівець з публічних закупівель комунального підприємства «Бугаз»;
 - Браткевич Д.О. – Начальник відділу земельних відносин, охорони навколишнього середовища, архітектури та містобудування;
 - Асауленко В.В. – Староста Затоківського старостинського округу
 - Герега О.С. – Головний спеціаліст відділу соціального захисту та охорони здоров'я населення Кароліно-Бугазької сільської ради;
 - Муха В.В. – Начальник відділу соціального захисту та охорони здоров'я населення Кароліно-Бугазької сільської ради;
 - Урсакий С.В. Директор Затоківського закладу загальної середньої освіти Кароліно-Бугазької сільської ради Білгород-Дністровського району;
 - Фіщук І.Ф. – Директор комунального закладу «Затоківський заклад дошкільної освіти «Золота рибка» освіти Кароліно-Бугазької сільської ради Білгород-Дністровського району;
 - Гурська О.П. – головна спеціалістка відділу організаційно-кадрової роботи та діловодства Кароліно-Бугазької сільської ради.

Громадські об'єднання громади

У Кароліно-Бугазькій громаді відсутні громадські та/або благодійні організації.

1.10 Соціальний захист та громадська безпека

Для створення інклюзивної, безпечної, гендерно чутливої громади, яка створює належні та комфортні умови для життя всіх її мешканців/-ок необхідно розуміти стан та потреби дівчат і хлопців, чоловіків і жінок різних груп, зокрема вразливих.

Більше ніж чверть населення громади становлять люди похилого віку (28%). В умовах війни літні люди можуть відчувати не тільки обмежений доступ до об'єктів охорони здоров'я, геріатричних закладів, обмежений перелік соціальних послуг, але й вплив на власне ментальне здоров'я та психологічно-емоційний стан.

Характерною потребою для цієї соціальної групи є додаткова натуральна (продукти харчування та гігієнічні набори) та матеріальна допомога. Держава забезпечує виплату пенсій, але для більшості людей похилого віку цього джерела доходу недостатньо. Періодично допомога надається Гуманітарним штабом, що діє при Білгород-Дністровській районній державній адміністрації (продуктові набори). Але, враховуючи обмежену спроможність штабу забезпечити потреби всіх вразливих категорій, така підтримка не може надаватися на регулярній основі.

Близько 13% населення громади становлять діти віком до 18 років. Урахування потреб дітей у процесі відновлення та розвитку громади є важливим етапом створення стійкого та благополучного суспільства, особливо під час війни. Важливо забезпечувати доступ до якісної освіти та можливостей для розвитку, розробляти та впроваджувати заходи, спрямовані на захист дітей від насильства та експлуатації, будувати та підтримувати інфраструктуру для забезпечення доступу до медичних послуг та психологічної допомоги (особливо для дітей з інвалідністю), створювати умови для

розвитку соціальних навичок серед дітей, облаштовувати безпечний та інклюзивний простір для життя.

Найбільший вплив війни відчувають вразливі категорії родин з дітьми. Зокрема малозабезпечені сім'ї потребують додаткової матеріальної підтримки. В родинях, де є зовсім маленькі діти, бракує засобів гігієни. Сім'ї потребують допомоги із забезпеченням продуктами.

Від початку війни по всій країні жінки, чоловіки та діти з інвалідністю, які проживають як у громадах, так і в інтернатних закладах, наразились на особливі ризики. Їм бракувало доступу до бомбосховищ, евакуаційних поїздів (які не були пристосовані для маломобільних людей та людей з інвалідністю), необхідних медикаментів і житла, що відповідало б їхнім потребам.

У Кароліно-Бугазькій громаді проживає 3% людей з інвалідністю (переважно жінки). Соціальний захист таких людей є складовою діяльності держави щодо забезпечення їх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами/-ками та полягає у наданні пенсії, державної допомоги, компенсаційних та інших виплат, пільг, соціальних послуг, здійсненні реабілітаційних заходів, встановленні опіки (піклування) або забезпеченні стороннього догляду. Крім виплат, така група мешканців/-ок громади періодично отримує натуральну допомогу (продуктові набори) від благодійних та волонтерських програм підтримки, серед яких Гуманітарний штаб, що діє при Білгород-Дністровській районній державній адміністрації.

У громаді проживають учасники/-ці бойових дій, люди з інвалідністю внаслідок війни та учасники/-ці війни. Відповідно до чинного законодавства вони мають право на безоплатне одержання ліків, протезування, санаторно-курортне лікування, знижки на оплату користуванням житлом, комунальних послуг, вступ поза конкурсом до державних та комунальних закладів вищої та фахової передвищої освіти, право на безоплатну психологічну допомогу. Частина представників/-ць цієї категорії є отримувачами адресної натуральної та грошової допомоги суб'єктів, що надають соціальні послуги. Держава створює окремі програми підтримки ветеранів/-ок (допомога з житлом, навчанням, психологічна реінтеграція в суспільство тощо). Утім гострою потребою залишається забезпечення фінансової та натуральної підтримки (засоби гігієни, продуктові набори).

У Кароліно-Бугазькій громаді близько 3% від загальної кількості населення – ВПО, які отримують щомісячні державні виплати. Додатково ця категорія отримує продуктові набори та іншу гуманітарну допомогу, оскільки характерною для них потребою є матеріальне забезпечення, продуктові набори та засоби гігієни.

Серед інших груп населення, які потребують додаткової підтримки, у громаді проживають безробітні, які потребують працевлаштування, навчання чи перекваліфікації.

Для аналізу потреб окремих груп населення, в т.ч. вразливих, громада використовує дані фокус-груп, опитувань, інтерв'ю з різними цільовими категоріями, аналізує звернення громадян/-ок. Для глибшого розуміння потреб громаді рекомендовано працювати зі звітами за результатами наявних досліджень, звітами громадських організації та благодійних фондів, статистичними та демографічними даними. Такий диверсифікований підхід до аналізу поточного стану та потреб жінок і чоловіків різних соціальних категорій сприятиме плануванню ряду заходів та ініціатив, спрямованих на їх підтримку, посилення активної соціальної та економічної ролі в суспільстві, а також створення інклюзивної, безпечної та чутливої до потреб різних мешканців/-ок громади.

У Кароліно-Бугазькій громаді відсутні громадські та/або благодійні організації, які допомагають окремим вразливим категоріям населення (є досвід допомоги від ГО «Мрії та Дії»). При сільській раді діє Гуманітарний штаб, який разом з відділом соціального захисту та охорони здоров'я населення визначає потреби вразливих категорій громадян/-ок. Основна допомога надходить від Координаційного штабу з гуманітарних та соціальних питань, що діє при Білгород-Дністровській

районній державній (військовій) адміністрації.

Для реалізації політики з гендерної рівності у громаді є відповідальні особи щодо забезпечення гендерної рівності на рівні ОМС. Але при цьому розробка/оновлення програмних документів відбувається без урахування гендерних аспектів. Більше того, гендерний підхід, за даними громади, не впроваджується в бюджетний процес. Громада не має досвіду розроблення проєктів, спрямованих на покращення становища та реалізації прав і можливостей різних груп жінок і чоловіків. За власною оцінкою, це пояснюється відсутністю гендерно обумовлених проблем.

Проблеми жінок та/або чоловіків визначаються на основі гендерного аналізу громади, звітів за результатами наявних досліджень, проведення фокус-груп, опитувань та інтерв'ю з різними цільовими категоріями.

У складі селищної ради 30% персоналу становлять жінки. У громаді періодично проводяться навчання з питань забезпечення гендерної рівності, базові інформаційно-просвітницькі кампанії з питань гендерної рівності для різних цільових категорій.

Не дивлячись на наявні заходи щодо реалізації політики гендерної рівності, Кароліно-Бугазька громада потребує забезпечення методичними матеріалами та обміну кращими практиками між громадами.

У громаді відсутні відкриті конфліктні ситуації, які можуть впливати на її розвиток та відновлення.

На території села Кароліно-Бугаз з березня 2023 року облаштоване протирадіаційне укриття цивільного захисту населення, яке розраховане на 500 людей та знаходиться на території Кароліно-Бугазького закладу загальної середньої освіти.

На території селища Затока з березня 2023 року облаштоване укриття цивільного захисту населення розраховане на 290 людей, знаходиться на території Затоківської загальноосвітньої школи I-III ступенів №9.

Соціальні програми, які діють у громаді

В Кароліно-Бугазькій сільській раді затверджено Комплексну Програму «Соціальний захист» від 12.02.2021 року № 53, де передбачені пункти щодо надання матеріальної допомоги мало захищеним верствам населення.

1.11 Реалізація Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні

Рішенням виконавчого комітету Кароліно-Бугазької сільської ради від 30.05.2024 року за №74 затверджений План заходів на 2024-2027 роки з реалізації на території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. Також на виконання Плану заходів з реалізації у 2023 і 2024 в Одеській області Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період 2030 року, затвердженого розпорядженням виконуючого обов'язки голови Одеської обласної державної адміністрації від 28.04.2023 року за № 251/А-2023 - розпорядженням голови Кароліно-Бугазької сільської ради призначено відповідальну особу - уповноваженого з питань безбар'єрності.

Крім того, щороку відповідно до Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеню безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для людей з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 року № 537, проводиться моніторинг та оцінка ступеню безбар'єрності об'єктів, що підлягають моніторингу. Проте, на жаль, на території громади відсутні безбар'єрні об'єкти фізичного оточення і послуг для людей з інвалідністю.

1.12 Результати опитування заінтересованих сторін

З метою вивчення думки населення громади було проведено опитування мешканок/-ців. Окрім прямої мети дізнатися громадську думку, даний метод став інструментом залучення жителів/-льок громади до формулювання Стратегії розвитку. Анкета містила запитання щодо оцінки поточного стану якості життя громади, виявлення проблем, думки про наявні та необхідні першочергові кроки та бачення майбутнього розвитку до 2027 року.

Проектна команда також проводила опитування серед підприємців/-иць територіальної громади, зокрема розміщувались оголошення на офіційній веб-сторінці громади, сторінці у Facebook та інших каналах комунікації, також проводились таргетовані розсилки-запрошення прийняти участь в опитуванні на електронну пошту. Однак, вибірка не була достатньою, відтак даний розділ містить лише результати опитування мешканок/-ців.

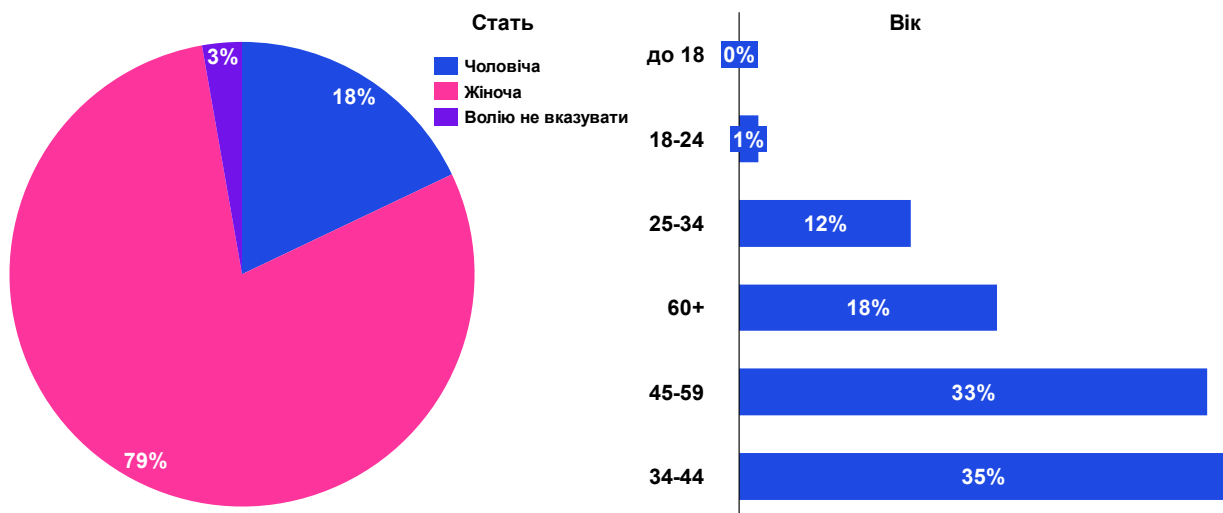
Опис вибірки респонденток/-ів опитування

В опитуванні взяло участь 147 учасниць/-ків. Розподіл соціально-демографічних показників у вибірці певною мірою відображає особливості генеральної сукупності населення громади. Зокрема переважаюча частка учасниць — жінки (79%), що свідчить про їхню більш активну залученість у життя громади, тоді як чоловіки складають лише 11%, ще 3% воліли не вказувати свою стать.

Основну групу респонденток/-ів (86%) становлять опитані у віці 34-60+ років, а молодь і особи до 34 років разом складають лише 13%. Освітній рівень серед респонденток/-ів досить високий: 69% мають вищу освіту, ще 23% — середню спеціальну. Водночас більшість (57%) відносить себе до категорії малозабезпечених.

Загалом вибірка респонденток/-ів охопила всі ключові та найбільш чисельні верстви населення.

Рисунок 20: Статева та вікова структура респонденток/-ів

Джерело: Власне напрацювання

Загальні умови проживання в громаді

Результати опитування відображають поширену невизначеність та негативні оцінки у питаннях розвитку як України, так і громади. 66% респонденток/-ів вважають, що ситуація в їх громаді розвивається у неправильному напрямку, тоді як по відношенню до країни в цілому таку думку розділяє вдвічі менше опитаних – 33%. Це може вказувати на очікування мешканок/-ців громади підвищення ефективності місцевого управління.

Рисунок 21: **Як ви вважаєте, в цілому, справи в Україні йдуть у правильному чи неправильному напрямку?**

Джерело: Власне напрацювання

Значна частка (47%) респонденток/-ів не можуть сформулювати власне ставлення до напрямку, у якому розвивається Україна, і лише 19% зазначають, що напрямок правильний. Щодо громади, лише 14% вказують, що напрямок її розвитку вірний.

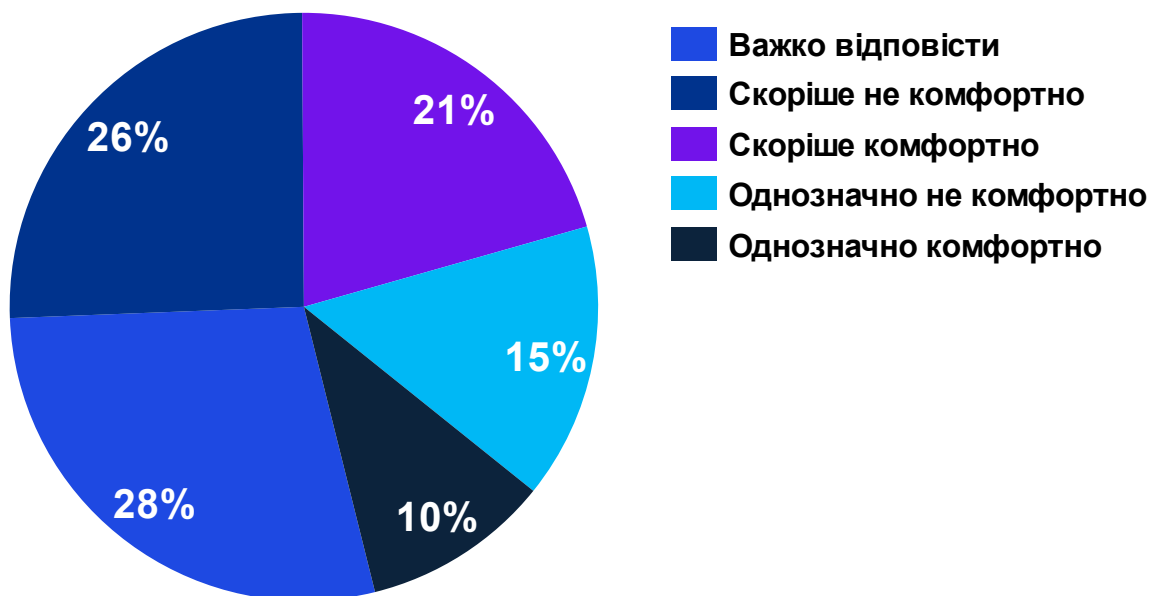
Рисунок 22: **Як ви вважаєте, в цілому, справи у вашій територіальній громаді йдуть у правильному чи неправильному напрямку?**

Джерело: Власне напрацювання

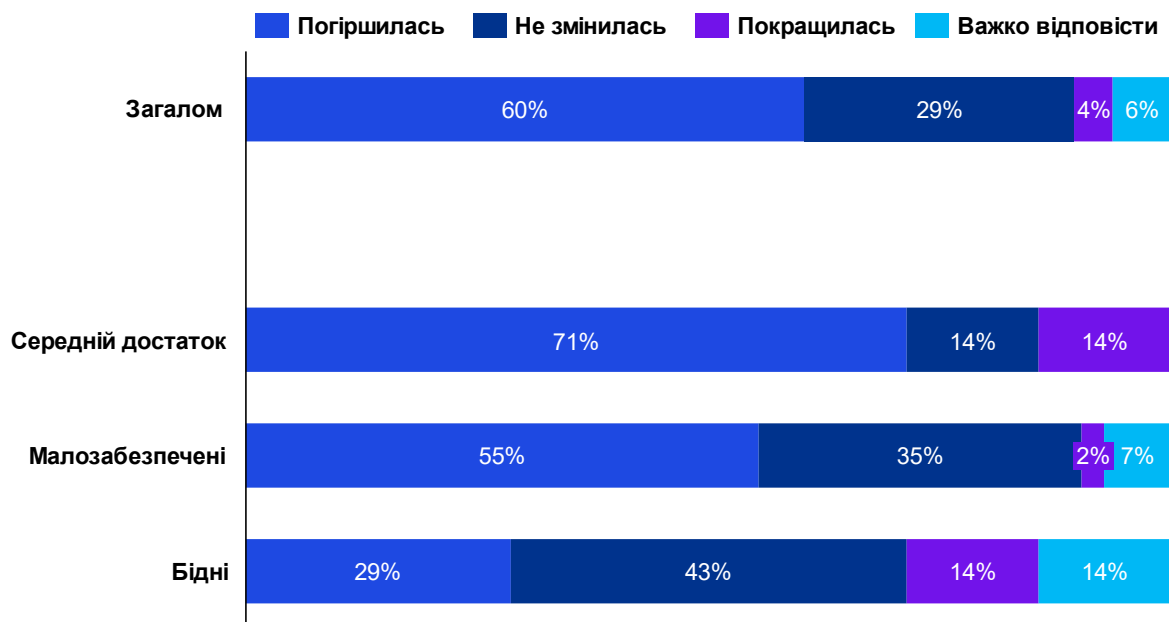
Значна частка (41%) респонденток/-ів вважає рівень комфорту в громаді низьким. Лише 31% респонденток/-ів зазначає, що їм комфортно проживати в громаді. Інші 28% не можуть сформулювати думку щодо даного питання.

Рисунок 23: *Наскільки комфортно вам проживати у громаді?*

Джерело: Власне напрацювання

Рисунок 24: *Як змінилася ситуація з комфортом проживання у вашій громаді за останній рік?*

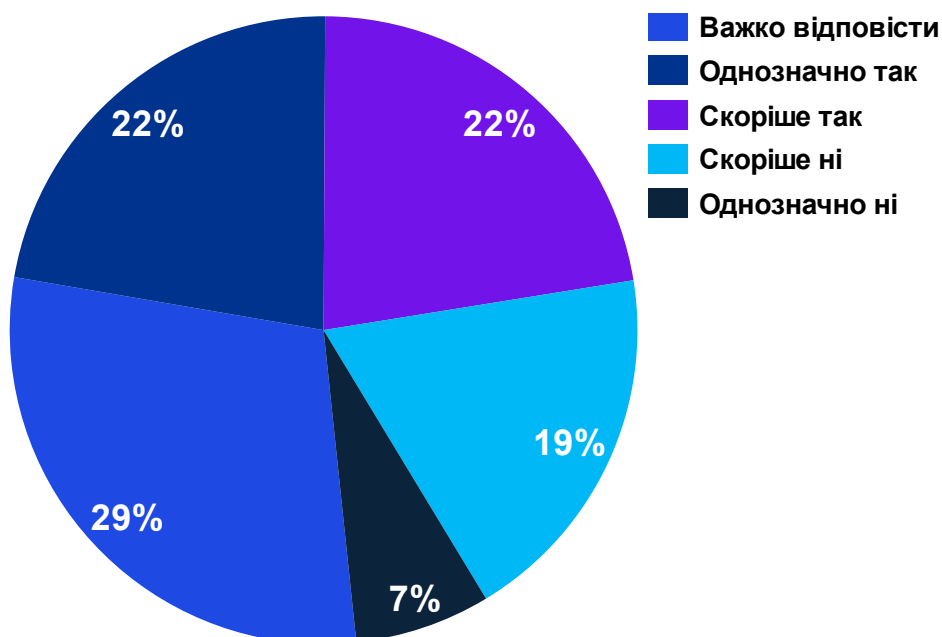

Джерело: Власне напрацювання

Більшість (60%) респонденток/-ів зазначають, що протягом останнього року рівень комфорту їхнього життя в громаді погіршився. Для 29% респонденток/-ів рівень комфорту залишився незмінним. Лише 4% респонденток/-ів відзначають покращення. Ще вищий відсоток негативних спостережень серед опитаних, що мають середній достаток. Виклики, пов'язані з війною, не могли не позначитись на комфорті проживання у громаді туристично-рекреаційного спрямування.

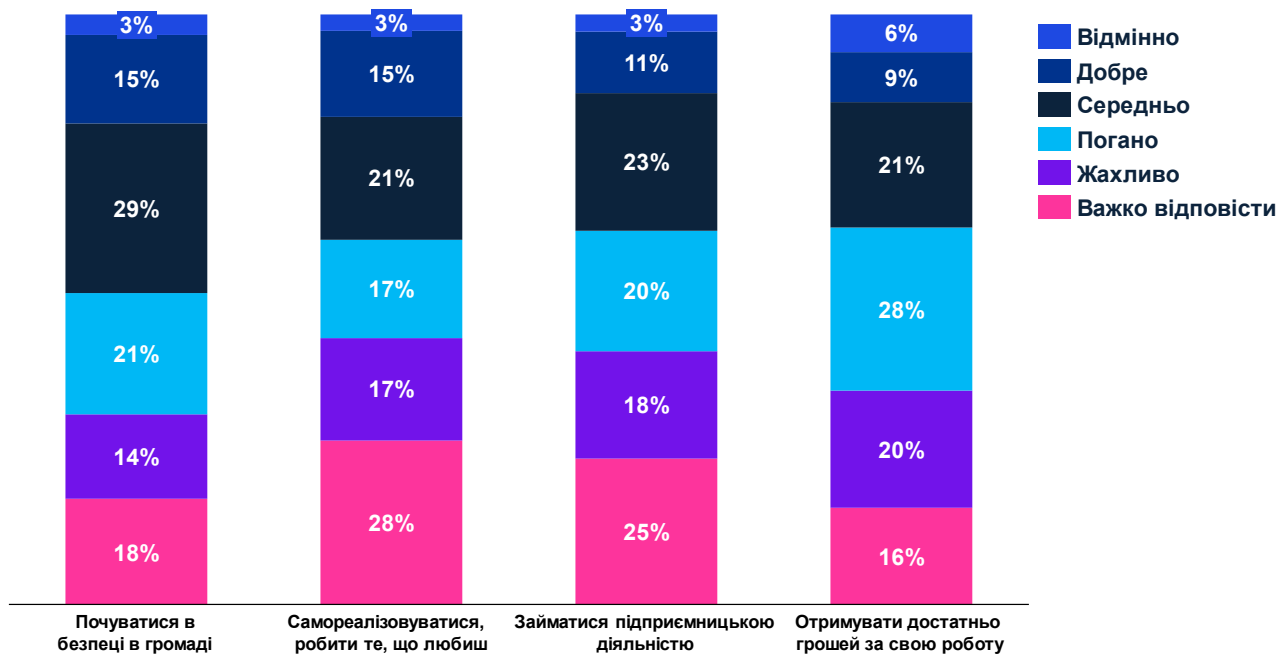
Попри погіршення комфорту, значна частка респонденток/-ів (44%) схильні відчувати гордість за те, що вони є жителями громади. Однак 25% респонденток/-ів не відчувають гордості і ще 29% респонденток/-ів не мають однозначної думки щодо даного питання.

Рисунок 25: Чи відчуваєте ви гордість за те, що ви є жителем своєї громади?

Джерело: Власне напрацювання

Рисунок 26: Оцініть, будь ласка, рівень можливостей у вашій громаді:

Джерело: Власне напрацювання

Загалом результати опитування щодо рівня можливостей в громаді демонструють здебільшого негативні або невизначені оцінки.

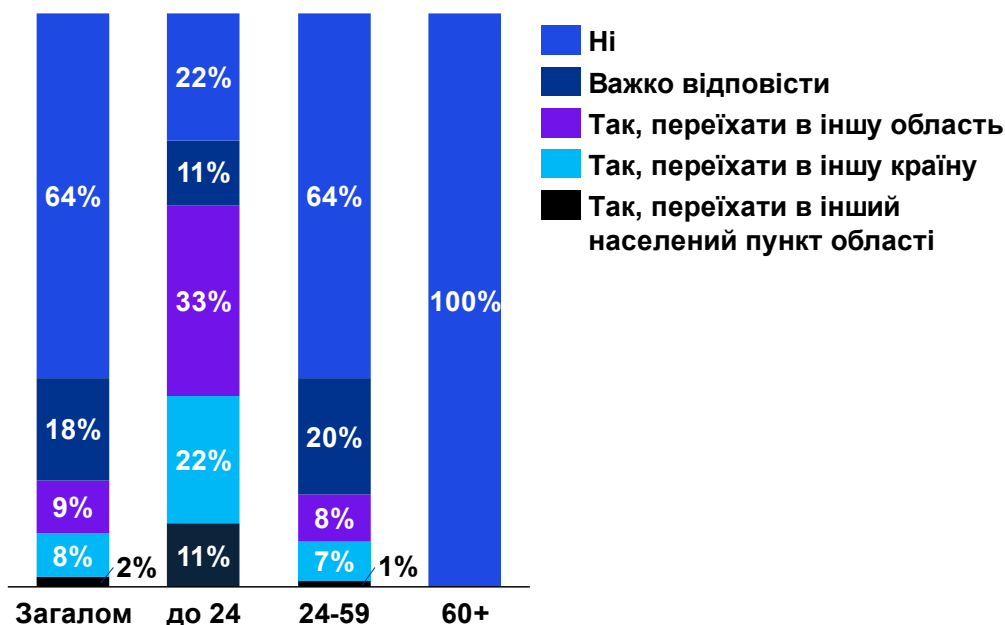
Найкраще опитані оцінюють можливості почуватися в безпеці в громаді, так 18% респонденток/-ів вказали оцінки добре або відмінно. ще 29% респонденток/-ів зазначило, що у громаді безпекова ситуація є середньою. 35% респонденток/-ів вказало на поганий чи жахливий рівень безпеки в громаді.

Найгірше опитані оцінили можливості отримувати достатньо грошей за свою роботу: негативні оцінки (Погано та Жахливо) разом із невизначеними (Важко відповісти) переважають над позитивними. Попри безпеку, мешканці/-ки потребують гідної оплати праці.

Щодо самореалізації, думки респонденток/-ок найбільш розрізнені порівняно з іншими запропонованими аспектами: 18% респонденток/-ів зазначили, що у громаді вони мають достатні можливості до самореалізації, ще 21% респонденток/-ів надали середню оцінку, але 34% респонденток/-ів вказали на погані чи жахливі можливості.

Загалом більшість респонденток/-ів (64%) планують залишитися в громаді і ще 18% респонденток/-ів не визначилися. Близько 19% респонденток/-ів мають в планах переїзд до іншої області, країни або іншого населеного пункту.

Рисунок 27: **Чи плануєте ви після війни переїхати зі своєї громади?**

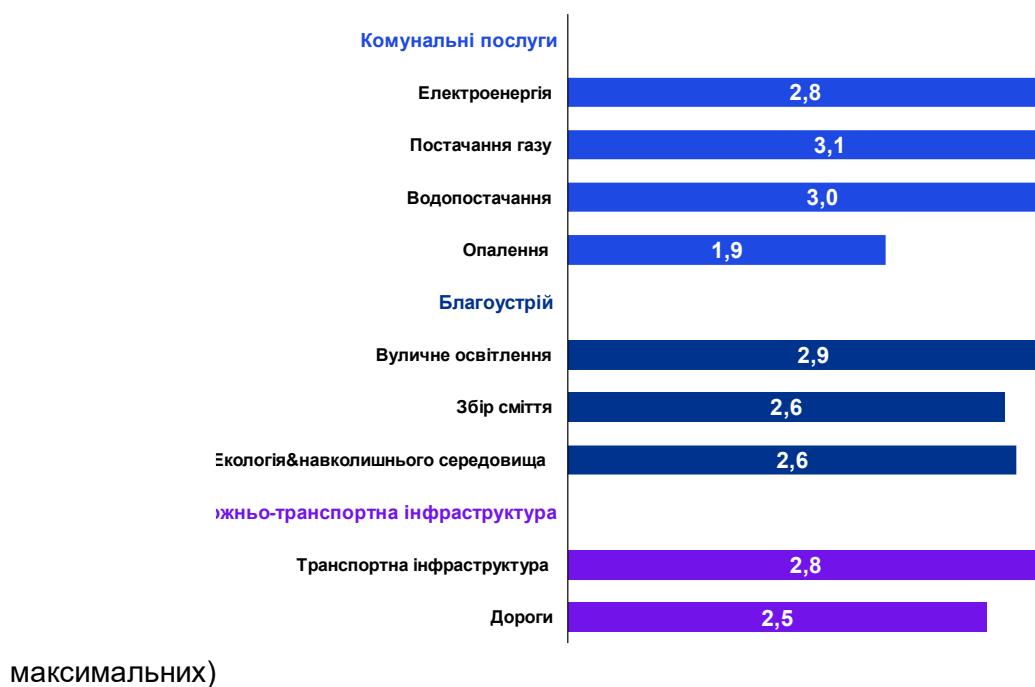

Джерело: Власне напрацювання

Задоволеність населення послугами та сферами у громаді

Респонденти вказують на середній рівень задоволеності комунальними та соціальними послугами. Найбільшу потребу в покращеннях респондентки/-ти відзначають у таких сферах, як соціальний захист, збір сміття, екологія та стан навколишнього середовища, а також комунікація з мешканками/-цями.

Рисунок 28: *Наскільки ви задоволені такими послугами і сферами у вашій громаді* (балів із 5

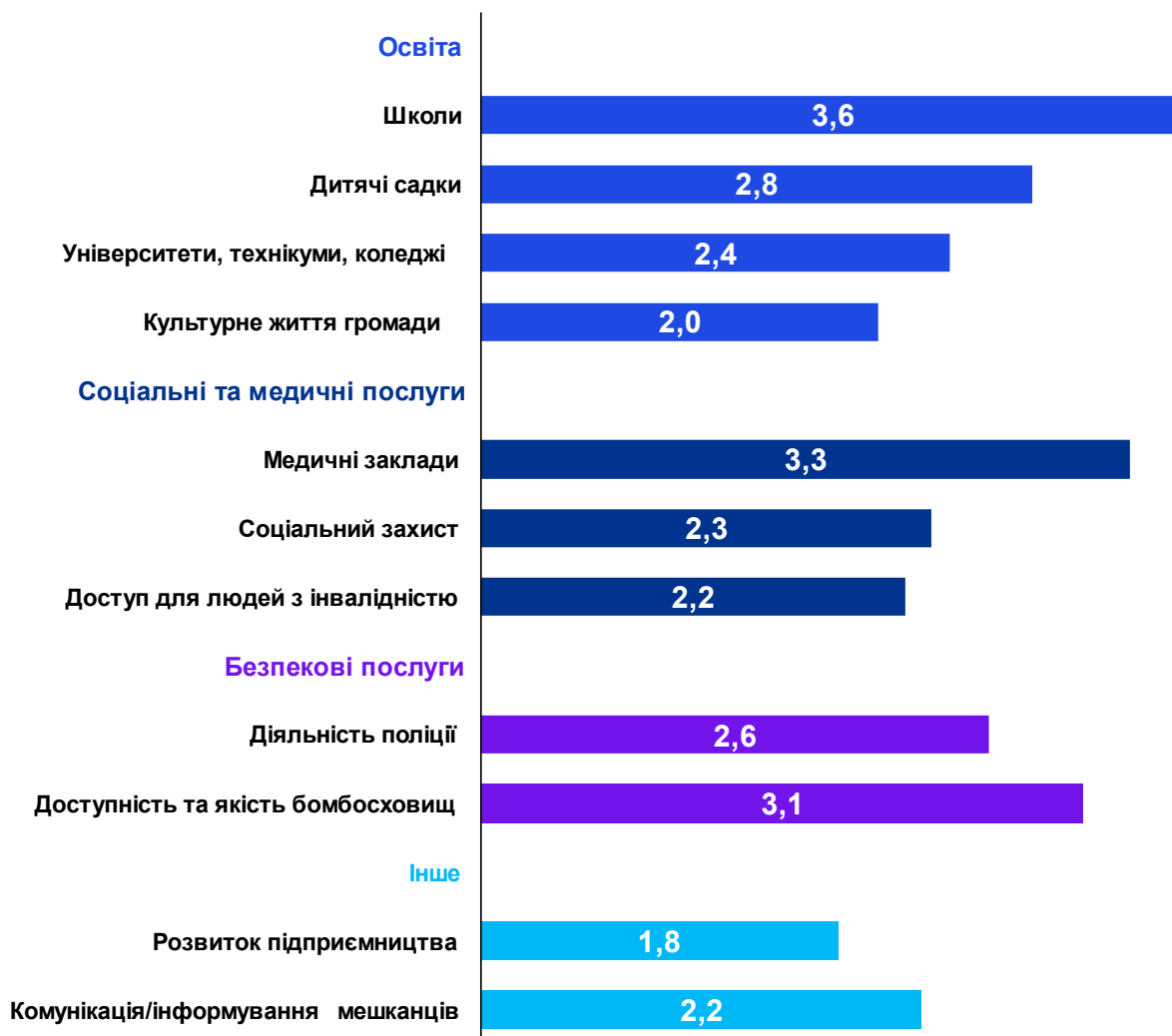

Джерело: Власне напрацювання

Середня задоволеність респонденток/-ів переліченими послугами становить 2,7 бали із 5-ти. Базові комунальні послуги отримали середню оцінку в 2,7 балів. Наступною сферою за рівнем задоволеності є Благоустрій з середньою оцінкою 2,7 балів і Дорожньо-транспортна інфраструктура з середньою оцінкою 2,6 балів.

Рисунок 29: Рівень задоволеності соціальними та адміністративними послугами (балів із 5
максимальних)

Наскільки ви задоволені такими послугами і сферами у вашій громаді:

Джерело: Власне напрацювання

Середня задоволеність респонденток/-ів даними послугами становить 2,6 бали. Безпекові послуги отримали середню оцінку 2,8, що є найвищим показником у даному блоці. Наступною сферою за рівнем задоволеності є соціальні, медичні послуги та освіта з оцінкою 2,6 і 2,7 балів відповідно. Найбільше респонденти незадоволені розвитком підприємництва, даний аспект отримав найнижчий бал (1,8) у блоці.

Рисунок 30: **Які послуги та сфери найбільше потребують покращення?** (частка від загальної кількості відповідей)

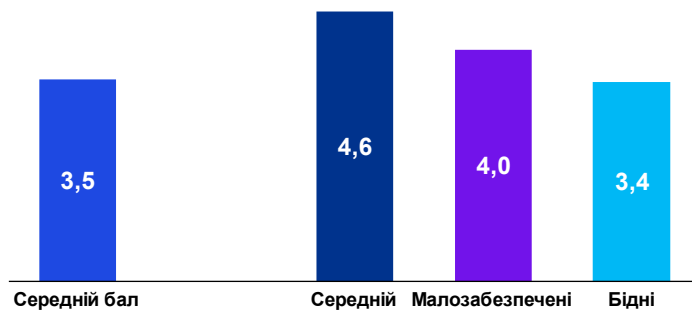
Джерело: Власне напрацювання

На думку респонденток/-ів, покращення найбільше потребують такі послуги та сфери, як соціальний захист, збір сміття, екологія та стан навколишнього середовища, а також комунікація з мешканцями. Високий запит на покращення також мають дитячі садки, культурне життя громади, водопостачання та опалення. Респондентки/-и відзначають важливість розвитку транспортної інфраструктури та доступу до медичних закладів. Доступність укриттів, вуличне освітлення, і доступ для людей з інвалідністю також серед пріоритетів для покращення.

Діяльність місцевої влади

Результати опитування демонструють досить низький рівень довіри до місцевої влади, з середнім балом 3,5 із 10-ти. Найвищу довіру до влади висловлюють респонденти з середнім достатком, тоді як у групі з низьким рівнем достатку довіра значно знижується. Це може вказувати на потребу в більшій увазі до потреб малозабезпечених верств населення.

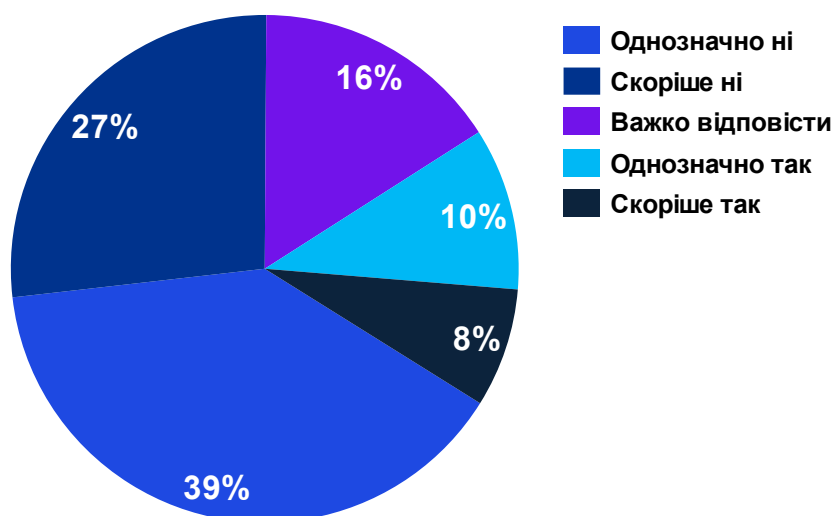
Рисунок 31: *Оцініть наскільки ви довіряєте місцевій владі від 1 до 10?*

Джерело: Власне напрацювання

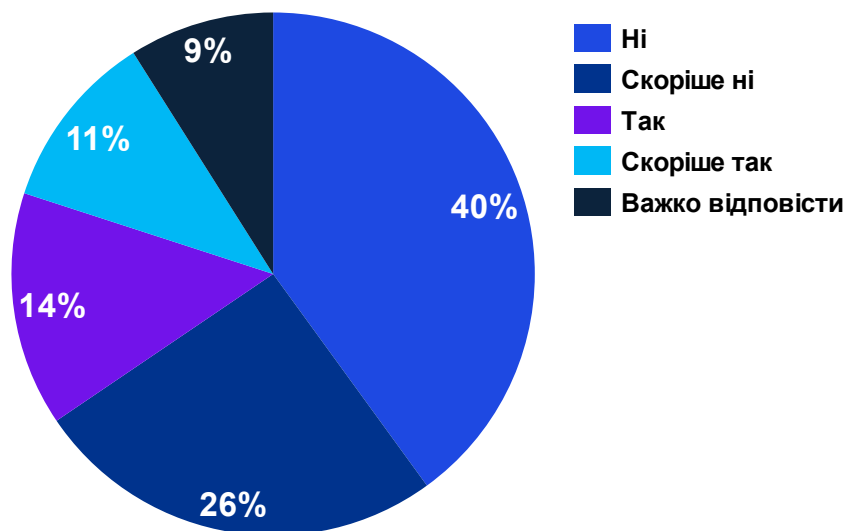
Більшість респонденток/-ів вважають діяльність влади непрозорою, що підкреслює потребу в підвищенні відкритості в управлінні. Лише 18% опитаних респонденток/-ів схильні вважати, що діяльність влади є прозорою.

Рисунок 32: **Чи вважаєте ви прозорою діяльність місцевих органів влади?**

Джерело: Власне напрацювання

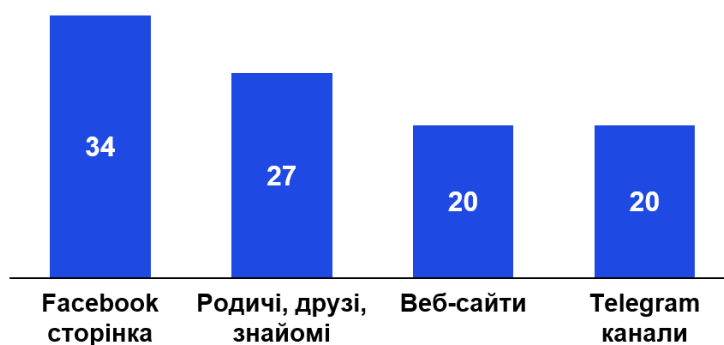
Рисунок 33: **Чи задоволені ви спілкуванням з місцевою владою? Чи відчуваєте, що ваші проблеми і побажання будуть почуті?**

Джерело: Власне напрацювання

Більшість (66%) респонденток/-ів вважає поточний рівень комунікації респонденток/-ів незадовільним, ще 9% респонденток/-ів не мають однозначної думки щодо даного питання. Лише 25% респонденток/-ів схильні вважати, що влада прислухається до думки населення та підтримує належний рівень комунікації.

Рисунок 34: Популярність каналів зв'язку для отримання інформації від влади громади серед населення (кількість відповідей)

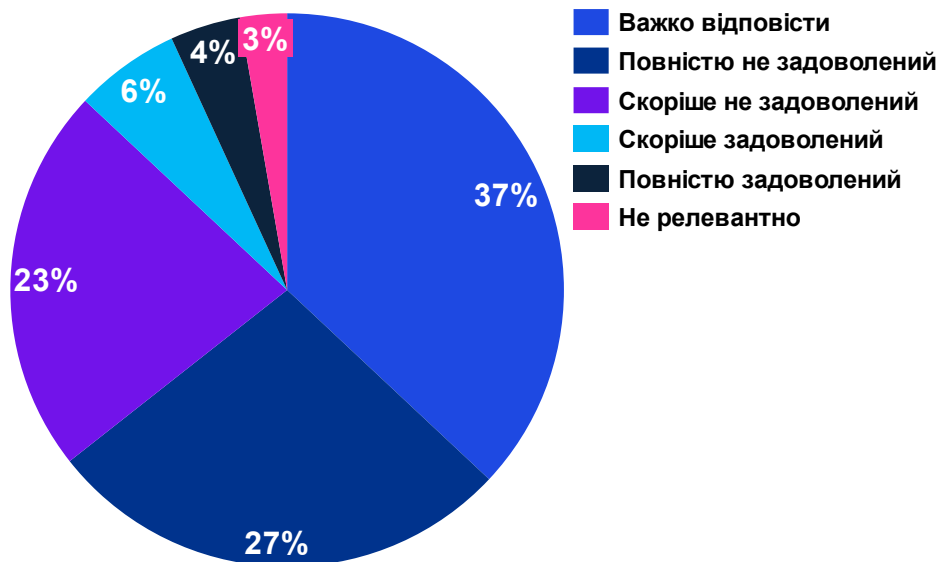
Джерело: Власне напрацювання

Найпопулярнішим каналом зв'язку з владою є Facebook сторінка громади, родичі та знайомі на другому місці. Меншою мірою для отримання інформації опитані користуються веб-сайтом громади та Telegram-каналами. Сучасні цифрові засоби комунікації відіграють дуже важливу роль у взаємодії влади з громадою.

Повоєнне відновлення

Відповіді щодо повоєнного відновлення у громаді показують більшою мірою негативні настрої. Незадоволені (скоріше або повністю) складають разом 50% оцінок. Більше третини опитаних не мають чіткої позиції щодо рівня відновлення інфраструктури. Ймовірно процесу відновлення у громаді бракує прозорості та інформаційної підтримки.

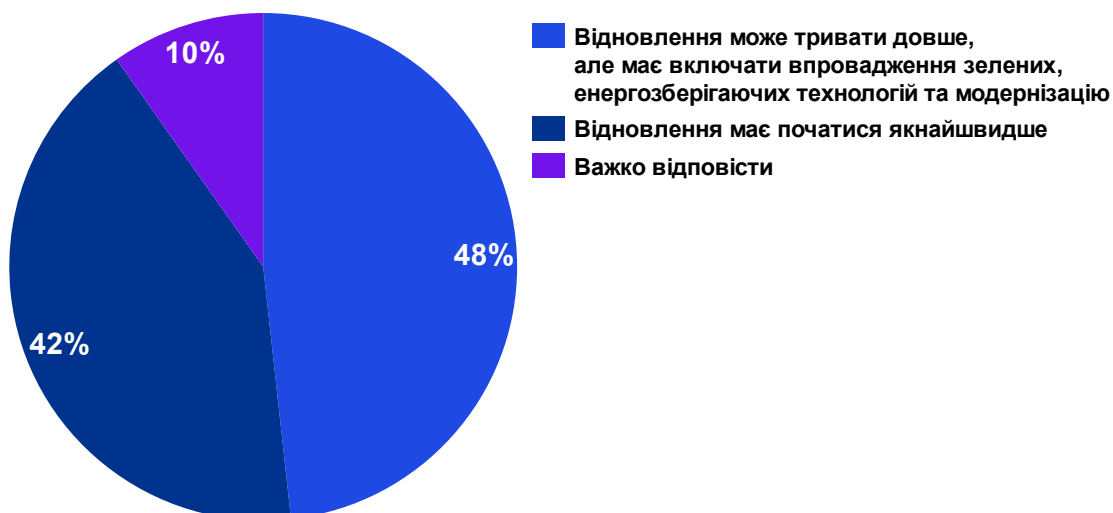
Рисунок 35: Чи задоволені ви тим, як відбувається відбудова та відновлення пошкодженої інфраструктури?

Джерело: Власне напрацювання

Коли мова йде про бачення термінів відновлення, результати опитування демонструють значно меншу частку невизначених відповідей (10%). Майже половина респонденток/-ів (48%) вважає, що відновлення інфраструктури має бути послідовним і включати інтеграцію зелених та енергозберігаючих технологій, підкреслюючи важливість поміркованого підходу до відбудови для великого числа мешканців/-ок. Інші 42% респонденток/-ів, вважають, що відновлення має початися якнайшвидше.

Рисунок 36: **Яке з цих тверджень про відновлення після війни вам ближче?**

Джерело: Власне напрацювання

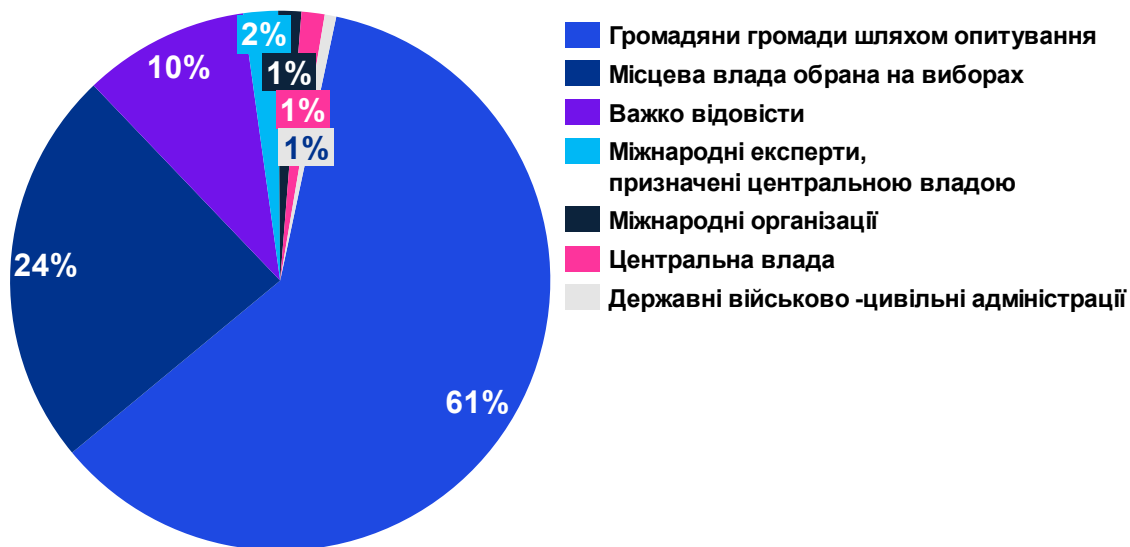
Обираючи один із двох запропонованих напрямків відновлення громади: створення нових робочих місць та розвиток підприємництва і соціальна допомога, більшість респонденток/-ів (81%) вказують на розвиток підприємництва, як пріоритетний напрямок повоєнного відновлення, що свідчить про важливість економічного відродження для громади. Лише 13% респонденток/-ів вважають, що пріоритетним напрямом мають бути соціальні виплати та матеріальна допомога.

Рисунок 37: **Яке з цих тверджень про виділення коштів на відновлення після війни вам ближче? Держава має спрямовувати більшу частину коштів на ...?**

Джерело: Власне напрацювання

Рисунок 38: *Яке з цих тверджень про визначення пріоритетів відновлення після війни вам ближче? Визначати пріоритети мають ...?*

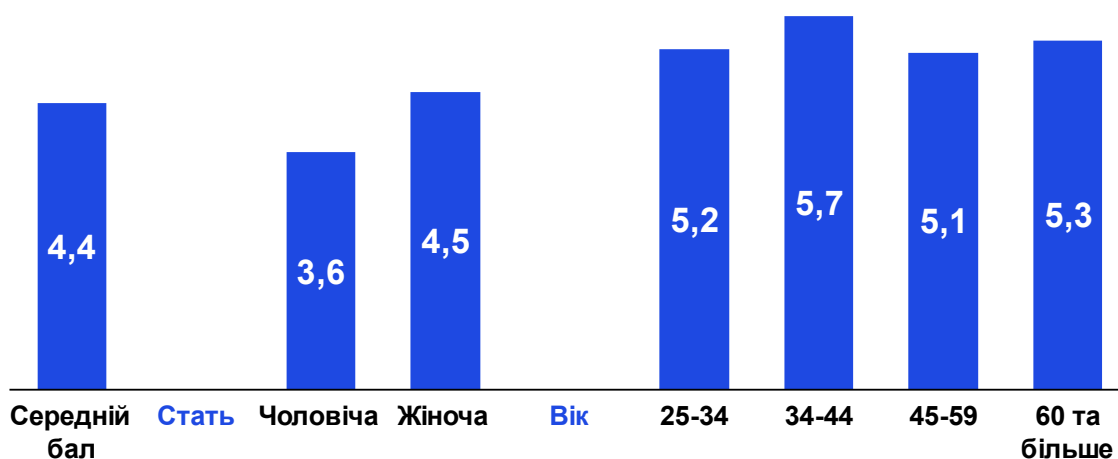
Джерело: Власне напрацювання

Більшість також схильється до відповіді, що пріоритети відновлення мають визначати громадяни/-ки громади. Лише 24% респонденток/-ів вважають, що пріоритети має визначати місцева влада. І тільки від 1 до 5% вважають, що даним питанням мають займатися міжнародні експерти або організації чи центральна влада.

Безбар'єрність та Інклюзивність в громаді

Результати опитування вказують на те, що рівень безбар'єрності в громаді оцінюється як нижче середнього (4,4 балів з 10). Жінки в середньому дали дещо вищі оцінки, ніж чоловіки.

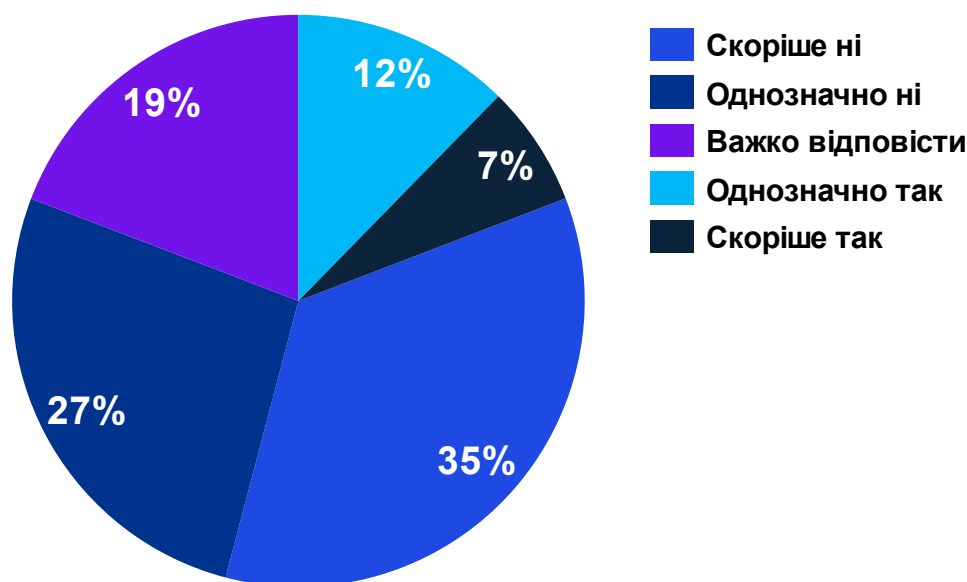
Рисунок 39: *Оцініть, будь ласка, наскільки середовище вашої громади є безбар'єрним (10 максимальний бал)*

Джерело: Власне напрацювання

Більшість респонденток/-ів вважають, що можливостей для молоді та літніх людей у громаді недостатньо, що підкреслює потребу створення більш сприятливих умов для цих груп. Негативні оцінки разом із невизначеними разом складають 81% відповідей.

Рисунок 40: **На вашу думку, чи достатньо у вашій громаді можливостей для досягнення успіху для молодих та літніх людей?**

Джерело: Власне напрацювання

Ставлення до ВПО у громаді переважно позитивне, або нейтральне. Половина опитаних описують своє ставлення як тепле, майже четвертина є нейтральною і лише 2% холодно ставляться до представників/-ць цієї категорії.

Рисунок 41: **Як би ви загалом охарактеризували своє ставлення до внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у вашій громаді?**

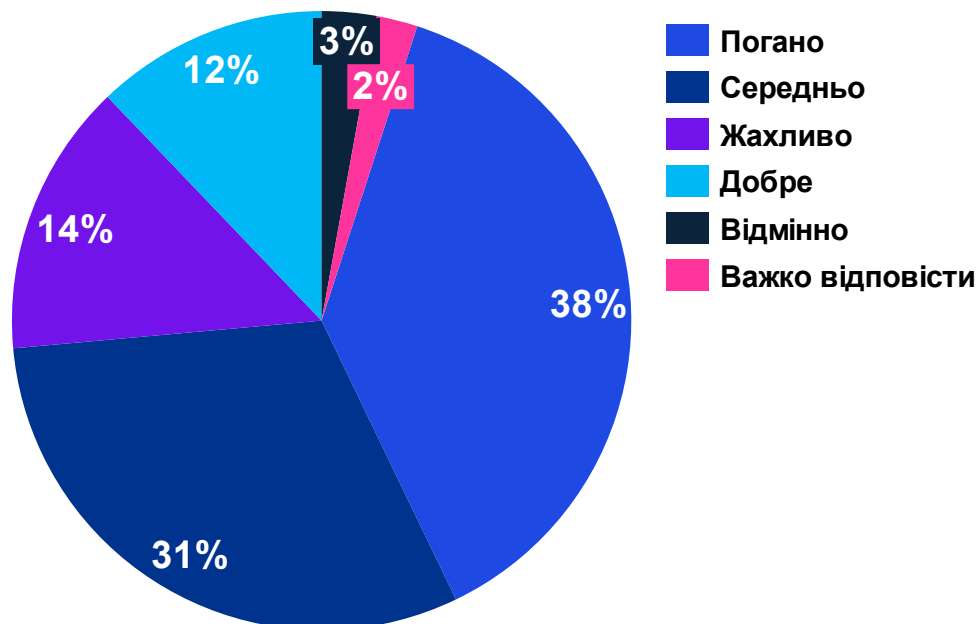

Джерело: Власне напрацювання

Екологічна ситуація в громаді

Опитані мешканці/-ки громади схильні негативно оцінювати екологічну ситуацію у своїй громаді: погані оцінки дали 69% респонденток/-ів. Водночас, велика частка респонденток/-ів не мають інформації про проведені екологічні заходи, що може свідчити про недостатню комунікацію з боку місцевої влади щодо цього питання.

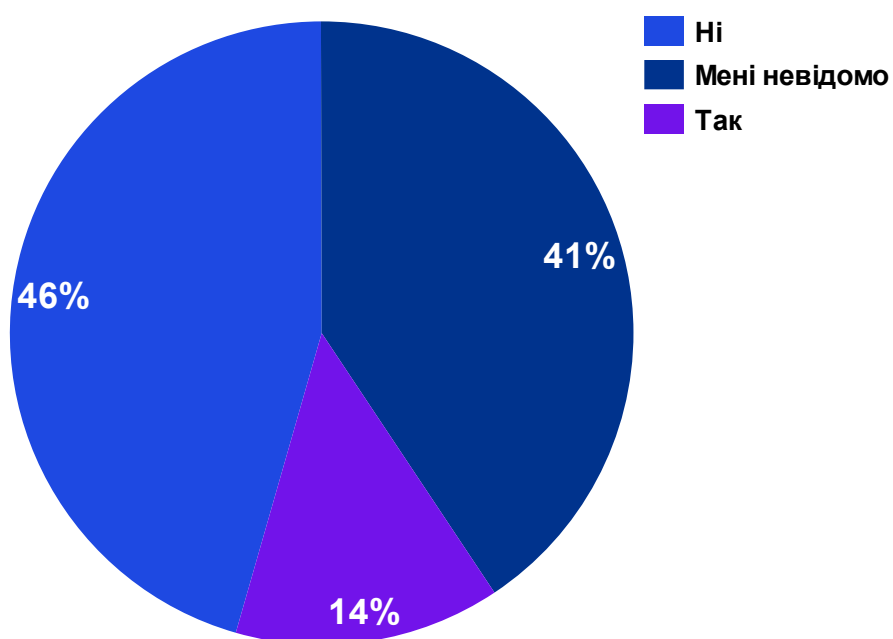
Рисунок 42: *Як би ви оцінили екологічну ситуацію в громаді?*

Джерело: Власне напрацювання

41% респонденток/-ів зазначають, що вони не мають відомостей про проведення екологічних заходів в громаді, майже половина респонденток/-ів відзначають, що у громаді взагалі не проводять екологічні заходи. Лише 14% опитаних обізнані щодо проведення таких заходів.

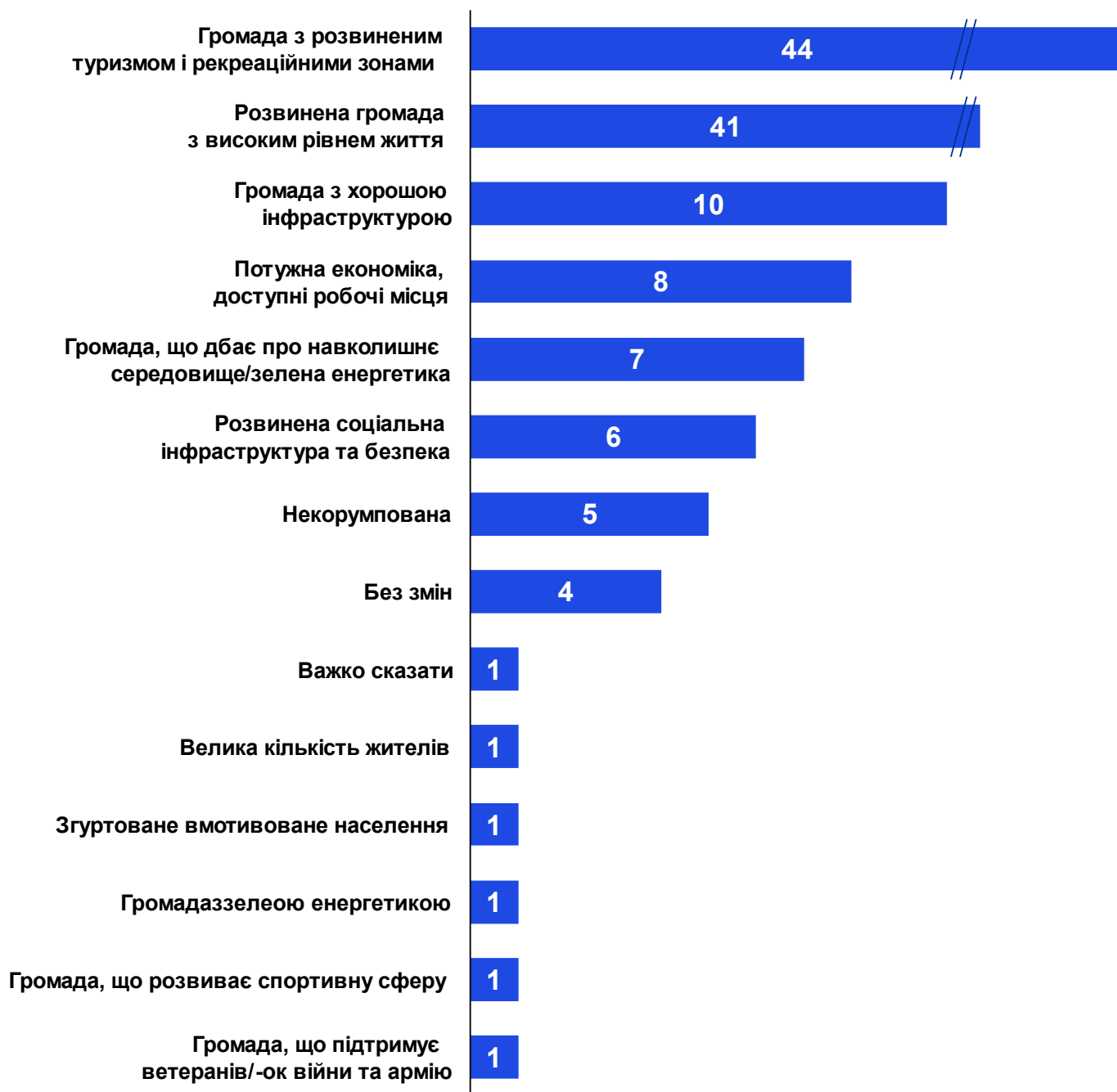
Рисунок 43: Чи проводяться в громаді заходи спрямовані на зменшення негативного впливу на навколишнє середовище?

Джерело: Власне напрацювання

Бачення подальшого розвитку громади

Рисунок 44: Бачення громади в 2027 році (кількість відповідей)

Джерело: Власне напрацювання

Результати опитування демонструють загалом сформоване бачення майбутнього громади та ключових пріоритетів її розвитку. Найбільш вагомими сферами розвитку для респонденток/-ів є покращення умов проживання, розвиток економіки та туризму, удосконалення інфраструктури, а також боротьба з корупцією і створення ефективного самоврядування.

Рисунок 45: **Бачення місії громади** (кількість відповідей)

Джерело: Власне напрацювання

Ключові аспекти з запропонованих варіантів розвитку громади до 2027 року лягли в основу формування Стратегічного бачення розвитку в Розділі 3. Зокрема визначається пріоритетним становлення громади як осередку туризму, культурного, молодіжного, спортивного, громадського життя півдня Одещини. Важливу увагу приділено розвитку інфраструктури та формування ефективної транспортної системи, оскільки підвищення мобільності сприятиме зростанню економічного потенціалу громади та створенню нових робочих місць.

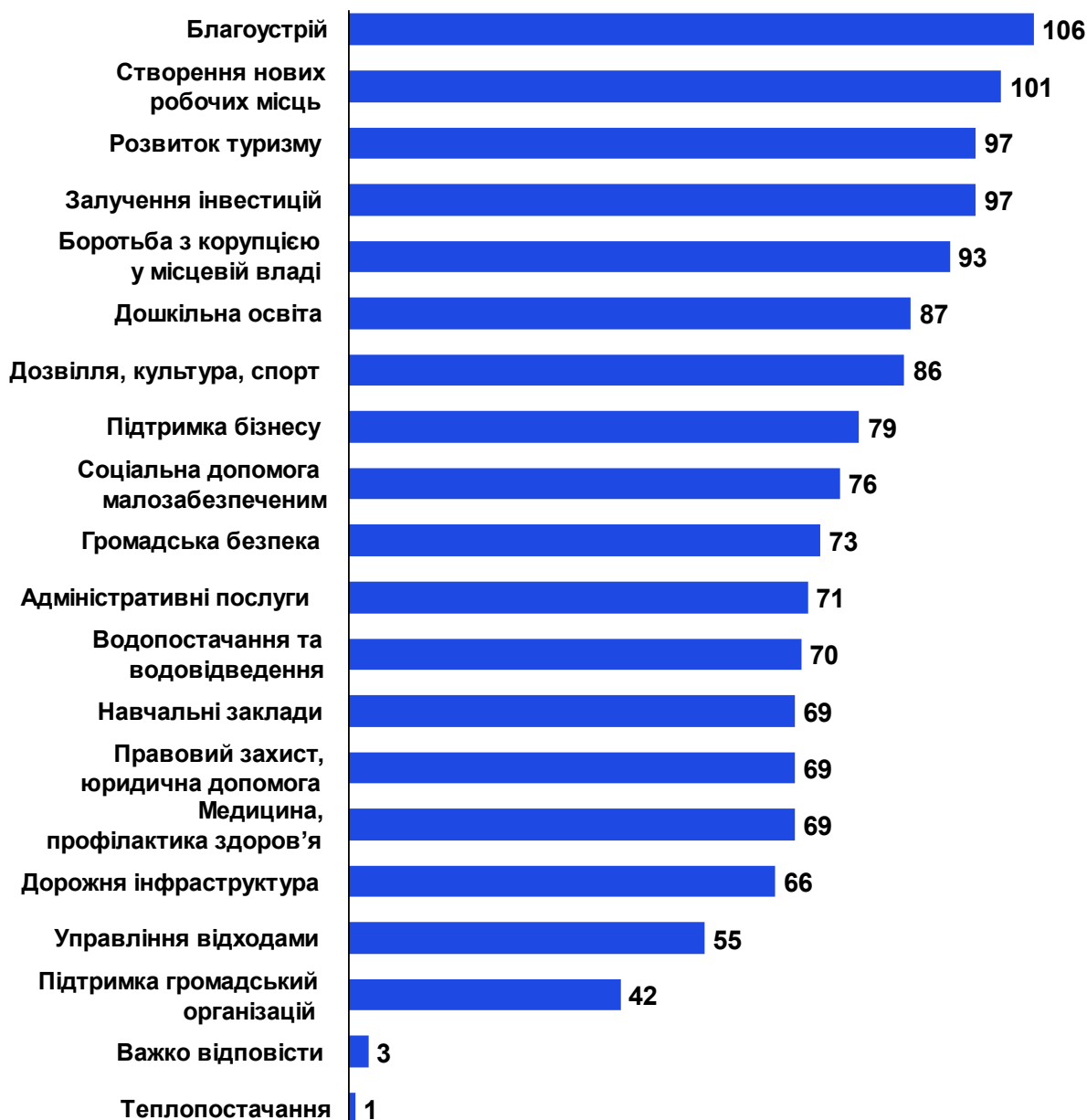
Результати опитування визначають ключові пріоритетні для опитаних мешканців/-ок напрямки, що були враховані під час формування Стратегічних та оперативних цілей в Розділі 3.

Найважливішими напрямками є створення нових робочих місць, благоустрій і розвиток туризму. Ці питання отримали найбільше відповідей респонденток/-ів, що свідчить про їх важливість для покращення економічної ситуації та якості життя в громаді. Відтак, було сформовано Стратегічну ціль «Забезпечення стійкого економічного розвитку», яка передбачає підтримку та розвиток туристично-

рекреаційної спеціалізації громади, створення умов для зменшення міграції та відтоку робочої сили і залучення інвестицій.

Необхідність розвитку благоустрою враховано в Стратегічній цілі «Розвиток інфраструктури та благоустрою громади», зокрема передбачається забезпечення доступу до водних об'єктів з врахуванням принципу безбар'єрності, облаштування паркових зон та дитячий майданчиків і інше.

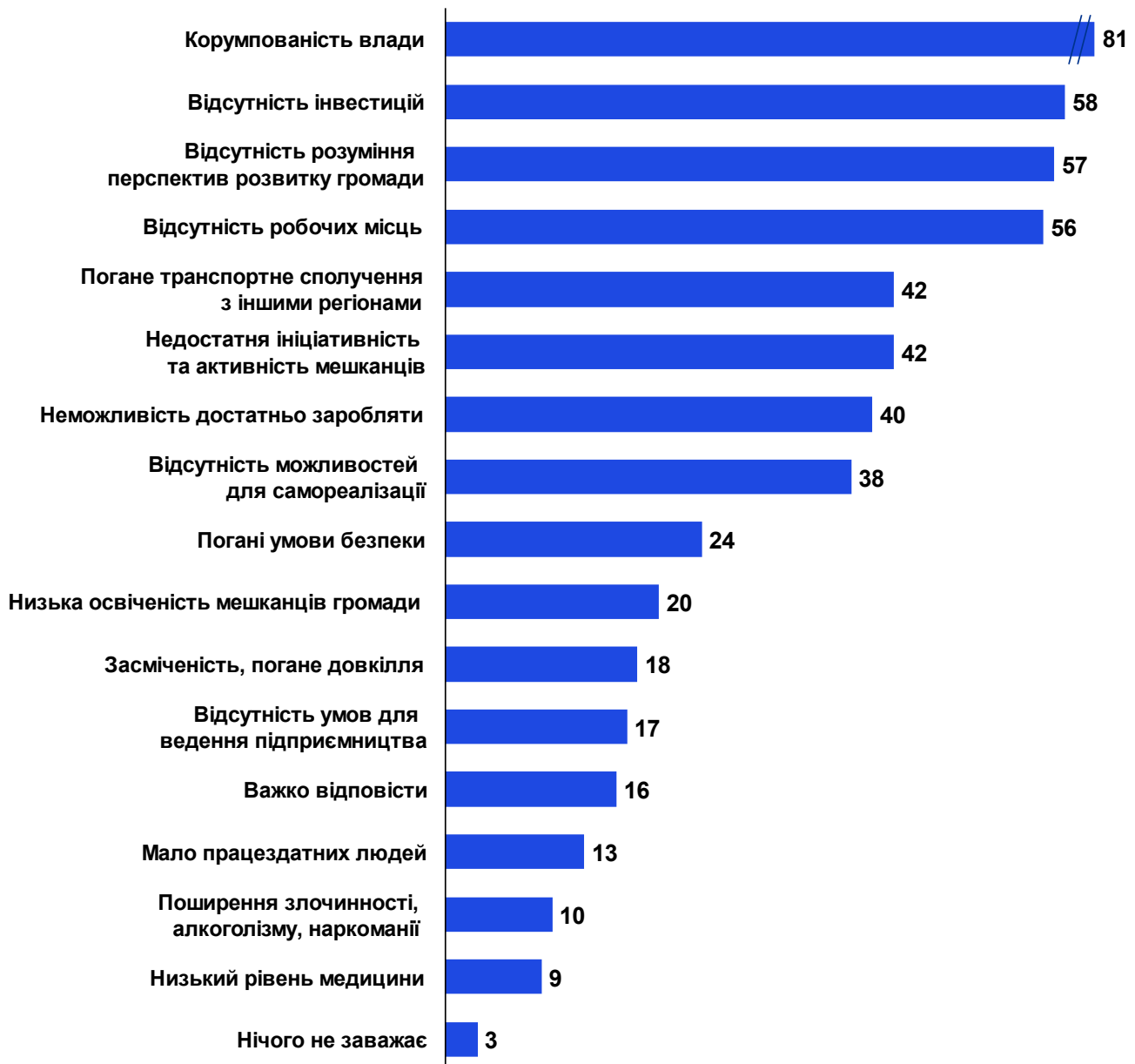
Рисунок 46: **Якими, на вашу думку, мають бути пріоритети відновлення та розвитку громади?** (кількість відповідей)

Джерело: Власне напрацювання

Також значну увагу приділено дорожній інфраструктурі, медичним послугам, дозвіллю, культурі та спорту. Ці аспекти є важливими для загального розвитку громади, а відтак вони покриваються Стратегічною ціллю «Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення». Для кожного з даних напрямків визначено власну оперативну ціль з переліком завдань та проєктів для реалізації.

Рисунок 47: **Що, на вашу думку, заважає розвитку громади?** (кількість відповідей)

Джерело: Власне напрацювання

Згідно з думкою респонденток/-ів, основними перешкодами для розвитку громади є корупція в владі, відсутність інвестицій та недостатня кількість робочих місць, що негативно впливають на економічний добробут мешканок/-ців. Низькі доходи та недостатня громадська ініціативність також суттєво стримують розвиток. Важливими проблемами є також відсутність розуміння перспектив розвитку громади і погане транспортне сполучення з іншими регіонами.

Таблиця 14: Сильні, слабкі сторони громади та можливості і загрози, які очікують на громаду, поширені відповіді

Відпо відей	Сильні сторони	Слабкі сторони	Відпо відей
41	Хороше географічне розташування, транспортна розв'язка	Корупція, мала взаємодія між владою і мешканцями/-ками	34
15	Місцеві мешканки/-ці, молодь та їхня згуртованість	Низька згуртованість громади/ пасивність жителів/-льок	9

23	Наявність курортної/туристичної інфраструктури	Нерозвинена сфера надання соціальних послуг	6
		Війна	6
4	Природні ресурси	Погана дорожня інфраструктура/ сполучення з іншими містами	4
2	Порядок і дисципліна в органах влади	Недостатній рівень фінансової забезпеченості населення, мало робочих місць	4
1	Зелена енергетика	Погана інфраструктура, низький рівень інклюзивності	4
7	Немає	Віддаленість від обласного центру	3
4	Важко відповісти, немає відповіді	Низький рівень медицини, відсутність гуртків для розвитку дітей, недостатня к-сть медичних закладів	2
		Екологія	1
		Проблеми з енергетикою	1
		Немає сортування твердих побутових відходів	1
		Важко сказати	5
	Можливості	Загрози	
18	Залучення інвестицій/ міжнародні та міжмуніципальна співпраця	Некомпетентна/ корумпована влада	41
16	Зміна влади, що зацікавлена в розвитку громади	Війна	30
16	Розвиток туризму	Віддаленість одного населеного пункту від іншого	4
11	Створення робочих місць, підтримка та розвиток малого та середнього бізнесів	Руйнування комунальних підприємств	2
6	Закінчення війни	Відтік молоді та кваліфікованих кадрів	1
3	Бажання мешканок/-ців працювати/ згуртованість	Закриття шкіл	1
2	Створення рівних можливостей для всіх верств населення	Надмірна забудова, забудова прибережної зони	1
2	Розвиток спорту, культури, освіти та інформаційних технологій	Пасивність громадян/-ок	1
1	Відновлення пошкодженої	Екологічні катастрофи	1

	інфраструктури		
1	Оптимізація енергетики		
3	Важко відповісти	Важко відповісти	9

Джерело: Власне напрацювання

Сильними сторонами громади, на думку учасниць/-ків опитування, є географічне розташування, місцеві мешканки/-ці та наявність туристичної інфраструктури. Основні слабкості – корупція, недостатньо розвинена інфраструктура, низький рівень згуртованості мешканок/-ців. Можливості включають залучення інвестицій, створення робочих місць та розвиток туризму а найбільші загрози – некомпетентна влада і воєнний стан. Думки місцевого населення були опрацьовані та відображені в Розділі 2 при розробці SWOT-аналізу.

Розділ 2. SWOT-аналіз громади

Характеристика порівняльних переваг, викликів та ризиків перспективного розвитку територіальної громади здійснюється на основі оцінки стартових умов місцевого розвитку шляхом SWOT-аналізу.

- **Сильні сторони.** Наявні внутрішні позитивні фактори або ресурси громади, які можуть бути використані для формування конкурентних переваг;
- **Слабкі сторони.** Наявні внутрішні негативні фактори громади, які заважають її розвитку та можуть бути визначені як протилежності сильним чи як відсутність деяких сильних сторін;
- **Можливості.** Позитивні фактори зовнішнього впливу (наявні або найбільш ймовірні), які можна використати для розвитку громади;
- **Загрози.** Негативні фактори зовнішнього впливу (наявні або найбільш ймовірні), які перешкоджають розвитку громади.

Дослідивши найкращі міжнародні практики реалізації SWOT-аналізу для територіальних громад, робоча група провела аналіз внутрішніх факторів (сильних та слабких сторін) в межах визначених тематичних блоків (*перелік складових є неповним та наведено в цілях розуміння наповнення*):

- Економічна ситуація:
 - діяльність підприємств
 - географічне розташування
 - конкурентоспроможність
 - рівень зайнятості
 - інвестиції
 - бюджет
- Суспільство:
 - демографічна ситуація
 - освіта
 - медицина
 - культура
 - безпекова ситуація
 - фізична культура та спорт
- Транспортна та житлово-комунальна інфраструктура:
 - стан доріг
 - забезпеченість транспортними засобами
 - стан житла
 - водо- та електропостачання
 - ситуація з ТПВ
- Природно-ресурсний потенціал та навколишнє середовище
 - родючість ґрунтів
 - стан екосистеми

- кліматичні умови

Таблиця 15 : Фактори SWOT Кароліно-Бугазької громади

Сильні сторони		Слабкі сторони	
Економічна ситуація			
1	Сприятливий інвестиційний клімат з огляду на виражену туристично-рекреаційну спеціалізацію та унікальне географічне розташування громади	1	Нестабільний, сезонний характер зайнятості мешканців/-ок
2	Велика кількість закладів відпочинку (готелі, пансіонати, бази відпочинку, дитячі табори), харчування (кафе, бари, ресторани), магазинів, парків, атракціонів, аквапарк «Затока»	2	Відсутні напрацьовані інвестиційний паспорт та актуальні інвестиційні проекти
3	Громада в туристичний сезон є ринком збуту сільськогосподарської продукції селянських господарств та дрібних ферм із сусідніх громад	3	Відсутність досвіду міжмуніципального співробітництва
4	Наявні земельні ділянки для розміщення сонячних електростанцій	4	Значна частка неформальної/тіньової економіки, зокрема у сфері оренди житла, надання послуг з відпочинку
5	Належний стан цифрової трансформації та безперебійне забезпечення інтернетом на базі оптоволоконних технологій	5	Нестабільність надходжень до місцевого бюджету
		6	Низький рівень покриття громади фінансовою та поштовою інфраструктурою
Транспортна та житлово-комунальна інфраструктура			
6	Розвинута транспортна інфраструктура (автобусні маршрути місцевого, районного сполучення, таксі)	7	Незадовільний транспортно-експлуатаційний стан переважної більшості автомобільних доріг
		8	Закритий автомобільно-залізничний вертикально-підйомний міст між с. Кароліно-Бугазом та Центральним районом с-щ Затока
		9	Зношена система водопостачання
		10	Зношена система водовідведення. Немає централізованої системи водовідведення
		11	Транспортна інфраструктура не відповідає вимогам інклюзивності
Суспільство			
7	Заклади освіти по усій території громади забезпечені інтернет-покриттям	12	Велику частку населення громади становлять люди похилого віку (28%)
8	Призначені відповідальні особи щодо забезпечення гендерної рівності на рівні ОМС	13	Відсутні функціонуючі заклади дошкільної освіти
9	Заклади освіти по усій території громади забезпечені укріпленнями	14	Низькі показники народжуваності

10 Розроблений проєкт закладу дошкільної освіти, що потребує фінансування	15 Багато дітей виїхало за кордон
Природно-ресурсний потенціал та навколишнє середовище	
12 Вихід до Чорного моря та Дністровського лиману	16 Закрита пляжна зона у межах прибережної захисної смуги Чорного моря
13 Сприятливий помірно-континентальний, м'який клімат та наявність чорноземних ґрунтів	17 Наявні вибухонебезпечні об'єкти на пляжах громади і в морі поблизу берега
14 Значний оздоровчо-рекреаційний, туристичний потенціал	
15 Пляжна протяжність складає десятки км, а в ширину подекуди до 100 м	
Можливості	Загрози
Економічна ситуація	
1 Участь у державних та міжнародних проєктах	1 Зростання частки безробітного населення
2 Покращення інвестиційного та бізнес-клімату	2 Погіршення економічної ситуації в країні, нестабільність курсу гривні, зростання цін
3 Прискорений розвиток туристичної сфери	3 Замороження або продовження військових дій
4 Завершення реформи децентралізації та активний розвиток міжмуніципального співробітництва	4 Зменшення обсягів державної та міжнародної підтримки, згортання ключових реформ та інвестицій
5 Зростання привабливості громади як потенційного місця роботи для висококваліфікованої робочої сили	5 Подальша «тінізація» економіки через посилення регуляторного та фіскального тиску на бізнес
6 Глобалізація та інформатизація економіки збільшують можливості працювати дистанційно залишаючись в громаді	6 Перекладання на місцеві бюджети державних фінансових зобов'язань
7 Розширення програм підтримки економічного розвитку через прискорену євроінтеграцію України	
Транспортна та житлово-комунальна інфраструктура	
8 Проведення урядових програм відновлення інфраструктури (зокрема побудова автомобільного мосту та/або поромної переправи)	7 Замороження логістики між населеними пунктами, невідновлення транспортного сполучення між населеними пунктами громади
9 Прискорений розвиток альтернативної енергетики	8 Руйнування об'єктів інфраструктури, спричинених обстрілами з боку РФ
	9 Дефіцит фінансових ресурсів для проведення ремонтних кампаній з реконструкції та модернізації інфраструктури
Суспільство	
10 Посилена підтримка міжнародних неурядових організацій до діяльності у	10 Поширення соціальної нерівності різних категорій населення

соціальної сферах на місцевому рівні	
11 Повернення мешканців/-ок, які залишили територію громади у зв'язку з агресією РФ	11 Зростання частки вразливих категорій населення (люди з інвалідністю, діти з особливими освітніми потребами, ВПО, учасники/-ці бойових дій тощо)
12 Зростання рівня згуртованості та громадянської свідомості населення	12 Відтік населення молодого віку в інші регіони
	13 Погіршення рівня життя громадян/-ок, зниження рівня купівельної спроможності населення
	14 Погіршення психологічного стану і ментального здоров'я населення
	15 Погіршення рівня соціокультурного розвитку населення в громаді
Природно-ресурсний потенціал та навколишнє середовище	
13 Участь у державних та міжнародних екологічних програмах	16 Зміна клімату та глобальне потепління
	17 Забруднення навколишнього середовища та мінування територій внаслідок війни

[Джерело: Власне напрацювання](#)

На основі зазначеного вище SWOT-аналізу робоча група виявила логічні взаємозв'язки між внутрішніми та зовнішніми факторами, що мають стратегічне значення для розвитку територіальної громади.

Порівняльні переваги

Даний аналіз відображає взаємодію **Можливостей з Сильними сторонами** громади, зокрема визначається як існуючі можливості можуть підсилити вже наявні або сформувані нові сильні сторони для подальшого спрямування ресурсів на розвиток сфер, що мають конкурентні переваги.

Участь у державних та міжнародних проєктах/ Покращення інвестиційного та бізнес-клімату/ Розширення програм підтримки економічного розвитку через прискорену євроінтеграцію України:

S1-S3&S14: Розвинене бізнес-середовище та участь у державних та міжнародних проєктах підсилить інвестиційний потенціал громади, розвиватиме наявну туристичну інфраструктуру, підсилить оздоровчо-рекреаційний потенціал та підвищить статус громади, як локального ринку збуту сільськогосподарської продукції.

S4: Участь у державних та міжнародних проєктах та євроінтеграція України допоможе отримати підтримку та набути досвід створення та ефективної роботи сонячних електростанцій.

S6: Ефективна міжнародна та державна співпраця сприятиме розвитку транспортної інфраструктури через фінансування вдосконалення місцевого транспортного сполучення.

S10: Завдяки участі у державних та міжнародних проєктах громада може залучити фінансування для будівництва закладу освіти.

Прискорений розвиток туристичної сфери:

S2&S6&S14: Прискорений розвиток туризму створить попит на послуги оздоровчо-рекреаційної

сфери, яка є сильною стороною громади, що в свою чергу може сприяти відновленню транспортної інфраструктури та розвитку різноманітних закладів відпочинку.

S1: Розвиток туристичної сфери сприятиме покращенню інвестиційного клімату громади, оскільки її оздоровча та туристично-рекреаційна спеціалізація та унікальне географічне розташування є привабливими для відвідувачів/-ок, а отже потенційно прибутковими та привабливими для інвестування.

Завершення реформи децентралізації та активний розвиток міжмуніципального співробітництва:

S3: Міжмуніципальне співробітництво сприятиме налагодженню взаємовигідної співпраці з іншими громадами та використанню власних можливостей збуту сільськогосподарської продукції селянських господарств на користь економічного розвитку громади.

S4: Громада матиме можливість об'єднати зусилля з іншими громадами для розвитку та масштабування проєктів у галузі сонячної енергетики.

S6: Активне міжмуніципальне співробітництво сприятиме розширенню та покращенню наявного транспортного сполучення.

S10: Громада може об'єднати зусилля з іншими громадами для розвитку закладів освіти.

Глобалізація та інформатизація економіки збільшують можливості працювати дистанційно залишаючись в громаді :

S5: Належний стан цифрової трансформації та безперебійне забезпечення інтернетом є сприятливою основою для подальших процесів інформатизації економіки та поширення дистанційної роботи мешканців/-ок, що потенційно допоможе запобігти відтоку людей із громади.

Проведення урядових програм відновлення інфраструктури (зокрема побудова автомобільного мосту):

S1&S2&S6: Забезпечення зручного транспортного сполучення допоможе привабити інвестиції та туристів/-ок та сприяти розвитку транспортних пасажирських перевезень.

S14: Автомобільний міст або поромна переправа дозволить підсилити туристичний потенціал громади, оскільки забезпечить сполучення між двома курортними населеними пунктами.

Прискорений розвиток альтернативної енергетики:

S4: Розвиток альтернативної енергетики створить сприятливі умови для залучення інвестицій на будівництво сонячних електростанцій на території громади.

Повернення мешканців/-ок, які залишили територію громади у зв'язку з агресією росії:

S1-S2&S14: Повернення мешканців/-ок може сприяти розвитку сфери відпочинку, збільшити пропозицію місцевих товарів та послуг та повернути інвестиції для розвитку нових проєктів в сфері туризму та рекреації завдяки відновленню людського ресурсу.

Участь у державних та міжнародних екологічних програмах:

S14: Участь в екологічних програмах може сприяти розвитку рекреаційного потенціалу громади та поліпшити стан навколишнього природного середовища.

В рамках проведеного аналізу вище, робоча група виділила наступні сильні сторони громади з їх можливим посиленням та розвитком:

Кароліно-Бугазька громада має масштабний потенціал розвитку в сфері туризму та рекреації.

Сприятливий інвестиційний та бізнес-клімат може допомогти громаді відновити та розбудувати інфраструктуру, модернізувати існуючі заклади відпочинку та підвищити якість локальних послуг, що матиме визначальний вплив на економічне зростання громади. А залученість та ініціативність мешканців/-ок підвищить шанси громади на успішне впровадження різноманітних програм, спрямованих як на екологічний та соціальний розвиток та покращення умов для різних верств населення, так і на розвиток місцевої економіки.

Також в громаді є хороші можливості для **розвитку альтернативної енергетики**, оскільки наявні земельні ділянки для розміщення сонячних електростанцій. Цей потенціал може бути використано завдяки активному міжнародному та міжмуніципальному співробітництву. Вдале географічне положення: **вихід до Чорного моря та Дністровського лиману, м'який клімат та пляжна протяжність на десятки кілометрів** може зробити Кароліно-Бугазьку громаду привабливим та конкурентоспроможним курортом.

Виклики

Даний аналіз відображає взаємодію **Можливостей з Слабкими сторонами** громади, зокрема визначаються існуючі виклики, які стоять перед громадою, а також як можливості можуть нівелювати слабкі сторони.

Прискорений розвиток туристичної сфери:

W4&W5: Розвиток туристичної галузі може сприяти зменшенню частки неофіційної зайнятості через збільшення кількості робочих місць, що в свою чергу може позитивно позначитися на надходженнях до місцевого бюджету, сприяючи економічній стабільності громади.

Завершення реформи децентралізації та активний розвиток міжмуніципального співробітництва:

W3: Активний розвиток міжмуніципального співробітництва сприятиме напрацюванню досвіду продуктивної співпраці із сусідніми громадами.

Зростання привабливості громади як потенційного місця роботи для висококваліфікованої робочої сили/ Глобалізація та інформатизація економіки збільшують можливості працювати дистанційно залишаючись в громаді :

W1&W5: Зростання привабливості громади як потенційного місця роботи та глобалізація економіки в сфері дистанційної праці допоможе вирішити проблему нестабільної зайнятості та підвищить рівень надходжень до місцевого бюджету.

Проведення урядових програм відновлення інфраструктури (зокрема побудова автомобільного мосту):

W8-W12: Проведення урядових програм сприятиме відновленню транспортної та житлово-комунальної інфраструктури громади, допоможе вирішити нагальну проблему відсутності зручного сполучення між с. Кароліно-Бугазом та Центральним районом с-ще Затока через будівництво мосту або поромної переправи.

Посилена підтримка міжнародних неурядових організацій діяльності у соціальній сферах на місцевому рівні:

W13-14, W16: Враховуючи демографічну ситуацію в громаді (велика частка людей пенсійного віку) та неінклюзивне середовище, міжнародні проекти у соціальній сфері сприятимуть впровадженню підходів, спрямованих на підвищення рівня комфорту, безбар'єрності та добробуту цільових верств населення.

Участь у державних та міжнародних екологічних програмах:

W19-20: Участь у державних та міжнародних екологічних програмах допоможе громаді запровадити роздільний збір сміття і переробку вторинної сировини, відновити водні об'єкти та території та ліквідувати наслідки їх забруднень.

В рамках проведеного аналізу вище, робоча група виділила наступні виклики, що стоять перед громадою на шляху її розвитку з можливим варіантами їх нівелювання:

Основними викликами, які постають перед Кароліно-Бугазькою громадою, є **нестабільний характер місцевої економіки та транспортна проблема**, пов'язана з закритим автомобільно-залізничним вертикально-підйомним мостом між с. Кароліно-Бугазом та Центральним районом с-ще Затока.

Відновлення транспортного сполучення між Затокою та Кароліно-Бугазом відіграє одну з ключових ролей у створенні стабільного економічного середовища для громади та реалізації її потенціалу в сфері туризму. Сезонний характер зайнятості мешканців/-ок та значна частка тіньового бізнесу на пряму корелює з нестабільністю надходжень до місцевого бюджету.

Передумовою нівелювання цих викликів може бути участь в проєктах економічного розвитку державного та міжнародного рівнів. В свою чергу інвестиції можна залучити спираючись на потужний туристично-рекреаційний потенціал громади та її унікальне географічне розташування.

Також важливим для громади є **демографічний виклик**, адже наявна проблема «старіння громади» та низьких показників народжуваності. Посилена підтримка міжнародних неурядових організацій соціальних сфер може сприяти вирішенню цієї проблеми через впровадження заходів підтримки дітей та молоді.

Ризики

Даний аналіз відображає взаємодію **Загроз з Слабкими сторонами громади**, зокрема визначаються ризики, які можуть виникнути перед громадою з метою врахування їх потенційного впливу при подальшому розвитку громади.

Подальша «тінізація» економіки через посилення регуляторного та фіскального тиску на бізнес:

W4-W5: зростаюча частка тіньового бізнесу може погіршити ситуацію з веденням неофіційного підприємництва в секторі оренди житла та поглибити проблему нестабільності надходжень до місцевого бюджету.

Замороження або продовження військових дій:

W8, W16, W18, W20: Продовження війни актуалізує та поглиблює проблему незадовільного стану доріг та укриттів, загрожує відкриттю пляжної зони та може посилити екологічну шкоду, завдану навколишньому середовищу.

W15, W17: Військовий стан та невизначеність в країні знижують показники народжуваності, заважаючи комфортному життю мешканців/-ок та їх впевненості в майбутньому, а також багато батьків намагаються вивести дітей в більш безпечні регіони чи за кордон.

Відтік населення молодого віку в інші регіони:

W5W13&W15: Відтік молодого населення погіршить демографічну ситуацію в громаді. Окрім цього міграція молоді, яка є потенційно працездатним населенням, негативно вплине на надходження до бюджету громади.

Погіршення рівня життя громадян/-ок, зниження рівня купівельної спроможності населення:

W4-W5: Погіршення рівня життя населення впливатиме на подальше поширення тіньової зайнятості та нестабільність надходжень до місцевого бюджету.

W15: Зниження рівня добробуту громади підсилить негативну тенденцію народжуваності.

Забруднення навколишнього середовища та мінування територій внаслідок війни:

W20: Забруднення навколишнього середовища та мінування територій погіршить критичну ситуацію з наявністю вибухонебезпечних об'єктів на пляжах громади і в морі поблизу берега, а також збільшить екологічну шкоду, завдану водним об'єктам громади.

В рамках проведеного аналізу вище можна виокремити ризики:

Замороження або продовження військових дій є одним із основних ризиків для громади, оскільки перебуваючи в ситуації постійних пов'язаних з війною загроз громада не може розвивати туристично-рекреаційну сферу, що є її ключовою перевагою. Атаки з боку росії можуть спричинити пошкодження інфраструктури та ускладнити відновлення громади, посилити вже критичну ситуацію з наявністю вибухонебезпечних об'єктів на пляжах громади та в акваторії. Будівельні відходи від руйнувань та пошкоджень інфраструктури накопичуються у водоймах та у прибережних зонах, що порушує екосистему регіону, погіршує якість води та може призвести до довгострокових наслідків для довкілля.

Військові загрози можуть також спричинити відтік інвестицій, призупинення проєктів та зниження ділової активності, що призведе до подальшого сповільнення економічного розвитку.

Актуальними ризиками для громади є також **зростання рівня безробіття та відтік молоді**, що може призвести до зниження фінансових надходжень до бюджету та в цілому негативно вплинути на економічну стабільність громади.

Розділ 3. Стратегічне бачення розвитку та стратегічні, оперативні цілі і завдання стратегії розвитку громади до 2027 р.

3.1. Бачення розвитку громади

Кароліно-Бугазька сільська територіальна громада - це приваблива для туристів/-ок територія з глибинним історичним корінням, серце культурного, молодіжного, спортивного, громадського життя півдня Одещини. Громада, що використовує проєктний підхід з врахуванням гендерних, партисипативних та інноваційних принципів. Громада безпечна та згуртована, в якій людська гідність є підґрунтям для розвитку території. Має унікальну структуру закладів охорони здоров'я, при цьому для громади надзвичайно актуальними є нові рішення для забезпечення ефективності системи охорони здоров'я та підвищення якості медичних послуг для задоволення потреб громадян/-ок.

Передбачається використання сучасних підходів та інноваційних практик залучення додаткового фінансування охорони здоров'я, інвестицій в будівництво та відновлення спортивних споруд, підтримку спортивних об'єднань, розширення участі громадян/-ок у різноманітних спортивних заходах та популяризація здорового способу життя.

Громада забезпечує широкі можливості для творчої самореалізації різних вікових категорій, підтримки місцевих культурних традицій, міжкультурного діалогу, а також розвиток нових творчих ініціатив. На місцевому рівні стимулюється розвиток креативних індустрій, створення нових продуктів, насичених різноманітним творчим змістом. Одночасно проєктуються заходи з насичення громадським життям прибережної зони, особливо у літній час.

Що стосується житлово-комунальної інфраструктури міста, модернізована мережа, оновлена матеріально-технічна база Комунального підприємства «Бугаз», реалізовані заходи задля зменшення втрат води і підвищення її якості. Розбудована мережа зливової каналізації, систем каналізування та водовідведення на усій території громади, а також модернізоване обладнання для очищення стічних вод. Відновлені зношені та застарілі системи електропостачання. Реорганізована існуюча та створюється комплексна система поводження з побутовими відходами. Розроблені стандарти житлової забудови з урахуванням вимог якості, енергозбереження, доступності для категорій з функціональними обмеженнями (людей з інвалідністю) та інтегрованості з належною соціальною інфраструктурою. Водночас, громада лобюватиме розширення повноважень органів місцевого самоврядування у сфері містобудівної діяльності, особливо щодо дотримання стандартів житлової забудови.

Один з ключових компонентів підвищення стандартів якості життя громади - формування ефективної транспортної системи. Підвищення мобільності сприяє зростанню економічного потенціалу громади та створенню нових робочих місць. Громада в аспекті мобільності, підтримує свою конкурентоспроможність як сучасний регіональний рекреаційний центр.

Кінцевою метою для Кароліно-Бугаз є безпекова, чиста, інклюзивна, з хорошими дорогами та активними, патріотичними, небайдужими, ініціативними мешканцями/-ками - громада рівних можливостей для всіх.

3.2. Матриця цілей та завдань

Стратегічні цілі — це стисле та конкретне формулювання бажаних результатів, які впливають із стратегічного бачення розвитку територіальної громади, та досягнення яких планується в результаті реалізації стратегії за визначений період. Вони є формулюванням шляхів досягнення Стратегічного бачення, реальним вираженням кінцевих результатів, досягнення яких планується за визначений період.

Для визначення стратегічних цілей використовувався комплексний підхід, зокрема кожна стратегічна ціль конкретизувалася в оперативних цілях, які спрямовуються на задоволення потреб бенефіціарів, розв'язання основних проблем та використання можливостей територіальної громади.

Таким чином були обрані три сфери розвитку та, відповідно, стратегічні цілі Кароліно-Бугазької громади:

- Забезпечення стійкого економічного розвитку;
- Розвиток інфраструктури та благоустрою громади;
- Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення.

Оперативні цілі — це сформульовані бажані конкретні позитивні результати, які необхідно досягти для реалізації певної стратегічної цілі. Для кожної з передбачених оперативних цілей визначено перелік завдань, спрямованих на її досягнення.

Завдання є складовими досягнення оперативних цілей. Завдання передбачає заздалегідь визначений результат, який потрібно отримати, обсяг роботи, який потрібно виконати, заходи, які потрібно здійснити для досягнення кожної з оперативних цілей.

Стратегічні, оперативні цілі та завдання розроблялись з врахуванням критеріїв SMART: Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound (Конкретна, Вимірювана, Досяжна, Доцільна, Обмежена в часі).

Джерелом інформації для заповнення таблиці нижче, а саме формування матриці цілей та завдань, слугувала Аналітична частина стратегії, результати SWOT-аналізу, бачення розвитку громади, опрацювання попередніх стратегій розвитку громади, а також Плану відновлення та розвитку громади, зокрема зазначені проекти в рамках етапів невідкладного реагування, відновлення та розвитку.

Таблиця 16: Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань

Стратегічні цілі		
Оперативні цілі	Завдання	Проекти з ПВР
Стратегічна ціль 1. Забезпечення стійкого економічного розвитку		
1.1. Підтримка та розвиток туристично-рекреаційної спеціалізації громади	1.1.1. Розширення туристичного сезону на території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади	1.1.1.1. Створення туристично привабливих об'єктів в холодну пору року
1.2. Створення умов для зменшення міграції та відтоку робочої сили	1.2.1. Створення нових робочих місць 1.2.2. Підтримка і розвиток місцевого підприємництва, в т.ч. серед молоді та жінок	
1.3. Залучення інвестицій	1.3.1. Створення сприятливих умов для інвестиційної діяльності 1.3.2. Напрацювання інвестиційних паспортів, переліку актуальних інвестиційних проектів, мапи привабливих для інвестування ділянок та об'єктів тощо	

Стратегічна ціль 2. Розвиток інфраструктури та благоустрою громади

2.1. Забезпечення розвитку житлового фонду громади	2.1.1. Розбудова житлової інфраструктури громади	2.1.1.1 Будівництво житлового комплексу «Мікрорайон «Південна Кароліна»»
2.2. Забезпечення доступних і якісних житлово-комунальних послуг для населення	2.2.1. Відновлення, модернізація та розвиток об'єктів централізованого водопостачання	2.2.1.1 Будівництво магістральної мережі водопостачання Сонячного і Лиманського районів селища Затока
	2.2.2. Відновлення, модернізація та розвиток об'єктів централізованого водовідведення	2.2.1.2. Будівництво магістральної мережі водопостачання на території села Кароліно-Бугаз
	2.2.3. Забезпечення сучасною спецтехнікою комунальних підприємств для ефективної діяльності	2.2.1.3. Поточний ремонт магістральної мережі водопостачання по вулиці Приморська село Кароліно-Бугаз
	2.2.4. Проведення модернізації системи теплозабезпечення з підвищенням енергоефективності	2.2.1.4 Будівництво станцій очищення питної води централізованого водопостачання за адресами: вулиця Приморська 92а, селище Затока, Білгород-Дністровський район, Одеська область; вулиця Лиманська 1а, селище Затока, Білгород-Дністровський район, Одеська область
	2.2.5. Створення альтернативних джерел електропостачання житлово-комунальної сфери	2.2.1.5 Будівництво бювету по вул. Приморська селище Затока.
		2.2.2.1 Будівництво каналізаційних напірних колекторів і магістральної мережі водовідведення на території Сонячного і Лиманського районів селища Затока
		2.2.2.2. Будівництво очисних споруд (з побудовою біологічної станції очищення стічних вод) за адресою: мікрорайон Радужний, селище Затока, Білгород-Дністровського району Одеської області
		2.2.2.3 Будівництво очисних споруд з побудовою біологічної станції стічних вод за адресою: вулиця Лиманська, село Карроліно-Бугаз, Білгород-Дністровський район, Одеська область і будівництво самопливного каналізаційного колектору.
		2.2.3.1 Забезпечення спецтехнікою комунального підприємства «Бугаз»
		2.2.4.1 Модернізація системи теплозабезпечення з підвищенням енергоефективності об'єктів сільської

		територіальної громади
		2.2.5.1 Будівництво сонячних електростанцій
2.3. Модернізація та розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури і транспортного сполучення	2.3.1. Проведення ремонтну дорожнього покриття	2.3.1.1 Ремонт дорожнього покриття на вулицях селища Затока.
	2.3.2. Будівництво нового дорожнього покриття	2.3.1.2 Ремонт дорожнього покриття на вулицях с. Кароліно-Бугаз
	2.3.3. Будівництво нових об'єктів транспортної інфраструктури	2.3.2.1 Будівництво дорожнього покриття на вулицях с. Кароліно-Бугаз 2.3.3.1 Будівництво автостанції вул. Піонерська, селище Затока 2.3.3.2 Будівництво «Транспортно-пішохідна дворівнева розв'язка» Центрального району селище Затока
2.4. Розвиток благоустрою території громади	2.4.1. Забезпечення доступу до водних об'єктів з врахуванням принципу безбар'єрності	2.4.1.1 Благоустрій території між вулицями Приморська та Залізнична в с. Кароліно-Бугаз (спуск до моря, облаштований для людей з інвалідністю)
	2.4.2. Проведення капітального ремонту та будівництво нових дитячих майданчиків на території громади	2.4.2.1 Капітальний ремонт дитячого майданчика для різновікових груп дітей вул. Приморська 41 селище Затока
	2.4.3. Облаштування зелених паркових зон в громаді	2.4.2.2 Улаштування дитячого майданчику для різновікових груп дітей мкр. Райдужний 5 селище Затока 2.4.2.3 Улаштування дитячого майданчику для різновікових груп дітей мкр. Райдужний 1 селище Затока
		2.4.3.1 Облаштування паркової зони «Сквер ім. Х. Заріпова селище Затока
		2.4.3.2 Облаштування паркової зони «Сквер по вул. Лиманська селище Затока 2.4.3.3 Облаштування паркової зони «Сквер» мкр. Райдужний 5 селище Затока 2.4.3.4 Капітальний ремонт благоустрою території з улаштуванням майданчиків для відпочинку та скейтингу за адресою: вул. Приморська, 1 с. Кароліно-Бугаз Білгород-Дністровський район Одеська область 2.4.3.5.Переобладання території пляжів Кароліно-Бугазької територіальної громади для

використання людьми з обмеженнями у русі

Стратегічна ціль 3. Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення

3.1. Забезпечення доступної і якісної освіти на всіх рівнях	3.1.1. Проведення реконструкції закладів дошкільної освіти з забезпеченням цивільного захисту	3.1.1.1 Реконструкція Затоківського закладу дошкільної освіти «Золота рибка» (ясла-садок) з прибудовою захисної споруди цивільного захисту
	3.1.2. Проведення реконструкції закладів загальної середньої освіти з необхідною інфраструктурою для задоволення потреб учнів/учениць	3.1.2.1 Реконструкція Кароліно-Бугазького закладу загальної середньої освіти з прибудовою будівлі для початкових класів, спортивною залом та стадіоном 3.1.2.2 Будівництво КЗ «Кароліно-Бугазький дошкільний заклад (ясла-садок) «Сонечко»
3.2. Забезпечення доступної та ефективної системи надання медичних послуг	3.2.1. Розширення інфраструктурної мережі охорони здоров'я на території громади	3.2.1.1 Будівництво Реабілітаційного центру вулиця Степова село Кароліно-Бугаз (парк «Гайок»)
3.3. Відновлення та розвиток мережі об'єктів надання адміністративних послуг	3.3.1. Проведення реконструкції існуючої інфраструктури для функціонування ЦНАПу	3.3.1.1 Реконструкція частини будівлі «колишньої їдальні» під адміністративну будівлю та центр надання адміністративних послуг (ЦНАП)
3.4. Підвищення рівня безпеки проживання в громаді	3.4.1. Забезпечення правопорядку та публічної безпеки в громаді	3.4.1.1 Створення Центру безпеки громадян/-ок Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади
3.5. Покращення екологічного стану в громаді, відтворення та сталого використання природних ресурсів	3.5.1. Створення умов для розподільного сортування сміття в громаді	3.5.1.1 Придбання контейнерів для роздільного сортування сміття на території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади
	3.5.2. Забезпечення первинної переробки твердих побутових відходів	3.5.2.1 Створення системи первинної переробки ТПВ

Джерело: Власне напрацювання

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Кароліно-Бугазька громада має значний потенціал для сталого економічного зростання завдяки сприятливому інвестиційному клімату, що пов'язаний з розвиненою туристичною інфраструктурою та вдалим географічним положенням. Наявність закладів відпочинку та харчування, а також різноманітних об'єктів для розваг робить громаду привабливою для туристів/-ок, що створює стабільний попит на послуги та продукцію, особливо в туристичний сезон. Також важливим ресурсом є можливість розвитку альтернативної енергетики завдяки наявності земель, придатних для сонячних електростанцій. Розвинута цифрова та транспортна інфраструктура доповнюють

привабливість громади, забезпечуючи зручний доступ та високу якість обслуговування для гостей та мешканців/-ок.

Водночас, Кароліно-Бугазька громада стикається з низкою серйозних викликів, які можуть стати перешкодою для її зростання. Нестабільний, сезонний характер зайнятості призводить до коливань доходів і створює труднощі у підтримці стабільного життя для мешканців/-ок громади. Відсутність напрацьованих інвестиційних проєктів та досвіду міжмуніципального співробітництва обмежує можливості для залучення зовнішніх інвестицій та розвитку стратегічних партнерств. Значна частка тіньової економіки, особливо у сфері оренди житла та надання послуг, веде до нестабільності надходжень до місцевого бюджету, що ускладнює фінансування інфраструктурних проєктів. Крім того, громада стикається зі зношеністю систем водопостачання та водовідведення, а також незадовільним транспортно-експлуатаційним станом переважної більшості автомобільних доріг, що негативно позначається на якості життя та привабливості регіону. Додаткові складнощі створює демографічна ситуація: значна частина населення — люди похилого віку, а низькі показники народжуваності та міграція молоді за кордон ставлять під загрозу майбутній розвиток громади.

Стратегія сталого економічного розвитку для громади має зосередитись на створенні багатопрофільної економіки та покращенні базової інфраструктури. Необхідне впровадження ініціатив, які допоможуть зменшити залежність від сезонних видів зайнятості.

Одним із перспективних напрямів розвитку є туристично-рекреаційний напрямок, спрямований на підвищення якості послуг та модернізацію інфраструктури, що дозволить залучити більше туристів/-ок протягом року. Для успішної реалізації цих завдань також важливо налагодити співпрацю із сусідніми регіонами та легалізувати неформальні економічні активності, що забезпечить прозорість та додатковий приплив ресурсів для подальшого зростання громади.

Оперативна ціль 1: Підтримка та розвиток туристично-рекреаційної спеціалізації громади

Підтримка та розвиток туристичної та рекреаційної спеціалізації для громади є важливою складовою для її сталого економічного зростання. Туризм у таких умовах стає основним джерелом доходів, створюючи робочі місця та забезпечуючи постійний потік коштів у місцеву економіку. Крім того, він сприяє розвитку суміжних галузей, таких як готельний бізнес, громадське харчування, транспорт та сфера послуг, що зрештою зміцнює економічну стійкість усієї громади.

Дана ціль складається з кількох ключових компонентів, включаючи модернізацію та розширення існуючої туристичної інфраструктури, покращення якості послуг та розвиток нових напрямків рекреації. Важливо забезпечити комфортні умови для туристів/-ок, починаючи від благоустрою та очищення пляжних зон та закінчуючи доступом до сучасних об'єктів готельних та ресторанних комплексів та розваг. Також необхідно зосередитися на екологічній складовій, зберігаючи природні ресурси громади та створюючи умови для сталого використання морських та прибережних територій.

Пріоритетними напрямками в рамках цієї цілі є створення сучасних пляжних комплексів, розвиток інфраструктури для водних видів спорту та активного відпочинку.

Наявні проблеми та виклики:

- Закрита пляжна зона у межах прибережної захисної смуги Чорного моря;
- Наявні вибухонебезпечні об'єкти на пляжах громади і в морі поблизу берега;
- Руйнування туристичної інфраструктури внаслідок обстрілів країни агресора;
- Несприятлива безпекова ситуація у регіоні.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

1.1.1. Розширення туристичного сезону на території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади Розвиток.

Оперативна ціль 2: Створення умов для зменшення міграції та відтоку робочої сили

Створення умов для зменшення міграції та відтоку робочої сили є критичним завданням для громади, особливо в умовах відсутності підтримки бізнесу та обмежених можливостей для розвитку, особливо для молоді. Ситуація посилюється поточними воєнними діями, які створюють додаткові виклики для стабільності та безпеки. Адже збереження та розвиток людського капіталу є основою для майбутнього процвітання громади, і для цього необхідно створити умови, які залучатимуть та утримуватимуть молодих спеціалістів/-ок та підприємців/-иць. Ця мета включає підтримку малого та середнього бізнесу, створення можливостей для навчання та професійного зростання, а також розвиток інфраструктури, що сприятиме комфортному проживанню та роботі. Також необхідно зосередитися на покращенні безпеки у громаді, щоб знизити відтік населення та створити привабливі умови для повернення тих, хто виїхав. Зрештою, створення стабільного та підтримуючого середовища для бізнесу та молоді допоможе утримати робочу силу та сприяти сталому розвитку громади.

Наявні проблеми та виклики:

- Економічна нестабільність в країні;
- Нестабільний, сезонний характер зайнятості;
- Високий рівень «тінізації» бізнесу;
- Низький рівень ділової активності в громаді;
- Відсутність програм підтримки та субсидування підприємництва;
- Низький рівень обізнаності у підприємницькій діяльності серед молоді та жінок.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

1.2.1. Створення нових робочих місць;

1.2.2. Підтримка і розвиток місцевого підприємництва, в т.ч. серед молоді та жінок.

Оперативна ціль 3: Залучення інвестицій

Операційна мета, спрямована на залучення інвестицій, є ключовою для сталого фінансового процвітання громади. Враховуючи сприятливий інвестиційний клімат, зумовлений туристичною спеціалізацією та вдалим географічним розташуванням, громада має значний потенціал для залучення зовнішнього капіталу. Однак для досягнення цієї мети необхідно усунути існуючі бар'єри та створити більш сприятливі умови для інвесторів. Це включає покращення інфраструктури, розробку інвестиційних проєктів та підвищення прозорості економічної діяльності.

Розробка та актуалізація інвестиційного паспорта громади, а також реалізація нових проєктів дозволять структурувати та продемонструвати її інвестиційні можливості. Крім того, успішне залучення інвестицій потребує підвищення прозорості та формалізації економіки. Високий рівень тіньової діяльності, особливо у сфері оренди житла та надання послуг, знижує довіру інвесторів та створює ризики для довгострокових вкладень. У цьому контексті важливо також налагодити міжмуніципальну співпрацю та активно просувати проєкти, які можуть привернути увагу як внутрішніх, так і міжнародних інвесторів. Таким чином, створення умов для залучення інвестицій стане фундаментом для довгострокового економічного зростання громади.

Наявні проблеми та виклики:

- Високий рівень неформальної діяльності;
- Нестача досвіду у розробці та управлінні інвестиційними проєктами;

- Складна безпекова ситуація в країні.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

1.3.1. Створення сприятливих умов для інвестиційної діяльності;

1.3.2. Напрацювання інвестиційних паспортів, переліку актуальних інвестиційних проєктів, мапи привабливих для інвестування ділянок та об'єктів тощо.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ТА БЛАГОУСТРОЮ ГРОМАДИ

Розвиток інфраструктури та благоустрій території є ключовими факторами для забезпечення високого рівня комфорту та безпеки мешканців/-ок. Оновлення та модернізація інфраструктурних об'єктів не лише покращують умови життя, а й сприяють активізації економічної діяльності, що, у свою чергу, підвищує загальну привабливість громади. Для досягнення цієї мети необхідно вирішити декілька ключових завдань, спрямованих на покращення житлово-комунальної інфраструктури, підвищення рівня благоустрою та екологічної безпеки. Це включає відновлення, модернізацію та розвиток об'єктів централізованого водопостачання та водовідведення, реконструкцію та будівництво доріг, впровадження сучасних систем управління відходами та модернізацію інфраструктури з акцентом на енергоефективність та сталий розвиток.

В умовах поточної ситуації в Україні безпека населення стає особливо актуальним та першочерговим завданням, тому важливо забезпечити достатню кількість доступних укриттів для всіх мешканців/-ок. Також особливу увагу слід приділити створенню зелених зон, парків та відпочинкових зон, що сприятиме підтримці здорового способу життя. Важливо зберегти культурну та історичну спадщину для підтримки ідентичності громади. Розвинена інфраструктура не тільки грає критичну роль у забезпеченні якості життя, а й у економічному розвитку. Якісні дороги, надійні комунікації та сучасне житлово-комунальне середовище створюють комфортні умови для проживання та формують позитивний імідж громади.

Оперативна ціль 1: Забезпечення розвитку житлового фонду громади

Ціль щодо забезпечення розвитку житлового фонду громади спрямована на створення умов для комфортного та доступного проживання всіх мешканців/-ок. В умовах недостатньо розвинутого житлового фонду важливо зосередитися на будівництві нового та модернізації існуючого житла, щоб задовольнити потреби населення. Це включає як поліпшення якості житла, так і збільшення його доступності, особливо для молоді, сімей з дітьми і людей з обмеженими доходами. Розвиток житлового фонду сприяє не лише покращенню умов життя, а й стимулює економічний розвиток громади, залучаючи нових мешканців/-ок та інвесторів/-ок.

Для досягнення цієї мети необхідний комплексний підхід, який включає планування та реалізацію програм будівництва нового житла, реконструкцію старих будівель та покращення інфраструктури у житлових районах. Важливим аспектом є також розвиток соціальної інфраструктури, такої як дитячі садки, школи та медичні заклади поблизу нових житлових комплексів. Крім того, слід звернути увагу на екологічність та енергоефективність нового житла, що дозволить знизити експлуатаційні витрати для мешканців/-ок та зменшити негативний вплив на навколишнє середовище. Таким чином, забезпечення розвитку житлового фонду стане ключовим фактором у створенні комфортного та сталого середовища для життя у громаді.

Наявні проблеми та виклики:

- Наявність в громаді старих та нерозвинених житлових фондів, які обмежують комфорт життя мешканців/-ок.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

2.1.1. Розбудова житлової інфраструктури громади.

Оперативна ціль 2: Забезпечення доступних і якісних житлово-комунальних послуг для населення

Забезпечення доступних та якісних житлово-комунальних послуг для населення є пріоритетним завданням для сталого розвитку громади. Громада стикається з серйозними викликами, пов'язаними з високим рівнем зношування систем водопостачання та водовідведення. Ці проблеми вимагають негайного вирішення, оскільки відсутність централізованої системи водовідведення негативно впливає на якість життя мешканців/-ок та створює ризики для здоров'я населення. Тому ключовою метою стає модернізація та розвиток цих життєво важливих систем.

Для успішної реалізації цієї мети потрібно виконати кілька важливих завдань. Насамперед, потрібне відновлення та модернізація об'єктів централізованого водопостачання, що забезпечить його безперебійність та якість. Наступним кроком має стати створення та розвиток централізованої системи водовідведення, яка дозволить усунути проблему неконтрольованих стічних вод та покращити екологічну ситуацію в Кароліно-Бугазькій територіальній громаді. Існуючі очисні споруди в Центральному районі селища Затока знаходяться в аварійному стані, в Сонячному і Лиманському районі селища Затока централізоване водовідведення взагалі відсутнє. В с. Кароліно-Бугаз в наявності каналізаційна насосна станція, яка також знаходиться в аварійному стані. Крім того, для ефективного функціонування комунальних служб громади необхідно забезпечити їх сучасною спецтехнікою, що дозволить значно підвищити якість та швидкість виконання робіт із обслуговування. Важливо також здійснити модернізацію системи теплозабезпечення з акцентом на підвищення енергоефективності. Це дозволить не лише покращити комфортні умови для мешканців/-ок, а й знизити експлуатаційні витрати, що зробить житлово-комунальні послуги доступнішими для всіх верств населення.

Наявні проблеми та виклики:

- Високий рівень зношення системи водопостачання та водовідведення;
- Відсутність централізованої системи водовідведення в громаді;
- Пошкоджені об'єкти житлової інфраструктури внаслідок ракетних обстрілів.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

2.2.1. Відновлення, модернізація та розвиток об'єктів централізованого водопостачання;

2.2.2. Відновлення, модернізація та розвиток об'єктів централізованого водовідведення;

2.2.3. Забезпечення сучасною спецтехнікою комунальних підприємств для ефективної діяльності;

2.2.4. Проведення модернізації системи теплозабезпечення з підвищенням енергоефективності;

2.2.5. Створення альтернативних джерел електропостачання житлово-комунальної сфери.

Оперативна ціль 3: Модернізація та розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури і транспортного сполучення

Оперативна мета з модернізації та розвитку дорожньо-транспортної інфраструктури та транспортного сполучення має першочергове значення для покращення мобільності та доступності всередині громади. Громада стикається із серйозними проблемами, пов'язаними з поганим станом дорожнього покриття та ізольованістю населених пунктів, спричиненою закриттям автомобільно-залізничного мосту між селом Кароліно-Бугаз, Лиманським і Сонячним районом селища Затока та Центральним районом селища Затока. Ці проблеми значно ускладнюють пересування людей та товарів, знижуючи загальний рівень життя та економічну активність у регіоні.

Модернізація дорожньої мережі та створення нових об'єктів транспортної інфраструктури стануть основою для покращення транспортного сполучення та зміцнення економічних зв'язків. Для досягнення цієї мети необхідно реалізувати кілька ключових завдань. Насамперед потрібно провести капітальний ремонт існуючого дорожнього покриття, щоб відновити і підтримувати його в хорошому стані. Це дозволить покращити безпеку дорожнього руху та скоротити витрати на транспортування. Наступним важливим кроком є будівництво нового дорожнього покриття та нових об'єктів транспортної інфраструктури, що значно розширить доступність різних районів громади. Одним із пріоритетних проєктів є будівництво автомобільного мосту через Дністровський лиман, який включатиме мостовий перехід та високовольтну лінію. Цей міст не лише знизить рівень ізольованості, а й стане важливою артерією для транспортного сполучення, сприяючи інтеграції громади у ширший регіональний контекст та стимулюючи її економічний розвиток.

Наявні проблеми та виклики:

- Необхідність проведення капітального ремонту дорожнього покриття та забезпечення побудови об'єктів транспортної інфраструктури;
- Високий рівень ізольованості населених пунктів громади через закритий автомобільно-залізничний вертикально-підйомний міст між с. Кароліно-Бугазом та Центральним районом с-ще Затока.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

- 2.3.1. Проведення ремонту дорожнього покриття;
- 2.3.2. Будівництво нового дорожнього покриття;
- 2.3.3. Будівництво нових об'єктів транспортної інфраструктури.

Оперативна ціль 4: Розвиток благоустрою території громади

Підвищення рівня благоустрою території громади, відіграє важливу роль у розвитку якості життя та створенні привабливого та комфортного середовища для всіх мешканців/-ок. Громада стикається з недостатнім рівнем озеленення та низькою інклюзивністю об'єктів інфраструктури, що обмежує доступ до громадських просторів для різних груп населення, включаючи людей з обмеженими можливостями.

Усунення цих проблем стане важливим кроком на шляху до створення більш гармонійного та доступного середовища, що сприяє здоровому способу життя та соціальній взаємодії. Для успішної реалізації цієї мети необхідно виконати декілька ключових завдань. В першу чергу важливо забезпечити доступ до водних об'єктів, враховуючи принципи безбар'єрності, що дозволить усім жителям, незалежно від їх фізичних можливостей, користуватися природними ресурсами громади. Крім того, необхідний капітальний ремонт та будівництво нових дитячих майданчиків, що створить безпечні та зручні місця для сімейного відпочинку та розвитку дітей. Важливим напрямком є облаштування зелених паркових зон, які стануть центрами тяжіння для мешканців/-ок та місцем для активного відпочинку, сприяючи поліпшенню екологічної ситуації та загального благоустрою території.

Наявні проблеми та виклики:

- Відсутність достатнього озеленення громади;
- Низький рівень інклюзивності об'єктів інфраструктури.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

- 2.4.1. Забезпечення доступу до водних об'єктів з врахуванням принципу безбар'єрності;
- 2.4.2. Проведення капітального ремонту та будівництво нових дитячих майданчиків на території

громади;

2.4.3. Облаштування зелених паркових зон в громаді.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНИХ УМОВ ЖИТТЯ ТА РОЗВИТКУ НАСЕЛЕННЯ

Стратегічна ціль забезпечення якісних умов життя у громаді є основою для сталого та всебічного розвитку території. У сучасних умовах, коли якість життя безпосередньо впливає на демографічні процеси, економічний розвиток та соціальну стабільність, громада має прагнути до створення комфортного та безпечного середовища для своїх мешканців/-ок. Це включає забезпечення доступного та якісного житла, сучасної інфраструктури, безпечних суспільних просторів та екологічно чистого довкілля.

Стратегія розвитку громади спрямована на подолання соціальних викликів шляхом реалізації проєктів, орієнтованих на покращення якості життя. Інвестиції в освіту, медицину та культуру є ключовими для стимулювання розвитку громади.

Досягнення цієї мети сприяє не лише покращенню добробуту мешканців/-ок, а й підвищенню привабливості громади для нових інвесторів та молодих сімей. Якісні умови життя також відіграють ключову роль у зміцненні соціальної згуртованості та формуванні стійких місцевих спільнот.

Коли мешканці/-ки громади мають доступ до хорошої освіти, ефективних медичних послуг та чистого навколишнього середовища, це створює основу для стабільного зростання та розвитку суспільства. Люди, які почуваються захищеними та впевненими в майбутньому, рідше приймають рішення залишити рідні місця, що сприяє зниженню міграції та збереженню людського капіталу, важливого для майбутньої громади. Крім того, забезпечення якісних умов життя у громаді є важливим фактором у розвитку місцевої економіки. Приваблива та добре організована територія стає місцем тяжіння для бізнесу та туристів/-ок, що стимулює створення нових робочих місць та покращення інфраструктури. Таким чином, стратегічна мета забезпечення якісних умов життя не тільки підвищує благополуччя поточних жителів/-льок, але й сприяє довгостроковому економічному процвітанню громади.

Оперативна ціль 1: Забезпечення доступної і якісної освіти на всіх рівнях

Оперативна ціль забезпечення доступної та якісної освіти на всіх рівнях є критично важливою для сталого розвитку громади та підвищення її привабливості для молодих сімей. Громада стикається з низкою серйозних проблем, включаючи відсутність функціонуючих закладів дошкільної освіти, відтік населення, інфраструктурні недоліки та нестачу фінансування. Ці виклики створюють бар'єри для здобуття якісної освіти та знижують загальні можливості для соціального та економічного зростання.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити декілька ключових завдань. Насамперед потрібно провести реконструкцію існуючих та створення нових закладів дошкільної освіти, при цьому забезпечивши їх відповідність стандартам цивільного захисту. Це не лише забезпечить безпеку дітей, а й дозволить залучити потік молодих сімей в ТГ, що зменшить відтік населення. Важливо також модернізувати заклади загальної середньої освіти, включно з оновленням необхідної інфраструктури, яка дозволить повністю задовольняти освітні потреби учнів. Ці заходи сприятимуть створенню якісного освітнього середовища, яке стане основою майбутнього процвітання громади.

Наявні проблеми та виклики:

- Відсутність функціонуючих закладів дошкільної освіти;
- Відтік населення;
- Інфраструктурні проблеми;
- Недостатнє фінансування.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

3.1.1. Проведення реконструкції і будівництва закладів дошкільної освіти з забезпеченням цивільного захисту;

3.1.2. Проведення реконструкції закладів загальної середньої освіти з необхідною інфраструктурою для задоволення потреб учнів;

Оперативна ціль 2: Забезпечення доступної та ефективної системи надання медичних послуг.

Забезпечення доступної та ефективної системи надання медичних послуг має ключове значення для покращення якості життя та зміцнення здоров'я населення громади. Громада стикається із серйозними викликами, такими як погіршення загального фізичного та ментального здоров'я мешканців/-ок, а також недостатня забезпеченість медичним обладнанням. Крім того, у громаді послуги медичної допомоги надаються лише однією амбулаторією, що обмежує доступ населення до необхідної медичної допомоги.

Для успішної реалізації цієї мети необхідно розширити інфраструктурну мережу охорони здоров'я в громаді. Це включає будівництво нових медичних установ, модернізацію існуючої амбулаторії та забезпечення їх сучасним обладнанням. Розширення медичної інфраструктури дозволить покращити доступність медичних послуг, що особливо важливо для віддалених та малонаселених районів. Важливо також інвестувати у професійний розвиток медичних працівників/-ць та залучення молодих спеціалістів, щоб подолати кадровий дефіцит та забезпечити стійкість системи охорони здоров'я у майбутньому. Ці заходи допоможуть створити більш ефективну та доступну систему медичної допомоги, яка відповідатиме потребам усіх мешканців/-ок громади.

Наявні проблеми та виклики:

- Погіршення загального фізичного та ментального здоров'я населення;
- Недостатня забезпеченість медичним обладнанням;
- У громаді послуги медичної допомоги надаються лише однією амбулаторією.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

3.2.1. Розширення інфраструктурної мережі охорони здоров'я на території громади.

Оперативна ціль 3: Відновлення та розвиток мережі об'єктів надання адміністративних послуг

Відновлення та розвиток мережі об'єктів надання адміністративних послуг є важливим кроком для підвищення доступності та якості державних послуг для мешканців/-ок громади. Основний Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) Кароліно-Бугазької громади стикається з проблемами, пов'язаними з недостатнім розміром приміщення та відсутністю умов для інклюзивності. Ці недоліки обмежують можливості ефективного обслуговування населення, особливо людей з інвалідністю та створюють дискомфорт для всіх відвідувачів. Для вирішення цих проблем необхідно провести реконструкцію існуючої інфраструктури ЦНАПу, що дозволить покращити умови його роботи та зробити її доступнішою для всіх категорій громадян/-ок. Розширення приміщення створить більше можливостей надання різних послуг: організація надання адміністративних послуг у найкоротший строк та за мінімальної кількості відвідувань суб'єктів звернень, спрощення процедури їх надання, забезпечення інформування суб'єктів звернень про вимоги та порядок, а модернізація з урахуванням принципів безбар'єрності забезпечить рівний доступ для людей з інвалідністю. Ці заходи підвищать ефективність роботи адміністративних служб і покращать якість послуг, що, у свою чергу, зміцнить довіру мешканців/-ок до місцевої влади та полегшить взаємодію з державними органами.

Наявні проблеми та виклики:

- ЦНАП Кароліно-Бугазької громади потребує більшого приміщення та не відповідає умовам інклюзивності.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

3.3.1. Проведення реконструкції існуючої інфраструктури для функціонування ЦНАПу.

Оперативна ціль 4: Підвищення рівня безпеки проживання в громаді

Оперативна ціль щодо підвищення рівня безпеки проживання в громаді є одним із ключових завдань, спрямованих на захист населення та створення умов для спокійного та безпечного життя. Громада стикається із серйозними викликами, включаючи тривале очікування екстреної допомоги у разі надзвичайних ситуацій, значні витрати на ліквідацію наслідків таких ситуацій, а також загрозу повітряних ракетних атак з боку країни-агресора. Ці фактори суттєво впливають на відчуття безпеки серед мешканців/-ок та потребують негайних заходів для їх усунення.

Для успішного виконання цієї мети необхідно посилити заходи щодо забезпечення правопорядку та громадської безпеки у суспільстві. Це включає створення та модернізацію об'єктів цивільного захисту, таких як укриття та системи оповіщення, а також покращення координації та швидкості реагування екстрених служб. Важливо також розвивати системи раннього попередження та проводити регулярні навчання для населення, щоб підвищити їхню готовність до надзвичайних ситуацій. Ці заходи допоможуть мінімізувати ризики та забезпечити максимальний захист мешканців/-ок громади за умов поточних загроз.

Наявні проблеми та виклики:

- Населені пункти громади змушені очікувати на екстрену допомогу тривалий час;
- Громада великі витрати внаслідок надзвичайних ситуацій;
- Повітряні ракетні атаки країни-агресора.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

3.4.1. Забезпечення правопорядку та публічної безпеки в громаді.

Оперативна ціль 5: Покращення екологічного стану в громаді, відтворення та стале використання природних ресурсів

Покращення екологічного стану в суспільстві та забезпечення сталого використання природних ресурсів спрямоване на збереження довкілля та створення умов для здорового життя населення. Громада стикається з серйозними екологічними проблемами, такими як забруднення навколишнього середовища через мінування територій та відсутність заходів для сортування відходів. Ці виклики вимагають негайного вирішення, щоб запобігти подальшому погіршенню екологічної ситуації та забезпечити раціональне використання природних ресурсів. Для успішної реалізації цієї мети необхідно створити умови для впровадження системи розподільчого сортування сміття у громаді. Це дозволить знизити обсяги відходів, що відправляються на полігони, та покращити можливості для їх переробки. Одним із ключових кроків стане забезпечення первинної переробки твердих побутових відходів, що дозволить зменшити навантаження на довкілля та зберегти цінні ресурси. Ці заходи допоможуть сформуванню екологічно відповідальної поведінки у мешканців/-ок та створити стійку систему управління відходами, яка сприятиме довгостроковому покращенню екологічної ситуації в громаді.

Наявні проблеми та виклики:

- Забруднення навколишнього середовища внаслідок мінування територій;
- Відсутність культури сортування відходів у громаді.

Для успішної реалізації операційної цілі пропонуються такі завдання:

3.5.1. Створення умов для розподільного сортування сміття в громаді;

3.5.2. Забезпечення первинної переробки твердих побутових відходів.

3.3. Узгодження основних положень стратегії розвитку з іншими стратегічними документами області та держави

При розробці Стратегії Кароліно-Бугазької громади враховані ключові аспекти Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Стратегічні напрямки розвитку Кароліно-Бугазької громади також сформовані відповідно до стратегічних цілей Стратегії розвитку Одеської області.

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців/-ок.

Рисунок 48: Стратегічні та оперативні цілі громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку 2021-2027 р

Джерело: Власне напрацювання

Таблиця 17: Відповідність стратегічних та оперативних цілей Стратегії Кароліно-Бугазької громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку 2021-2027 роки

Стратегічна / оперативна ціль Державної Стратегії Регіонального Розвитку	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Кароліно-Бугазької громади на період до 2027 року														
	1.	1.1	1.2	1.3	2.	2.1	2.2	2.3	2.4	3.	3.1	3.2	3.3.	3.4.	3.5.
1.	++				++					+					
1.1.						+	+	+	+	+	+	+	+	+	
1.2.		+	+	++											+

2.	+																		
2.1.																			
2.2.				++															
3.	+				+							++							
3.1.			++										+	+			+	+	
3.2.																	++		
3.3.						+	+	+	++								+		

У клітинках зазначається ступінь зв'язку окремих цілей: відмічається як «++», (сильний зв'язок) або «+» (опосередкований зв'язок).

Джерело: Власне напрацювання

Головний планувальний документ Одещини - «Стратегія розвитку Одеської області на період 2021-2027 роки», що є результатом роботи різних суб'єктів регіонального розвитку в області: від обласної ради і обласної державної адміністрації до представників/-ць асоціацій підприємців, громадськості та науковців. Даний стратегічний документ є важливим інструментом налагодження партнерства між обласною державною адміністрацією, обласною радою та широким колом громадських організацій та бізнесу та є надбанням усіх зацікавлених сторін.

Рисунок 49: Стратегічні та оперативні цілі Стратегії Кароліно-Бугазької громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Одеської області на період 2021-2027 роки

Стратегія розвитку Одеської області – стратегічні та оперативні цілі

Кароліно-Бугазька територіальна громада – стратегічні та оперативні цілі

1. Новий соціально-гуманітарний розквіт

- 1.1. Сучасна високоякісна освіта
- 1.2. Міцне здоров'я кожному
- 1.3. Фізична активність на спорт
- 1.4. Соціальний захист населення

2. ЕКОтрансформація

- 2.1. Формування раціонального водокористування та чиста вода
- 2.2. Екологічна енергія;
- 2.3. Захищена та відновлена екосистема
- 2.4. Належне і відповідальне поводження з відходами

3. Глобалізація туристично-культурного середовища та інфраструктурний розвиток

- 3.1. Потужний туристичний потенціал
- 3.2. Культурний генофонд населення
- 3.3. Якісний інфраструктурний розвиток

4. Ефективний економічний простір

- 4.1. Підтримка регіонального виробника
- 4.2. Сталий розвиток середнього та малого підприємництва
- 4.3. Розбудова та розвиток національного логістичного хабу
- 4.4. Приваблива інвестиційна платформа
- 4.5. Високопродуктивне аграрне виробництво
- 4.6. Цифрова трансформація

5. Формування на засадах інновацій експортно-орієнтованої харчової індустрії

- 5.1. Впровадження новітніх технологій у виробництво с/г продукції
- 5.2. Зростання конкурентоздатності підприємств харчової переробної промисловості за рахунок впровадження інноваційних технологій
- 5.3. Сприяння розширенню ринків збуту органічної продукції та харчових продуктів, виготовлених з використанням інноваційних технологій

1. Забезпечення стійкого економічного розвитку

- 1.1. Підтримка та розвиток туристично-рекреаційної спеціалізації громади
- 1.2. Створення умов для зменшення міграції та відтоку робочої сили
- 1.3. Залучення інвестицій

2. Розвиток інфраструктури та благоустрою громади

- 2.1. Забезпечення розвитку житлового фонду громади
- 2.2. Забезпечення доступних і якісних житлово-комунальних послуг для населення
- 2.3. Модернізація та розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури і транспортного сполучення
- 2.4. Розвиток благоустрою території громади

3. Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення

- 3.1. Забезпечення доступної і якісної освіти на всіх рівнях
- 3.2. Забезпечення доступної та ефективної системи надання медичних послуг
- 3.3. Відновлення та розвиток мережі об'єктів надання адміністративних послуг
- 3.4. Підвищення рівня безпеки проживання в громаді
- 3.5. Покращення екологічного стану в громаді, відтворення та стале використання природних ресурсів

Джерело: Власне напрацювання

Таблиця 18: Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Кароліно-Бугазької громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Одеської області на період 2021-2027 роки

Стратегічна / оперативна ціль Стратегії розвитку Одеської області	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Кароліно-Бугазької громади на період до 2027 року														
	1.	1.1	1.2	1.3	2.	2.1	2.2	2.3	2.4	3.	3.1	3.2	3.3.	3.4.	3.5
1.	+									++					
1.1.			+								++				
1.2.		+	+									++			
1.3.			+						+						
1.4.			+										++		
2.	+				+					+					
2.1.		+					++								++
2.2.		+					+		+						++
2.3.		+													++
2.4.		+													++
3.	+				+					+					
3.1.	++	+	++				++	++							+
3.2.	++	+	++								++				
3.3.					++	++	++	++	++	+	+	+	++	+	

4.	++				+														
4.1.			+	++															
4.2.			+	++															
4.3.			+	++															
4.4.		++	+	++															
4.5.			+	++															+
4.6.				+						+								+	
5.	+																		
5.1.			++	++															+
5.2.			++	++															
5.3.			+	+															+

У клітинках зазначається ступінь зв'язку окремих цілей: відмічається як «++», (сильний зв'язок) або «+» (опосередкований зв'язок).

Джерело: Власне напрацювання

Реалізація Стратегії Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади до 2027 року сприятиме виконанню Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Одеської області на період до 2027 року.

Стратегічні напрямки на усіх рівнях охоплюють економічну стабільність, формування сильного конкурентоспроможного середовища з розвиненим інвестиційним кліматом, якісною модернізованою та енергоефективною інфраструктурою та ефективною мережею соціальних послуг.

Стратегічне бачення громади спрямоване на підвищення якості життя і стійкий розвиток та співставне з регіональним та держаним рівнем у вимірах:

- економічному: підтримка місцевих виробників, залученні інвестицій та створенні сприятливих умов для бізнесу;
- соціальному: соціальний захист населення, підвищення рівня безпеки мешканців/-ок, забезпеченні якісних та доступних освітніх, медичних, адміністративних послуг;
- інфраструктурному: розвиток інфраструктури, включаючи транспорт, житлово-комунальну сферу та благоустрій територій;
- екологічному: раціональне використання ресурсів, чиста вода, поводження з відходами та покращення екологічного стану.

Узгодження стратегії розвитку громади з стратегічними документами області та держави підкреслює важливість інтегрованого підходу до економічного, соціального і інфраструктурного розвитку на різних рівнях.

Розділ 4. Сценарії розвитку громади до 2027 року

Моделювання сценаріїв розвитку для громади є важливим інструментом стратегічного планування та управління громадою. Воно дозволяє передбачити потенційні виклики та можливості, що можуть виникнути в майбутньому, та підготувати оптимальні реакції на них. Завдяки моделюванню сценаріїв, громади можуть ефективніше використовувати ресурси, підвищувати стійкість до змін та забезпечувати сталий розвиток.

Сценарії розвитку – це розроблені можливі варіанти майбутнього розвитку певної системи, організації або громади. Вони базуються на аналізі поточних тенденцій, прогнозах та припущеннях щодо різних факторів, які можуть вплинути на розвиток у майбутньому. Основна мета створення сценаріїв розвитку – підвищити гнучкість та адаптивність до змін, а також підтримати прийняття обґрунтованих рішень у невизначених умовах.

- **Оптимістичний сценарій** – це варіант розвитку подій, що передбачає найбільш сприятливі результати, включаючи економічне зростання, соціальний прогрес, політичну стабільність та повну реалізацію сформованих стратегічних цілей. Даний сценарій базується на припущеннях про сприятливі зовнішні та внутрішні фактори впливу на життя громади.
- **Песимістичний сценарій** – це варіант розвитку подій, що передбачає найбільш несприятливі події, включаючи економічний спад, соціальні проблеми, політичну нестабільність та низьку вірогідність досягнення поставлених цілей. Даний сценарій базується на припущеннях про настання/продовження найбільш вірогідних несприятливих подій.
- **Базовий сценарій** – це варіант розвитку подій, що вважається найбільш вірогідним і передбачає збереження поточних тенденцій без значних відхилень. Він базується на аналізі наявних даних та прогнозів, які побудовані на основі експертної оцінки.

У розрізі кожного сценарію будуть описані ключові припущення на глобальному, макроекономічному та місцевих рівнях, що дозволить спрогнозувати потенційні результати. Важливо відзначити, що при формуванні припущень для глобального та макроекономічного рівнів враховуватимуться лише ті фактори, які мають безпосередній і значний вплив на розвиток громад. Це дозволить створити більш точну картину можливих змін і їх впливу на місцевий рівень. Результати для кожного сценарію будуть безпосередньо пов'язані з успішністю досягнення стратегічних цілей і реалізацією проектів громади. Сценарний аналіз буде тісно інтегрований зі SWOT-аналізом: припущення охоплюватимуть Ризики та Можливості, в той час як результати будуть зосереджені на Сильних та Слабких сторонах. Це дозволить краще зрозуміти, як різні варіанти розвитку можуть вплинути на загальний прогрес та ефективність реалізації запланованих заходів.

Таблиця 19: Глобальні та макроекономічні припущення:

Фактор	Оптимістичний	Базовий	Песимістичний
Безпекові умови			
Тривалість війни	війна в Україні завершується протягом	війна в Україні не закінчується найближчим часом, але й не	війна в Україні переходить у затяжну

	1-2 років	переходить у зтяжну стадію (до 3 років)	стадію
Інтенсивність бойових дій	інтенсивність знижується, досягаються мирні угоди та відбувається відновлення стабільності	інтенсивність воєнних дій залишається на помірному рівні без значного загострення чи спаду	інтенсивність воєнних дій посилюється, відбувається окупація нових територій, підвищується мобілізація та зростають соціально-економічні втрати
Загальний рівень руйнувань	ситуація стабілізується, мінімальний рівень руйнувань дозволяє активно займатися як відновленням, так і будівництвом нового	рівень руйнувань залишається поточним, що дозволяє поступово відбудовуватись та помірно будувати нове	рівень руйнувань значно зростає, що ускладнює відновлення та вимагає значних ресурсів для проведення навіть базових ремонтних робіт
Глобальні (зовнішні) умови			
Інтеграція в ЄС	процеси інтеграції в ЄС прискорюються, Україна досягає значних успіхів у виконанні необхідних реформ та гармонізації законодавства	процеси інтеграції в ЄС залишаються на поточному рівні, відбувається поступове впровадження реформ та адаптація до європейських стандартів	процеси інтеграції в ЄС значно сповільнюються або зупиняються на невизначений термін
Фінансова підтримка партнерів	підтримка партнерів зростає, є своєчасною та стабільною, активно розгортаються нові цільові програми для підтримки та розвитку бізнесу, громад	підтримка партнерів залишається на поточному рівні з помірними затримками; програми фінансування продовжуються, забезпечуючи достатню підтримку для покриття поточних фінансових потреб і відновлення	підтримка партнерів скорочується виникають значні затримки; надається лише допомога для покриття нагальних потреб, що обмежує можливості для відновлення і розвитку
Міжнародне співробітництво та гарантії	співробітництво активно розвивається: відбувається інтенсивний обмін досвідом, створюються сприятливі умови для розширення українського бізнесу на міжнародну арену, формується нові спільні ініціативи та підприємства, окрім того, надаються фінансові та політичні гарантії для підтримки бізнесу	співробітництво має налагоджений та стабільний характер, але іноді виникають бюрократичні затримки та дискусії, які уповільнюють процес плідного співробітництва, незважаючи на це, необхідні результати та цілі досягаються, створюючи загалом сприятливий клімат як для України в цілому, так і для громад та бізнесу зокрема	співробітництво стикається з значними бюрократичними та політичними затримками, що веде до затягування процесу досягнення цілей та гальмує розвиток

Макроекономічні (внутрішні) умови

Реформа децентралізація	реформа продовжує активно розвиватися відповідно до плану, забезпечуючи посилення та розширення повноважень і ресурсів громад	реформа реалізується, але з періодичними затримками та коригуваннями, що уповільнює процес, хоча основні цілі досягаються	реформа суттєво сповільнюється або зупиняється, відбувається зворотній процес централізації влади внаслідок воєнних дій
Демографічні процеси	ситуація стабілізується, люди активно повертаються до дому, мобілізація значно уповільнюється, відновлюються довоєнні показники приросту населення, а соціальна напруженість мінімізується	ситуація залишається напруженою, відбувається незначне повернення людей додому, процеси внутрішньої та зовнішньої міграції помірно уповільнюються, але міграційне сальдо залишається від'ємним, рівень мобілізації та від'ємний природний приріст фіксуються на поточному рівні	ситуація продовжує погіршуватися, практично не відбувається повернення людей додому, від'ємне міграційне сальдо, темпи мобілізації та від'ємний природний приріст населення продовжують зростати, що веде до загострення соціальної напруженості та занепаду людського капіталу
Економічна ситуація	ситуація стабілізується: зменшуються видатки на війну, дефіцит бюджету знижується, курс гривні стабілізується, забезпечується стабільна дохідна частина бюджету, зростають інвестиції в економіку, активізується економічна діяльність бізнесу та громадян/-ок, рівень інфляції та безробіття знижується	ситуація фіксується на поточному рівні: зберігається дефіцитний та споживчий характер бюджету, курс гривні зберігається на поточному рівні, інвестиції в економіку та економічна активність бізнесу і громадян/-ок зростають, але незначними темпами, рівень інфляції і безробіття стабілізується	ситуація погіршується: видатки на війну та дефіцит бюджету зростаються, курс гривні залишається нестабільним, інвестиції в економіку зменшуються, економічна активність бізнесу і громадян/-ок падає, рівень інфляції і безробіття зростає
Міжбюджетні відносини та цільові програми	держава повністю виконує свої бюджетні зобов'язання, підтримуючи достатній рівень міжбюджетних трансфертів, додатково виділяються кошти на підтримку цільових програм розвитку та відновлення громад	держава виконує свої бюджетні зобов'язання, трансферти залишаються на поточному рівні, але зберігаються тенденції до мінімізації даних витрат, підтримка цільових програм наявна, але є досить обмеженою	держава проводить жорстку економію та значне скорочення витрат, що призводить до суттєвого зменшення міжбюджетних трансфертів, громади отримують лише мінімальну підтримку, яка не відповідає їхнім потребам, а цільові програми згортаються або серйозно обмежуються

Джерело: Власне напрацювання

Оптимістичний сценарій

Таблиця 20: Припущення для місцевого рівня

Припущення	
SWOT - реалізації Загроз Т6, Т8, Т11, Т12, Т16-Т17	
SWOT - реалізації Можливостей О1-13	
Економіка	
<p>(1) громада відзначає значне зростання інвестицій у місцеву економіку завдяки сприятливому бізнес-клімату, підтримці з боку держави і міжнародних донорів; (2) економічна активність бізнесу в громаді активно зростає; (3) зростання економічної активності; (4) громада активно підтримує бізнес через програми фінансування, субсидії та податкові пільги; (5) громада створює кластер для розвитку унікальних культурних та екологічних турів; (6) громада активно організовує та розвиває міжмуніципальні ринки з підтримки регіональної економіки; (7) громада запускає програму формування фонду для фінансування інноваційних проєктів та місцевих стартапів за державної та міжнародної підтримки.</p>	
Демографія та соціальна сфера	
<p>(1) громада залучає посилену підтримку міжнародних організацій до діяльності у соціальних сферах проти поширення соціальної нерівності різних категорій населення; (2) громада приймає заходи для покращення рівня життя громадян/-ок та зростання рівня купівельної спроможності населення; (3) громада активно сприяє поверненню молодого населення – даючи їм конкурентні умови життя і заробітку порівняно з іншими регіонами; (4) громада сприяє покращенню соціально-культурного розвитку населення завдяки залученню підтримки, інвестицій та фінансування в дану сферу, проведенню різноманітних заходів; (5) мешканці/-ки активно залучаються до громадських ініціатив, створюють нові культурні, спортивні та освітні проєкти; (6) зростає інтерес молоді до культурного та фізичного розвитку; (7) громада запускає програму адаптації мігрантів.</p>	
Житлово-комунальна інфраструктура	
<p>(1) громада активно залучає урядові програми відновлення для побудови автомобільного мосту, поромної переправи та відновлення сполучення між населеними пунктами; (2) громада залучає допомогу та підтримку фондів розвитку альтернативної енергетики громади; (3) громада залучає інвестування у відбудову покриття автомобільних доріг та покращення логістики і транспортного сполучення між населеними пунктами громади; (7) громада активно налаштовує комунікацію мешканців/-ок з муніципальними службами.</p>	
Природно-ресурсний потенціал та навколишнє середовище	
<p>(1) громада активно бере участь у державних та екологічних програмах з покращення стану навколишнього середовища; (2) громада залучає фінансування та волонтерську допомогу для проведення розмінування територій внаслідок війни; (3) у громаді активно здійснюються заходи з охорони та відновлення природних екосистем; (4) у громаді активно розвивається екологічна освіта та підвищення свідомості населення щодо збереження навколишнього середовища; (5) міжнародна підтримка та співробітництво дозволяють громаді інтегрувати найкращі практики управління природними ресурсами; (6) громада успішно реалізує заходи спрямовані на адаптацію до змін клімату.</p>	

Джерело: Власне напрацювання

Таблиця 21: Результати сценарію

Фактор	Результат
--------	-----------

Стратегічна ціль 1: Забезпечення стійкого економічного розвитку

Підсилення/ послаблення Сильних сторін	будуть підсилені сильні сторони: S1-5, 14, а також сформовані додаткові сильні сторони: (1) громада має напрацьований інвестиційний паспорт та низку активних проєктів; (2) рекреаційна галузь господарства громади є однією з найбільш конкурентоспроможних в регіоні; (3) земельні ділянки, які були придатними для розміщення електростанцій, активно використовуються для виробництва зеленої енергії; (4) у громаді наявний ефективно-структурований бюджет зі стабільними доходами; (5) громада має досвід міжнародного та міжмуніципального співробітництва.
Підсилення/ послаблення Слабких сторін	будуть ліквідовані слабкі сторони: W2, 3 та послаблені слабкі сторони: W1, 4, 6, 7.

Стратегічна ціль 2: Розвиток інфраструктури та благоустрою громади

Підсилення/ послаблення Сильних сторін	будуть підсилені сильні сторони: S6, 10, 14, а також сформовані додаткові сильні сторони: (1) високий рівень транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг; (2) оновлена система водопостачання, що забезпечує надійне та якісне водопостачання для всіх мешканців/-ок; (3) модернізована транспортна інфраструктура з урахуванням вимог інклюзивності; (4) новітня централізована система водовідведення та очистки на основі мембранних технологій, яка ефективно обслуговує населення та покращує екологічний стан громади; (5) активно реалізується програма комплексного озеленення та капітального благоустрою громади.
Підсилення/ послаблення Слабких сторін	будуть ліквідовані слабкі сторони: W8-11 та послаблені слабкі сторони: W7.

Стратегічна ціль 3: Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення

Підсилення/ послаблення Сильних сторін	будуть підсилені сильні сторони: S7, 9, 15, а також сформовані додаткові сильні сторони: (1) у громаді наявні функціонуючі заклади дошкільної освіти; (2) високий рівень безпеки у громаді; (3) у громаді працює потужна система сортування сміття та виробництво зеленої енергії; (4) відкрита та розчищена пляжна зона у межах прибережної захисної смуги Чорного моря.
Підсилення/ послаблення Слабких сторін	будуть ліквідовані слабкі сторони: W15 та послаблені слабкі сторони: W12-14.

Джерело: Власне напрацювання

Висновок: Оптимістичний сценарій розвитку громади передбачає стійке зростання економічного потенціалу та високий рівень реалізації стратегічних цілей. Завдяки ефективним заходам, спрямованим на створення нових робочих місць, розвиток місцевого підприємництва, особливо серед жінок і молоді, а також підвищення інвестиційної привабливості, громада досягне значних успіхів у розвитку своєї економіки. Залучення інвестицій та активний розвиток туристичного сектору підвищать конкурентоспроможність громади на регіональному та національному рівнях. Комплексна модернізація інфраструктури, включаючи водопостачання, водовідведення, транспортну мережу та благоустрій, створить комфортні та безпечні умови для мешканців/-ок, забезпечуючи високий рівень життя. Впровадження сучасних технологій у сфері зеленої енергетики та екологічного управління зробить громаду прикладом стійкого розвитку. Завдяки успішному виконанню проєктів у галузі освіти,

охорони здоров'я та громадської безпеки, громада забезпечить якісні умови для життя та розвитку населення, сприятиме збереженню та покращенню здоров'я мешканців/-ок, а також зміцнить соціальну згуртованість.

Загалом, реалізація цього сценарію дозволить громаді впевнено рухатися до процвітання, збалансованого розвитку та підвищення якості життя її мешканців/-ок.

Песимістичний сценарій

Таблиця 22: Припущення для місцевого рівня

Припущення
SWOT - реалізації Загроз T1-T5, T7-10, T12-T15, T17
SWOT - реалізації Можливостей O1 (мінімальна підтримка), O6, O10, O13 (лише міжнародна підтримка)
Економіка
(1) громада стикається зі значним зниженням інвестицій у місцеву економіку через погіршення бізнес-клімату, недостатню підтримку з боку держави та скорочення міжнародної допомоги; (2) рівень економічної активності падає, запускаються процеси скорочення робочих місць та зниження доходів населення; (3) розвиток нових підприємств зупиняється, зростає рівень тіньової економіки; (4) активно розвиваються процеси скорочення споживчого попиту, населення здебільшого купує товари першої необхідності; (5) значно скорочуються податкові надходження громади; (6) посилюються корупційні процеси в громаді; (7) зростає рівень дотаційності громади; (8) громада активно організовує та розвиває міжмуніципальні ринки з підтримки регіональної економіки; (9) громада запускає програму формування фонду для фінансування інноваційних проєктів та місцевих стартапів за державної та міжнародної підтримки.
Демографія та соціальна сфера
(1) громада стикається зі зростанням соціальної нерівності; (2) погіршення економічної ситуації веде до зниження рівня життя громадян/-ок та їх купівельної спроможності; (3) молодь продовжує залишати громаду, прогресує старіння населення; (4) населення громади зовсім втрачає цікавість до громадських ініціатив; (5) активно запускаються процеси скорочення соціальної інфраструктури (для оптимізації видатків).
Житлово-комунальна інфраструктура
(1) погіршення стану транспортної інфраструктури посилює ізоляцію мешканців/-ок; (2) брак фінансування унеможливує ремонт та модернізацію інфраструктури, що веде до її подальшого руйнування та погіршення умов життя; (3) громада не отримує достатньої підтримки для розвитку сектора альтернативної енергетики, посилюється залежність від традиційних джерел енергії та збільшується екологічне навантаження; (4) нестача інвестицій призводить до неможливості відновлення дорожнього покриття; (5) у громаді значно скорочуються програми сталого розвитку та енергоефективності; (6) громада активно налаштовує комунікацію мешканців/-ок з муніципальними службами.
Природно-ресурсний потенціал та навколишнє середовище
(1) громада не бере участі в екологічних програмах, відбувається деградація навколишнього середовища та погіршення якості життя мешканців/-ок; (2) нестача фінансування та допомоги для розмінування територій після воєнних дій призводить до продовження небезпеки для населення та неможливості відновлення нормальної господарської діяльності; (3) заходи з

охорони природних екосистем ігноруються або проводяться недостатньо; (4) громада успішно реалізує заходи спрямовані на адаптацію до змін клімату.

Джерело: Власне напрацювання

Таблиця 23: Результати сценарію

Фактор	Результат
Стратегічна ціль 1: Забезпечення стійкого економічного розвитку	
Підсилення/ послаблення Сильних сторін	будуть послаблені наявні сильні сторони: S1-3, 5.
Підсилення/ послаблення Слабких сторін	будуть підсилені наявні слабкі сторони: W1-6, а також сформовані нові слабкі сторони: (1) зростання рівня тінізації економіки; (2) низький рівень підприємницької активності серед молоді та жінок; (3) низький рівень інвестиційної привабливості громади; (5) високий рівень безробіття; (6) високий рівень дотаційності громади.
Стратегічна ціль 2: Розвиток інфраструктури та благоустрою громади	
Підсилення/ послаблення Сильних сторін	будуть послаблені наявні сильні сторони: S6,S9.
Підсилення/ послаблення Слабких сторін	будуть підсилені наявні слабкі сторони: W7-1, а також сформовані нові слабкі сторони: (1) відсутність сучасних освітніх та медичних закладів; (2) недостатній рівень розвитку соціальної інфраструктури, що знижує якість освіти та медичного обслуговування; (3) низький рівень інтеграції сучасних технологій та цифрової інфраструктури; (4) низька якість комунальних послуг; (5) застаріла та неефективна комунальна інфраструктура.
Стратегічна ціль 3: Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення	
Підсилення/ послаблення Сильних сторін	будуть послаблені наявні сильні сторони: S7, S9, S15.
Підсилення/ послаблення Слабких сторін	будуть підсилені наявні слабкі сторони: W12-17, а також сформовані нові слабкі сторони: (1) погіршення здоров'я населення; (2) соціальна напруженість та зростання злочинності в громаді; (3) відтік молоді та кваліфікованих кадрів; (4) швидкі темпи старіння населення; (5) недостатній соціокультурний розвиток населення.

Джерело: Власне напрацювання

Висновок: Песимістичний сценарій розвитку громади демонструє, що при недостатньому виконанні стратегічних цілей та проєктів, а також за відсутності належної інфраструктурної та економічної підтримки, громада може зіткнутися зі значними труднощами. Негативні тенденції в економіці, зокрема зменшення інвестиційної привабливості, стагнація бізнесу, зростання безробіття та погіршення соціально-економічної ситуації, призведуть до загострення проблем та виникнення нових слабких сторін. Відсутність необхідних інвестицій та модернізації інфраструктури погіршить умови життя та знизить загальну конкурентоспроможність громади. Невиконання проєктів з розвитку інфраструктури, комунальних послуг та соціальної сфери призведе до значного погіршення якості життя населення. Неефективна система освіти та охорони здоров'я, відсутність сучасної інфраструктури, погіршення екологічної ситуації, зростання злочинності та соціальної напруженості можуть стати серйозними викликами для громади.

Загалом, песимістичний сценарій вказує на ризики втрати соціальної стабільності, відтоку кваліфікованих кадрів, швидкого старіння населення та зниження рівня життя, що може стати перешкодою для стійкого розвитку громади. Однак, навіть за несприятливих умов, громада повинна активно працювати над реалізацією найважливіших проєктів, щоб забезпечити життєздатність та запобігти подальшому погіршенню ситуації.

Базовий сценарій

Таблиця 24: Припущення для місцевого рівня

Припущення
SWOT - реалізації Загроз T3, T6, T8, T9, T11, T12, T16, T17
SWOT - реалізації Можливостей O1-4, O6-10, O12, O13
Економіка
(1) спостерігається помірне зростання інвестицій у економіку громади завдяки підтримці з боку держави та деяких міжнародних донорів, але бізнес-клімат залишається нестабільним; (2) економічна активність бізнесу у суспільстві поступово зростає; (3) активно розвивається економічне міжмуніципальне співробітництво; (4) поступово покращується та модернізується бізнес-середовище громади; (5) громада підтримує бізнес через програми фінансування, субсидії та податкові пільги; (6) громада заохочує глобалізацію та інформатизацію економіки з лімітованими ресурсами; (7) фінансова обізнаність та інвестиційна активність населення громади поступово зростають; (8) громада створює кластер для розвитку унікальних культурних та екологічних турів; (9) громада активно організовує та розвиває міжмуніципальні ринки з підтримки регіональної економіки; (10) громада запускає програму формування фонду для фінансування інноваційних проєктів та місцевих стартапів за державної та міжнародної підтримки.
Демографія та соціальна сфера
(1) громада отримує помірну підтримку від міжнародних організацій у соціальних сферах; (2) поступово поліпшується життя громадян/-ок (зростання купівельної спроможності населення); (3) громада робить зусилля щодо повернення молодого населення, пропонуючи конкурентні умови, але ефект цих заходів обмежений; (4) громада працює над покращенням соціально-культурного розвитку, залучаючи підтримку та фінансування; (5) зберігається високий рівень міграції населення; (6) соціальний захист населення підтримується на належному рівні, покриваючи всі базові потреби вразливих верств населення, але відчуваються проблеми з розвитком нових послуг; (7) громада впроваджує програму адаптації мігрантів (базова допомога).
Житлово-комунальна інфраструктура
(1) громада активно використовує урядові програми для відновлення інфраструктури для початку робіт над будівництвом чи ремонтом ключових об'єктів; (2) поступово відбувається модернізація інфраструктури, однак масштаб робіт недостатній для значного покращення; (3) громада залучає допомогу та підтримку фондів для розвитку альтернативної енергетики, темпи розвитку залишаються помірними; (4) поступово громада відновлює дорожнє покриття покращує логістику та транспортне сполучення; (5) громада активно налаштовує комунікацію мешканців/-ок з муніципальними службами.
Природно-ресурсний потенціал та навколишнє середовище
(1) громада бере участь у державних та екологічних програмах, що допомагає покращити стан навколишнього середовища; (2) громада залучає фінансування та волонтерську допомогу для

розмінування територій після війни по очищенню навколишнього середовища та розмінування територій; (3) заходи з охорони природних екосистем проводяться відповідно до прийнятих норм; (4) громада підтримує у належному стані ключові рекреаційні зони та екологічні об'єкти; (5) громада активно інтегрує сучасні методи управління природними ресурсами; (6) громада успішно реалізує заходи спрямовані на адаптацію до змін клімату.

Джерело: Власне напрацювання

Таблиця 25: Результати сценарію

Фактор	Результат
Стратегічна ціль 1: Забезпечення стійкого економічного розвитку	
Підсилення/ послаблення Сильних сторін	будуть підсилені наявні сильні сторони: S1-3, S5, а також сформовані нові сильні сторони: (1) громада має розроблений інвестиційний паспорт та кілька активних проєктів, що сприяє залученню інвестицій; (2) рекреаційна галузь громади стає конкурентоспроможною в регіоні; (3) частина земельних ділянок використовується для зеленої енергетики; (4) бюджет громади ефективно структурований, доходи стабільні; (5) громада має досвід міжнародного та міжмуніципального співробітництва; (6) зменшення рівня тіньової економіки, спостерігається позитивна динаміка переходу підприємців до офіційного сектору.
Підсилення/ послаблення Слабких сторін	будуть ліквідовані наявні слабкі сторони: W2, 3, 5 та послаблені наявні слабкі сторони: W1, 4, 6, 7.
Стратегічна ціль 2: Розвиток інфраструктури та благоустрою громади	
Підсилення/ послаблення Сильних сторін	будуть підсилені наявні сильні сторони: S5, 6, 10, 14, а також сформовані нові сильні сторони: (1) критично важливі автомобільні дороги перебувають у хорошому стані; (2) оновлена система водопостачання, яка забезпечує надійне водопостачання; (3) модернізована та інклюзивна транспортна інфраструктура; (4) налагоджена система водовідведення та очищення; (5) реалізовано програму озеленення та благоустрою.
Підсилення/ послаблення Слабких сторін	будуть послаблені наявні слабкі сторони: W8-12.
Стратегічна ціль 3: Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення	
Підсилення/ послаблення Сильних сторін	будуть підсилені наявні сильні сторони: S7, 9, 15, 14, а також сформовані нові сильні сторони: (1) діють установи дошкільної освіти; (2) укриття та цивільний захист знаходяться на рівні базових стандартів; (3) працює система сортування сміття та часткове виробництво зеленої енергії; (4) пляжна зона у прибережній захисній смузі доступна для відпочинку.
Підсилення/ послаблення Слабких сторін	будуть ліквідовані наявні слабкі сторони: W16, 17, 5 та послаблені наявні слабкі сторони: W11-15.

Джерело: Власне напрацювання

Висновок: У базовому сценарії розвитку громади спостерігається помірний прогрес в економіці, інфраструктурі та соціальній сфері. Хоча більшість проєктів та ініціатив ще не реалізовано повністю, значні зусилля спрямовані на підтримку місцевого підприємництва, підвищення інвестиційної привабливості та модернізацію комунальної інфраструктури. Завдяки стабільній, хоча й обмеженій,

міжнародній та міжмуніципальній підтримці, громада змогла втілити ключові проекти та частково підвищити якість життя мешканців/-ок. Однак багато сфер залишаються на стадії початкового розвитку або потребують додаткових ресурсів для подальшого зростання.

Водночас базовий сценарій демонструє наявність стійких позитивних змін. Громада поступово вирішує проблеми з тіньовою економікою, покращує систему цивільного захисту та починає впроваджувати зелену енергетику. Поліпшення у транспортній та водній інфраструктурі підвищують доступність і якість послуг, хоча деякі питання залишаються невирішеними і потребують додаткових ресурсів. Загалом, базовий сценарій забезпечує стабільний розвиток, проте вимагає подальших зусиль і підтримки для досягнення більш амбітних цілей.

Просортовані проекти стратегії відносно сценаріїв

Було розподілено проекти відповідно до сценарію у якому вони можуть бути реалізовані, таким чином проекти, які будуть реалізовані за найбільш несприятливого Песимістичного сценарію (П), будуть реалізовані і за інших сценаріїв, як правило це проекти, які є нагальними та не потребують значних капітальних вливань. Проекти Базового сценарію (Б), можуть бути реалізовані і за Оптимістичного сценарію (О), а проекти оптимістичного сценарію, як правило це проекти капіталомісткі та не нагальні, можуть бути реалізовані лише за оптимістичного сценарію. Градація проектів здійснювалась за трьома ключовими факторами: (1) рейтинг робочої групи; (2) капіталомісткість проекту; (3) рівень необхідної міжнародної та державної підтримки.

Таблиця 26: Просортовані проекти стратегії відносно сценаріїв

Оперативна ціль	Проекти	Сценарії		
		О	Б	П
Стратегічна ціль 1. Забезпечення стійкого економічного розвитку				
1.1. Підтримка та розвиток туристично-рекреаційної спеціалізації громади	1.1.1.1. Створення туристично привабливих об'єктів лікувально-оздоровчого призначення в холодну пору року	V	V	V
Реалізовано проєктів, %		95-100	95-100	>95
1.2. Створення умов для зменшення міграції та відтоку робочої сили				
1.3. Залучення інвестицій				
Загальний рівень реалізації стратегічної цілі %		95-100		
Стратегічна ціль 2. Розвиток інфраструктури та благоустрою громади				
2.1. Забезпечення розвитку житлового фонду громади	2.1.1.1 Будівництво житлового комплексу «Мікрорайон «Південна Кароліна»	V		
Реалізовано проєктів, %		95-100	<5	<5
2.2. Забезпечення доступних і якісних житлово-комунальних послуг для населення	2.2.1.1 Будівництво магістральної мережі водопостачання Сонячного і Лиманського районів селища Затока	V		
	2.2.1.2. Будівництво магістральної мережі водопостачання на території села Кароліно-	V	V	V

	Бугаз			
	2.2.1.3. Поточний ремонт магістральної мережі водопостачання по вулиці Приморська село Кароліно-Бугаз	✓	✓	✓
	2.2.1.4 Будівництво біостанцій очищення стічних вод на території села Кароліно-Бугаз та реконструкція очисних споруд у селищі Затока	✓	✓	✓
	2.2.1.5 Будівництво бювету по вул. Приморська селище Затока	✓	✓	✓
	2.2.2.1 Будівництво каналізаційних напірних колекторів і магістральної мережі водовідведення на території Сонячного та Лиманського районів селища Затока	✓	✓	✓
	2.2.2.2 Капітальний ремонт каналізаційної насосної станції вул. Будівельників 20, село Кароліно-Бугаз	✓	✓	✓
	2.2.3.1 Забезпечення спецтехнікою комунального підприємства «Бугаз»	✓	✓	
	2.2.4.1 Модернізація системи теплозабезпечення з підвищенням енергоефективності об'єктів сільської територіальної громади	✓		
	2.2.5.1 Будівництво сонячних електростанцій	✓		
Реалізовано проєктів, %		95-100	70-75	<60
2.3. Модернізація та розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури і транспортного сполучення	2.3.1.1 Ремонт дорожнього покриття на вулицях селища Затока	✓		
	2.3.1.2 Ремонт дорожнього покриття на вулицях с. Кароліно-Бугаз	✓		
	2.3.2.1 Будівництво дорожнього покриття на вулицях с. Кароліно-Бугаз	✓		
	2.3.3.1 Будівництво автостанції вул. Піонерська, селище Затока	✓		
	3.3.2 Будівництво «Транспортно-пішохідна дворівнева розв'язка» Центрального району селище Затока	✓		
Реалізовано проєктів, %		95-100	-	-
2.4. Розвиток благоустрою території громади	2.4.1.1 Благоустрій території між вулицями Приморська та Залізнична в с. Кароліно-Бугаз (спуск до моря, облаштований для людей з інвалідністю)	✓		
	2.4.2.1 Капітальний ремонт дитячого майданчика для різновікових груп дітей вул.	✓	✓	

	Приморська 41 селище Затока			
	2.4.2.2 Улаштування дитячого майданчику для різновікових груп дітей мкр. Райдужний 5 селище Затока	✓	✓	
	2.4.2.3 Улаштування дитячого майданчику для різновікових груп дітей мкр. Райдужний 1 селище Затока	✓	✓	
	2.4.3.1 Облаштування паркової зони «Сквер» ім. Х. Заріпова селище Затока	✓		
	2.4.3.2 Облаштування паркової зони «Сквер» по вул. Лиманська селище Затока	✓		
	2.4.3.3 Облаштування паркової зони «Сквер» мкр. Райдужний 5 селище Затока	✓		
	2.4.3.4 Капітальний ремонт благоустрою території з улаштуванням майданчиків для відпочинку та скейтингу за адресою: вул. Приморська, 1 с. Кароліно-Бугаз Білгород-Дністровський район Одеська область	✓	✓	
	2.4.3.5.Переобладнання території пляжів Кароліно-Бугазької територіальної громади для використання людьми з обмеженнями у русі	✓	✓	
Реалізовано проєктів, %		95-100	50-55	<5
Загальний рівень реалізації стратегічної цілі %		95-100	40-55	<20
Стратегічна ціль 3. Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення				
3.1. Забезпечення доступної і якісної освіти на всіх рівнях	3.1.1.1 Реконструкція Затоківського закладу дошкільної освіти «Золота рибка» (ясла-садок) з прибудовою захисної споруди цивільного захисту	✓	✓	
	3.1.2.1 Реконструкція Кароліно-Бугазького закладу загальної середньої освіти з прибудовою будівлі для початкових класів, спортивною залом та стадіоном	✓	✓	
	3.1.2.2 Будівництво КЗ «Кароліно-Бугазький дошкільний заклад (ясла-садок) «Сонечко»			
Реалізовано проєктів, %		95-100	95-100	<5
3.2. Забезпечення доступної та ефективної системи надання медичних послуг	3.2.1.1 Будівництво Реабілітаційного центру вулиця Степова село Кароліно-Бугаз (парк «Гайок»)	✓	✓	
	3.2.1.2. Будівництво дитячого Реабілітаційного центру в селищі Затока	✓	✓	
Реалізовано проєктів, %		95-100	95-100	<5
3.3. Відновлення та розвиток мережі об'єктів	3.3.1.1 Реконструкція частини будівлі «колишньої їдальні» під адміністративну	✓	✓	

надання адміністративних послуг	будівлю та центр надання адміністративних послуг (ЦНАП)			
Реалізовано проєктів, %		95-100	95-100	<5
3.4. Підвищення рівня безпеки проживання в громаді	3.4.1.1 Створення Центру безпеки громадян/-ок Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади	V		
Реалізовано проєктів, %		95-100	<5	<5
3.5. Покращення екологічного стану в громаді, відтворення та стале використання природних ресурсів	3.5.1.1 Придбання контейнерів для роздільного сортування сміття на території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади	V	V	V
	3.5.2.1 Створення системи первинної переробки ТПВ	V		
Реалізовано проєктів, %		95-100	50-55	<50
Загальний рівень реалізації стратегічної цілі %		95-100	70-75	<20

Джерело: Власне напрацювання

Розділ 5. Проведення моніторингу, оцінювання реалізації стратегії та управління процесом

Реалізація стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними структурами: виконавчим комітетом громади, комунальними закладами, установами та підприємствами. Це ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим складним процесом, тому вкрай важливо розробити ефективну систему реалізації стратегії.

Система реалізації стратегії має два рівні:

- **Політичний рівень** управління і моніторингу забезпечує особисто голова громади, виконавчий комітет та робоча група. На цьому рівні приймаються стратегічні рішення, заслуховуються та затверджуються звіти моніторингу реалізації стратегії, вносяться пропозиції щодо оновлення стратегії.
- **Технічний рівень** управління і моніторингу виконує Робоча група, яка має бути сформована та затверджена головою громади. На даному етапі Робоча група забезпечує виконання завдань стратегії згідно затвердженого плану, здійснює моніторинг соціально-економічного стану громади за визначеними показниками, а також формує пропозиції змін до цілей і завдань стратегії у відповідь на виявлені нові загрози і можливості.

Дана система складається з чотирьох ключових етапів: планування; управління реалізацією стратегії; моніторинг; оцінка реалізації, корекція та оновлення стратегії.

Процеси управління, моніторингу та оновлення стратегії є складовими єдиного циклу, що забезпечує безперервний розвиток і адаптацію стратегії до мінливих умов. Процеси управління та моніторингу

повинні здійснюватися паралельно, забезпечуючи постійний контроль за виконанням завдань та можливість оперативного внесення змін у стратегію відповідно до поточних умов та результатів.

Ключові елементи системи:

- **Робоча група** – колектив спеціалістів, відповідальних за координацію, контроль та реалізацію відповідних завдань та цілей щодо кожного етапу системи.
- **Планування** – необхідне громаді для того, щоб забезпечити ефективну реалізацію стратегічних цілей, планування допомагає розробити чітку послідовність дій, визначити необхідні ресурси і строки їх використання, а також контролювати прогрес. Це дозволяє громаді раціонально використовувати ресурси, забезпечувати узгодженість дій на всіх рівнях управління.
- **Управління процесом реалізації стратегії** – процес організації та керування виконанням стратегічних завдань, що включає планування, розподіл ресурсів, контроль виконання та забезпечення досягнення встановлених цілей.
- **Моніторинг та оцінка результатів реалізації стратегії** – постійне спостереження та аналіз ходу виконання стратегічних завдань для виявлення відхилень від плану, оцінки ефективності дій та прийняття рішень щодо подальших кроків.
- **Оновлення та корекція стратегії** – процес перегляду та внесення змін до стратегічного плану на основі отриманих даних моніторингу та оцінки, з метою адаптації до нових умов та підвищення ефективності досягнення стратегічних цілей.

Рисунок 50: Система реалізації стратегії

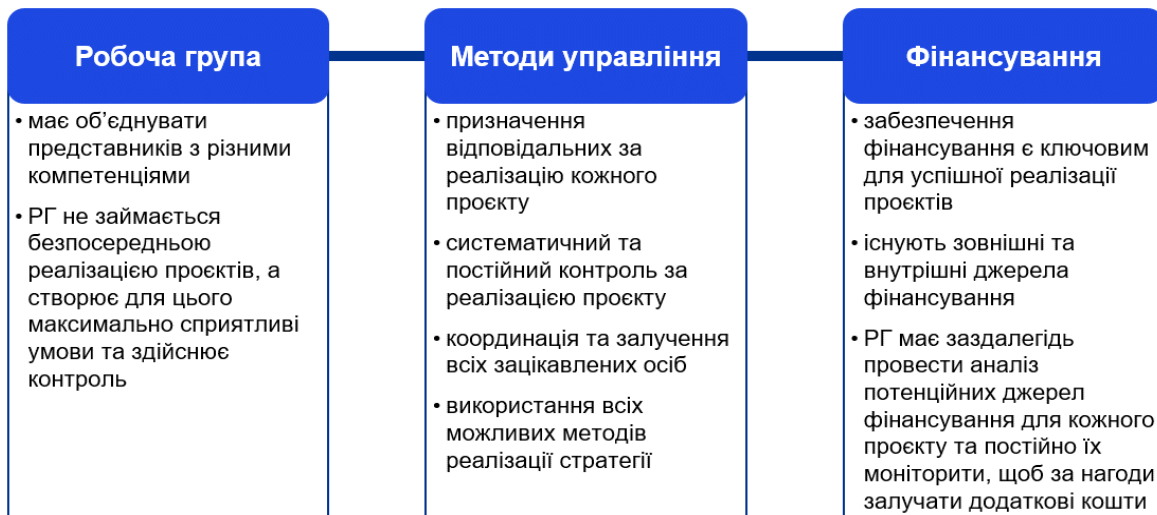
Робоча група	Планування	Реалізація	Моніторинг	Оцінка та корекція		
1 формування робочої групи	2 прогнозування та планування	3 реалізація стратегії, виконання плану	4 збір даних	5 порівняння	6 оцінка результатів моніторингу	7 корекція стратегії
Відповідальні: голова громади	робоча група	виконавчий комітет та робоча група	робоча група	робоча група – готує, а затверджує виконавчий комітет		
1) РГ - колектив спеціалістів, з адміністрації громади, які мають відповідну кваліфікацію для моніторингу та реалізації стратегії 2) Для забезпечення якісного моніторингу РГ має бути розширена за рахунок залучення зацікавлених сторін, на яких впливає стратегія громади	1) Створення стратегії розвитку громади 2) Формування плану заходів реалізації стратегії 3) Прогнозування бюджету реалізації стратегії 4) Розробка плану та методології моніторингу реалізації стратегії	1) Визначення відповідальних осіб за безпосередню реалізацію проектів 2) Використання всіх можливих методів реалізації стратегії 3) Використання та залучення всіх можливих джерел фінансування	РГ має зібрати всі необхідні дані, які необхідні для розрахунку індикаторів моніторингу	РГ має розрахувати індикатори та порівняти поточні дані з плановими, щоб виявити відхилення	РГ має визначити причини відхилень та синтезувати результати порівняння, визначивши тенденції щодо рівня досягнення цілей	На основі результатів оцінки та впливу зовнішніх факторів РГ має розробити пропозиції щодо корекції стратегії
Результат: сформована робоча група	сформований план заходів реалізації стратегії	визначені відповідальні за реалізацію проектів, а також забезпечена максимальна підтримка реалізації стратегії	сформований звіт щодо поточного стану реалізації стратегії	розроблені та затверджені пропозиції щодо корекції плану заходів та стратегії розвитку		

Джерело: Власне напрацювання

Управління процесом реалізації стратегії

Управління процесом реалізації стратегії розвитку громади проводиться за принципами єдності управління, персональної відповідальності, прозорості та поточної координації дій.

Рисунок 51: Ключові елементи управління процесом реалізації стратегії

Джерело: Власне напрацювання

1) Робоча група

Робоча група об'єднує представників/-ць з різними компетенціями, які є експертами у ключових галузях, де стратегія передбачає найбільші зміни, що дозволяє забезпечити комплексний підхід до реалізації стратегії.

У розрізі даного етапу на Робочу групу покладені певні функції: (1) координація дії та залучення підрозділів виконавчих органів ради, комунальних установ сільської ради, підприємств, старост громади, органів державної влади, підприємств та установ в процесі впровадження стратегії, реалізації проєктів місцевого розвитку, заходів місцевих та регіональних програм; (2) використання новітніх методів реалізації стратегії; (3) пошук джерел фінансування; (4) верхньорівневий контроль за виконанням проєктів.

2) Методи реалізації стратегії

Це набір ключових інструментів і підходів, які допоможуть Робочій групі забезпечити ефективну реалізацію стратегії.

Для початку Робоча група має призначити відповідальних осіб за безпосередню реалізацію проєктів. Відповідальні особи, призначені для реалізації проєктів, мають мати професійний досвід та компетенції, безпосередньо пов'язані з конкретним проєктом, щоб забезпечити його ефективне виконання.

Робоча група має здійснювати постійний контроль за реалізацією проєктів, підтримуючи регулярну комунікацію з відповідальними особами для моніторингу поточного стану, виявлення можливих проблем та визначення додаткових потреб.

Загалом Робоча група може використовувати такі **методи реалізації стратегії**:

- **Механізм державно-приватного партнерства:** концесії, оренда, лізинг, управління майном, спільна діяльність тощо. Використовується для будівництва, модернізації інфраструктури, видобутку корисних копалин, екологічних проєктів;
- **Механізм кооперації:** програма розвитку кооперативів, підвищення кваліфікації через тренінги, єдиний інформаційний ресурс. Сприяє розвитку виробничих, обслуговуючих, споживчих кооперативів, кредитної та страхової кооперації;
- **Механізм кластеризації:** фінансове стимулювання кластерних ініціатив, організація конференцій, семінарів, круглих столів з фахівцями/-чинями;

- **Механізм стимулювання підприємницької активності:** спрощення реєстрації бізнесу, підтримка конкурентного середовища, розвиток інфраструктури для малого та середнього бізнесу, взаємодія з місцевою владою;
- **Механізм міжрегіонального співробітництва:** підтримання контактів між адміністраціями для вирішення міжрегіональних проблем;
- **Механізм комунікації держави, бізнесу та громад:** система електронного урядування, участь громадськості в розробці рішень, державно-приватне партнерство, громадський моніторинг, інформаційна відкритість влади;
- **Міжнародне співробітництво:** обмін досвідом, грантові програми, міжнародні проекти розвитку, залучення іноземних інвестицій та експертної підтримки;
- **Залучення громадськості:** важливе для розробки і реалізації стратегій, щоб сформувати позитивне ставлення до процесів і максимально використовувати креативні ідеї різних груп населення.

3) Забезпечення фінансування

Ключовим аспектом реалізації стратегії є питання зосередження та належної координації наявних фінансових ресурсів, а також використання всіх можливих **джерел фінансування** для нарощування ресурсів:

- кошти державного бюджету, зокрема державного фонду регіонального розвитку, галузевих (міжгалузевих) державних цільових програм та бюджетних програм центральних органів виконавчої влади, що спрямовуються на розвиток відповідної сфери у регіонах, субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- кошти місцевого бюджету;
- кошти міжнародних організацій, зокрема кошти технічної допомоги ЄС;
- кошти інвесторів, власні кошти підприємств;
- благодійні внески;
- кредитування від зовнішніх джерел (фінансові установи, міжнародні організації);
- кошти з інших джерел, не заборонених законодавством.

Для забезпечення стабільних фінансових потоків Робоча група має заздалегідь провести аналіз потенційних джерел фінансування для кожного проекту та постійно їх спостерігати, щоб за нагоди залучати додаткові кошти.

Моніторинг та оцінка результатів реалізації стратегії

Моніторинг і оцінка результатів реалізації стратегії розвитку громади є критично важливими процесами, які забезпечують системний контроль, аналітичне оцінювання та своєчасне коригування заходів, спрямованих на досягнення встановлених цілей. Моніторинг виконання Стратегічного плану полягає у виконанні двох функцій – спостереження та попередження. Спостереження проводиться з метою виявлення відповідності наявного стану речей бажаному результату, а попередження – з метою уникнення небажаних наслідків. Моніторинг та оцінка реалізації стратегії забезпечують постійний зворотний зв'язок, що дозволяє своєчасно реагувати на зміни як внутрішнього, так і зовнішнього середовища.

Рисунок 52: Ключові етапи моніторингу та оцінки результатів реалізації стратегії

Збір даних 1	Порівняння 2	Оцінка результатів моніторингу 3
<ul style="list-style-type: none"> • РГ має налагодити систему збору необхідних даних для моніторингу та заздалегідь визначити джерела даних • процес збору даних має бути систематичним та тривати протягом всього звітного періоду • у разі відсутності необхідних джерел інформації РГ має призначити відповідальну особу за формування таких даних • для практичності РГ має збирати лише дані, які необхідні для проведення моніторингу 	<ul style="list-style-type: none"> • РГ має систематизувати зібрані дані відповідно до напрямів моніторингу • спочатку РГ має ідентифікувати ключові зовнішні фактори, які мають найбільший вплив на реалізацію стратегії • наступним етапом є розрахунок індикаторів по кожному проєкту, щоб відслідкувати стан реалізації даних проєктів • останнім етапом є розрахунок індикаторів, які відображають загальний стан розвитку громади відповідно до стратегій 	<ul style="list-style-type: none"> • відповідно порівняння показників звітного періоду з запланованими або історичними показниками і є результатами моніторингу • аналіз цих результатів дозволяє виявити прогрес або відхилення від плану • для визначення причин відхилень РГ має провести аналіз внутрішніх та зовнішніх факторів, які зазнали змін протягом звітного періоду та пов'язати їх з визначеними відхиленнями • на основі визначених причин РГ має сформулювати пропозиції щодо корекції стратегії
<p>Звітування: РГ та виконавчий комітет разом мають збиратись кожні півроку для обговорення проміжних результатів реалізації стратегії</p>		

Джерело: Власне напрацювання

Для забезпечення якісного моніторингу має бути залучена Робоча група, яка відповідає за реалізацію стратегії та яка має бути розширена за рахунок залучення зацікавлених сторін, на яких впливає стратегія громади (це можуть бути представники/-ці бізнесу, комунальних закладів, вразливих верств населення та інші ключові учасники/-ці). Основними завданнями Робочої групи в розрізі даного етапу є: здійснення підготовки щорічних звітів про стан реалізації стратегії, підготовка пропозицій щодо внесення змін та актуалізації стратегії, організація і проведення регулярних засідань для обговорення досягнень та викликів, що виникають під час реалізації стратегії.

1) Моніторинг

Варто розуміти, що моніторинг є постійним процесом, який триває протягом всього звітного періоду, забезпечуючи безперервне відстеження прогресу, здебільшого це збір інформації, яка потім буде

використана для аналізу рівня реалізації проєктів та для розрахунку визначених індикаторів.

Моніторинг охоплює:

- контроль за реалізацією стратегії в цілому;
- оцінка ступеня досягнення прогресу за стратегічними цілями, просування до операційних цілей;
- аналіз інформації щодо змін зовнішніх та внутрішніх факторів розвитку громади для уточнення та корегування (актуалізації) цілей стратегії;
- підтримка в робочому стані органів та структури стратегічного планування.

Моніторинг досягнення стратегічних цілей здійснюватиметься відповідно до таких визначених стратегічних цілей громади:

- Забезпечення стійкого економічного зростання;
- Відновлення та розвиток інфраструктури громади;
- Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення.

Основними напрямками моніторингу є:

- **Моніторинг зовнішнього середовища розвитку громади**, який базується на аналізі основних показників, що характеризують ситуацію в державі в цілому та Одеської області, які є стратегічно важливими для громади, адже дозволять ідентифікувати нові можливості та загрози.
- **Моніторинг виконання проєктів місцевого розвитку**, що складають План реалізації стратегії. Оцінюється стан виконання кожного проєкту та ступінь досягнення результатів, передбачених технічними завданнями проєктів. (Додаток 1)
- **Моніторинг результативності розвитку громади**, що здійснюється на основі використання системи індикаторів, які дозволяють визначати успішність реалізації стратегії. На кожен плановий період моніторингу формуються кількісні показники, за якими здійснюється моніторинг. Це дозволяє порівнювати базові та фактичні значення індикаторів і виявляти тенденції розвитку. Дана система індикаторів моніторингу відображає загальний стан та тенденції у громаді, що дозволяє комплексно оцінювати розвиток. Дані індикатори варто оцінювати та відслідковувати у динаміці, адже покращення динаміки буде свідчити про реальний прогрес у досягненні стратегічних цілей, а не лише про виконання окремих проєктів розвитку. (Додаток 2)

2) Оцінка результатів моніторингу

Результати моніторингу використовуються для оцінки досягнення стратегічних та операційних цілей. Аналіз цих результатів дозволяє виявити прогрес або відхилення від плану. Щоб правильно інтерпретувати результати моніторингу Робоча група має визначити ключові причини таких відхилень. Для цього Робоча група має провести аналіз внутрішніх та зовнішніх факторів, які зазнали змін протягом звітного періоду та пов'язати їх з визначеними відхиленнями.

Також на основі отриманих результатів моніторингу, щороку Робоча група надає пропозиції щодо внесення корекцій та оновлення стратегії. Це може включати:

- уточнення та коригування операційних цілей стратегії;
- внесення додаткових заходів для досягнення стратегічних цілей;
- зміну переліку виконавців та строків виконання;
- корекцію індикаторів результативності;

- корекція бюджету реалізації стратегії.

Правильні визначені причини відхилень та корекції до стратегії допоможуть Робочій групі об'єктивно висвітлити та обґрунтувати поточний стан реалізації стратегії перед виконавчим комітетом та громадськістю.

Звітування

Звітування є важливим етапом у процесі реалізації стратегії розвитку громади. Його мета полягає в забезпеченні прозорості контролю за виконанням плану заходів та виявленні проблемних питань, що потребують вирішення.

Звітування дозволяє:

- контролювати реалізацію стратегії в цілому;
- оцінювати прогрес за стратегічними цілями;
- виявляти проблемні питання та вчасно вносити необхідні корекції;
- забезпечувати інформування громадськості та зацікавлених сторін про результати реалізації стратегії;
- встановлювати зворотний зв'язок для покращення процесів управління.

Звіт повинен бути доступним для сприйняття різними категоріями споживачів інформації, містити пояснювальні висновки і коментарі, порівняльні таблиці, діаграми, карти, ілюстрації, інфографіку та інші графічні зображення. Оприлюднення звіту здійснюється на офіційних сайтах, сторінках у соціальних мережах громади та у місцевих засобах масової інформації.

Щорічний звіт про результати моніторингу повинен включати:

- номер та найменування цілі стратегії;
- назва проєктів регіонального розвитку, що включені до програми;
- територіальна спрямованість проєктів;
- строк реалізації проєкту;
- джерела фінансування у звітному періоді;
- фактична сума підписаних договорів (контрактів) у звітному періоді;
- сума витрачених коштів у звітному періоді;
- сума витрачених коштів з початку реалізації проєктів;
- опис ефективності механізмів реалізації стратегії або ресурсних витрат;
- індикатори (показники) результативності виконання плану заходів;
- стан виконання плану заходів з порівняльною оцінкою фактично виконаного і запланованого;
- опис наявних незапланованих змін та впливів;
- проблемні питання, їх вплив на виконання плану заходів (з поясненням причини їх виникнення та зазначенням механізму вирішення).

Періодичність звітування

Додатково Робоча група та виконавчий комітет разом з головою громади мають збиратись кожні

півроку для обговорення проміжних результатів реалізації стратегії.

Щорічний підсумковий звіт про результати моніторингу реалізації стратегії готується до 1 березня року, наступного за звітним.

Додаток 1. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку

Оперативна ціль	Назва показника моніторингу	Од. вим.	Цільове значення	Початок	Заверше ння	№ проєкту	Відповідальні
Стратегічна ціль 1. Забезпечення стійкого економічного розвитку							
Оперативна ціль 1. Підтримка та розвиток туристично-рекреаційної спеціалізації громади							
1.1.1.1. Створення туристично привабливих об'єктів в холодну пору року	Кількість туристів/-ок протягом туристичного сезону	осіб	100 000	2024	2025	1.1.1.1	Кароліно-Бугазька сільська рада
Оперативна ціль 2. Створення умов для зменшення міграції та відтоку робочої сили							
-	-	-	-	-	-	-	-
Оперативна ціль 3. Залучення інвестицій							
-	-	-	-	-	-	-	-
Стратегічна ціль 2. Розвиток інфраструктури та благоустрою громади							
Оперативна ціль 1. Забезпечення розвитку житлового фонду громади							
2.1.1.1 Будівництво житлового комплексу «Мікрорайон «Південна Кароліна»	Кількість місць для проживання ВПО у житловому комплексі «Мікрорайон «Південна Кароліна»»	квартир	400	2024	2027	2.1.1.1	Кароліно-Бугазька сільська рада
Оперативна ціль 2. Забезпечення доступних і якісних житлово-комунальних послуг для населення							
2.2.1.1 Будівництво магістральної мережі водопостачання Сонячного і Лиманського районів селища Затока	Кількість абонентів магістральної мережі водопостачання Сонячного і Лиманського районів селища Затока	абонентів	1000	2025	2026	2.2.1.1	Комунальне підприємство «Бугаз»

2.2.1.2. Будівництво магістральної мережі водопостачання на території села Кароліно-Бугаз	Кількість абонентів магістральної мережі водопостачання на території с.Кароліно-Бугаз	абонентів	2 000	2025	2026	2.2.1.2	Комунальне підприємство «Бугаз»
2.2.1.3. Поточний ремонт магістральної мережі водопостачання по вулиці Приморська село Кароліно-Бугаз	Кількість абонентів магістральної мережі водопостачання на території с.Кароліно-Бугаз	Абонентів	1245	2024	2025	2.2.1.3.	Комунальне підприємство «Бугаз»
2.2.1.4. Будівництво біостанцій очищення стічних вод на території села Кароліно-Бугаз та реконструкція очисних споруд у селищі Затока	Будівництво біостанцій очищення стічних вод на території села Кароліно-Бугаз.	м3/доб	500	2025	2027	2.2.1.4	Комунальне підприємство «Бугаз»
	Реконструкція очисних споруд у селищі Затока.	м3/доб	500	2025	2027	2.2.1.4	Комунальне підприємство «Бугаз»
2.2.1.5 Будівництво бювету по вул. Приморська селище Затока	Видобуток води в метрах кубічних/год (бювет по вул. Приморська селище Затока)	м3/год	3	2024	2025	2.2.1.5	Комунальне підприємство «Бугаз»
2.2.2.1 Будівництво каналізаційних напірних колекторів і магістральної мережі водовідведення на території Сонячного і Лиманського районів селища Затока	Кількість стоків за добу каналізаційних напірних колекторів і магістральної мережі водовідведення на території Сонячного і Лиманського районів селища Затока	м3/доб	500	2024	2025	2.2.2.1	Комунальне підприємство «Бугаз»
	Кількість абонентів каналізаційних напірних колекторів і магістральної мережі водовідведення на території смт Затока	абонентів	1 000	2024	2025	2.2.2.1	Комунальне підприємство «Бугаз»

2.2.2.2 Капітальний ремонт каналізаційної насосної станції вул. Будівельників 20, село Кароліно-Бугаз	Кількість абонентів централізованого водовідведення каналізаційної насосної станції вул. Будівельників 20, село Кароліно-Бугаз	абонентів	2 000	2024	2025	2.2.2.2	Комунальне підприємство «Бугаз»
2.2.3.1 Забезпечення спецтехнікою комунального підприємства «Бугаз»	Чисельність одиниць спецтехніки комунального підприємства «Бугаз»	одиниць	8	2024	2026	2.2.3.1	Комунальне підприємство «Бугаз»
2.2.4.1 Модернізація системи теплозабезпечення з підвищенням енергоефективності об'єктів територіальної громади	Кількість сумарної житлової площі, яка опалюється в результаті модернізації системи теплозабезпечення з підвищенням енергоефективності об'єктів територіальної громади	м2	34 000	2024	2027	2.2.4.1	Комунальне підприємство «Бугаз»
2.2.5.1 Будівництво сонячних електростанцій	Впровадження обладнання Відновлювальних джерел енергії на території Кароліно-Бугазької ТГ	людей	4095	2024	2027	2.2.5.1	Кароліно-Бугазька сільська рада
Оперативна ціль 3. Модернізація та розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури і транспортного сполучення							
2.3.1.1 Ремонт дорожнього покриття на вулицях селища Затока.	Відновлене дорожнє покриття на вулицях селища Затока.	м2	100 000	2025	2027	2.3.1.1	Кароліно-Бугазька сільська рада
2.3.1.2 Ремонт дорожнього покриття на вулицях с. Кароліно-Бугаз	Відновлене дорожнє покриття на вулицях с. Кароліно-Бугаз	м2	80 000	2025	2027	2.3.1.2	Кароліно-Бугазька сільська рада
2.3.2.1 Будівництво дорожнього покриття на вулицях с. Кароліно-Бугаз	Збудоване дорожнє покриття на вулицях с. Кароліно-Бугаз	м2	100 000	2025	2027	2.3.2.1	Кароліно-Бугазька сільська рада

2.3.3.1 Будівництво автостанції вул. Піонерська, селище Затока	Територія автостанції вул. Піонерська, селище Затока	м2	7000	2025	2027	2.3.3.1	Кароліно-Бугазька сільська рада
2.3.3.2 Будівництво «Транспортно-пішохідна дворівнева розв'язка» Центрального району селище Затока	Кількість пішоходів «Транспортно-пішохідна дворівнева розв'язка» Центрального району селище Затока	Людина/год	1 000	2025	2026	2.3.3.2	Кароліно-Бугазька сільська рада
Оперативна ціль 4. Розвиток благоустрою території громади							
2.4.1.1 Благоустрій території між вулицями Приморська та Залізнична в с. Кароліно-Бугаз (спуск до моря, облаштований для людей з інвалідністю)	Кількість осіб, які будуть користуватися територіями між вулицями Приморська та Залізнична в с. Кароліно-Бугаз (спуск до моря, облаштований для людей з інвалідністю)	осіб	4 700	2024	2026	2.4.1.1	Кароліно-Бугазька сільська рада
2.4.2.1 Капітальний ремонт дитячого майданчика для різновікових груп дітей вул. Приморська 41 селище Затока	Кількість дітей, які будуть користуватися майданчиком для різновікових груп дітей вул. Приморська 41 селище Затока	осіб	240	2025	2026	2.4.2.1	Кароліно-Бугазька сільська рада
2.4.2.2 Улаштування дитячого майданчику для різновікових груп дітей мкр. Райдужний 5 селище Затока	Кількість дітей, які будуть користуватися майданчиком для різновікових груп дітей мкр. Райдужний 5 селище Затока	осіб	240	2025	2027	2.4.2.2	Кароліно-Бугазька сільська рада
2.4.2.3 Улаштування дитячого майданчику для різновікових груп дітей мкр. Райдужний 1 селище Затока	Кількість дітей, які будуть користуватися майданчиком для різновікових груп дітей мкр. Райдужний 1 селище Затока	осіб	240	2024	2025	2.4.2.3	Кароліно-Бугазька сільська рада

2.4.3.1 Облаштування паркової зони «Сквер ім. Х. Заріпова селище Затока	Кількість нових зелених насаджень у паркової зоні «Сквер ім. Х. Заріпова селище Затока	одиниць	50	2025	2026	2.4.3.1	Кароліно-Бугазька сільська рада
2.4.3.2 Облаштування паркової зони «Сквер» по вул. Лиманська селище Затока	Кількість нових зелених насаджень у паркової зоні «Сквер» по вул. Лиманська селище Затока	Одиниць	60	2025	2026	2.4.3.2	Кароліно-Бугазька сільська рада
2.4.3.3 Облаштування паркової зони «Сквер» мкр. Райдужний 5 селище Затока	Кількість нових зелених насаджень у паркової зоні «Сквер» мкр. Райдужний 5 селище Затока	одиниць	150	2024	2025	2.4.3.3	Кароліно-Бугазька сільська рада
2.4.3.4 Капітальний ремонт благоустрою території з улаштуванням майданчиків для відпочинку та скейтингу за адресою: вул. Приморська, 1 с. Кароліно-Бугаз	Розвиток місцевої інфраструктури; популяризація активного способу життя та заохочення молоді та дорослих до фізичної активності.	людей	1000	2025	2026	2.4.3.4	Кароліно-Бугазька сільська рада
	Кількість відвідувачів;						
2.4.3.5.Переобладнання території пляжів Кароліно-Бугазької територіальної громади для використання людьми з обмеженнями у русі	Розвиток місцевої інфраструктури; популяризація активного способу життя	людей	2000	2025	2026	2.4.3.5.	Кароліно-Бугазька сільська рада
	Кількість відвідувачів						
Стратегічна ціль 3. Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення							
Оперативна ціль 1. Забезпечення доступної і якісної освіти на всіх рівнях							
3.1.1.1 Реконструкція Затоківського закладу дошкільної освіти «Золота рибка» (ясла-садок) з прибудовою захисної	Кількість відвідувачів після реконструкції Затоківського закладу дошкільної освіти «Золота рибка» (ясла-садок) з прибудовою	дітей	110	2024	2025	3.1.1.1	Відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Кароліно-Бугазької

споруди цивільного захисту	захисної споруди цивільного захисту							сільської ради
3.1.2.1 Реконструкція Кароліно-Бугазького закладу загальної середньої освіти з прибудовою будівлі для початкових класів, спортивною залом та стадіоном	Кількість учнів після реконструкції Кароліно-Бугазького закладу загальної середньої освіти з прибудовою будівлі для початкових класів, спортивною залом та стадіоном	дітей	129	2023	2025	3.1.2.1	Відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Кароліно-Бугазької сільської ради	
3.1.2.2 Будівництво КЗ «Кароліно-Бугазький дошкільний заклад (ясла-садок) «Сонечко»»	Кількість відвідувачів після будівництва КЗ «Кароліно-Бугазький дошкільний заклад (ясла-садок) «Сонечко»»	дітей	100	2025	2027		Відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Кароліно-Бугазької сільської ради	
Оперативна ціль 2. Забезпечення доступної та ефективної системи надання медичних послуг								
3.2.1.1 Будівництво Реабілітаційного центру вулиця Степова село Кароліно-Бугаз (парк «Гайок»)	Кількість робочих місць у результаті будівництва Реабілітаційного центру	робочих місць	100	2024	2027	3.2.1.1	Кароліно-Бугазька сільська рада	
Оперативна ціль 3. Відновлення та розвиток мережі об'єктів надання адміністративних послуг								
3.3.1.1 Реконструкція частини будівлі «колишньої їдальні» під адміністративну будівлю та центр надання адміністративних послуг (ЦНАП)	Кількість послуг, які надаються в ЦНАПі	одиниць	200	2024	2026	3.3.1.1	Центр надання адміністративних послуг	
Оперативна ціль 4. Підвищення рівня безпеки проживання в громаді								
3.4.1.1 Створення Центру безпеки громадян/-ок Кароліно-Бугазької	Центр безпеки громадян/-ок Кароліно-Бугазької сільської територіальної	одиниць	1	2024	2026	3.4.1.1	Кароліно-Бугазька сільська рада	

сільської територіальної громади

громади

Оперативна ціль 5. Покращення екологічного стану в громаді, відтворення та стале використання природних ресурсів

3.5.1.1 Придбання контейнерів для роздільного сортування сміття на території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади

Кількість контейнерів для роздільного сортування сміття на території Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади

одиниць

100

2024

2025

3.5.1.1

Комунальне підприємство «Бугаз»

3.5.2.1 Створення системи первинної переробки ТПВ

Обсяг пресування пластику системи первинної переробки ТПВ

м3

1 500

2024

2026

3.5.2.1

Комунальне підприємство «Бугаз»

Додаток 2. Перелік потенційних індикаторів для оцінки результативності розвитку громади

Індикатор
Стратегічна ціль 1: Забезпечення стійкого економічного розвитку
1. Частка податкових надходжень до бюджету
2. Частка власних надходжень до бюджету від загального обсягу доходу бюджету
3. Кількість новостворених підприємств у громаді
4. Кількість працевлаштованих мешканців/-ок на місцевих підприємствах
5. Середній дохід на душу населення
6. Обсяг інвестицій, залучених через місцеві програми підтримки підприємців
7. Рівень використання комунального майна та вільних земельних ділянок
8. Кількість діючих програм та проведених заходів для підтримки та інформування місцевого бізнесу
9. Кількість інвестиційних пропозицій та частка опрацьованих запитів від загальної кількості отриманих
10. Обсяг прямих іноземних інвестицій
11. Наявність інвестиційного паспорту
12. Наявність мапи привабливих для інвестування ділянок та об'єктів
Стратегічна ціль 2: Розвиток інфраструктури та благоустрою громади
13. Рівень покриття населених пунктів якісною водою
14. Протяжність відремонтованих/модернізованих мереж водопостачання та водовідведення, опалення
15. Частка протяжності якісних, відновлених доріг від загальної протяжності доріг у громаді
16. Кількість нових та відремонтованих об'єктів транспортної інфраструктури
17. Кількість облаштованих з'їздів і пандусів для людей з інвалідністю.
18. Рівень забезпеченості потреб громади альтернативними джерелами енергії
19. Кількість відремонтованих/модернізованих, а також нових укриттів цивільного захисту населення
20. Рівень покриття території громади відеоспостереженням

21. Кількість стихійних сміттєзвалищ на території громади
22. Частка відновлених житлових та комунальних будівель у громаді від загальної кількості пошкоджених
Стратегічна ціль 3: Забезпечення якісних умов життя та розвитку населення
23. Демографічні показники (чисельність постійного населення, частка людей похилого віку, працездатного населення, показники народжуваності, смертності, міграції, чисельність ВПО)
24. Показники захворюваності за основними класами хвороб
25. Кількість створених рекреаційних локацій
26. Кількість створених культурно-оздоровчих центрів
27. Кількість облаштованих зелених паркових зон
28. Кількість відремонтованих/модернізованих, а також нових закладів освіти
29. Кількість відремонтованих/модернізованих, а також нових медичних закладів
30. Кількість відремонтованих/модернізованих спортивних закладів та майданчиків
31. Кількість проведених культурних подій та просвітницьких заходів на території громади
32. Кількість функціонуючих громадських організацій
33. Рівень охоплення соціальними послугами (співвідношення кількості отримувачів до кількості потребуючих)